

● అప్పపేరుతో అత్యాచారం, వెట్టిచాకిరి ● కార్మికవర్గం-గాంధీజీ తాత్విక చింతన

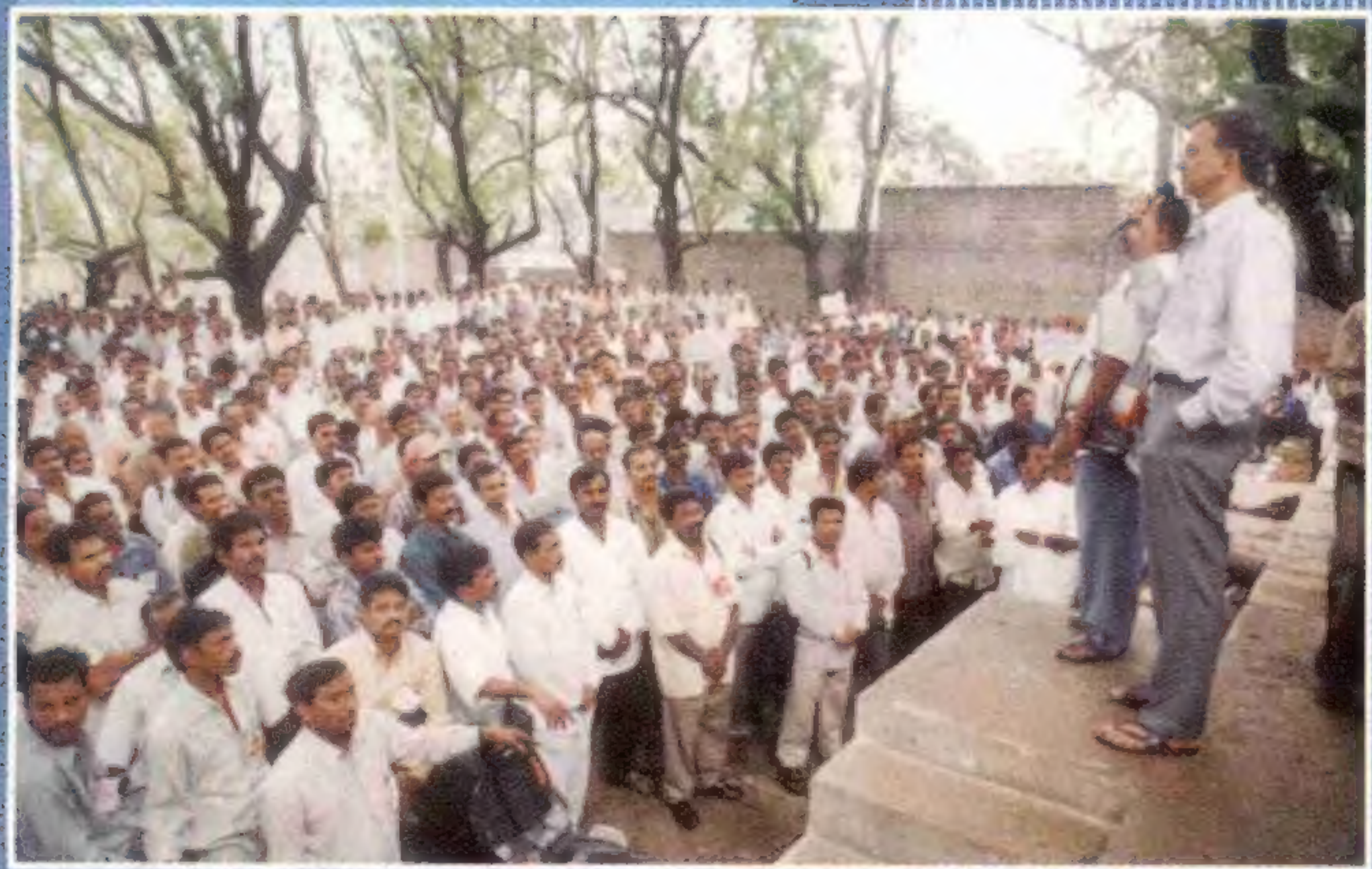


# కార్మికలోకం

అక్టోబర్ 2004

మాస పత్రిక

వెల రూ : 5



**ప్రభుత్వమా ! నీ పయనం ఎటు ?**



22

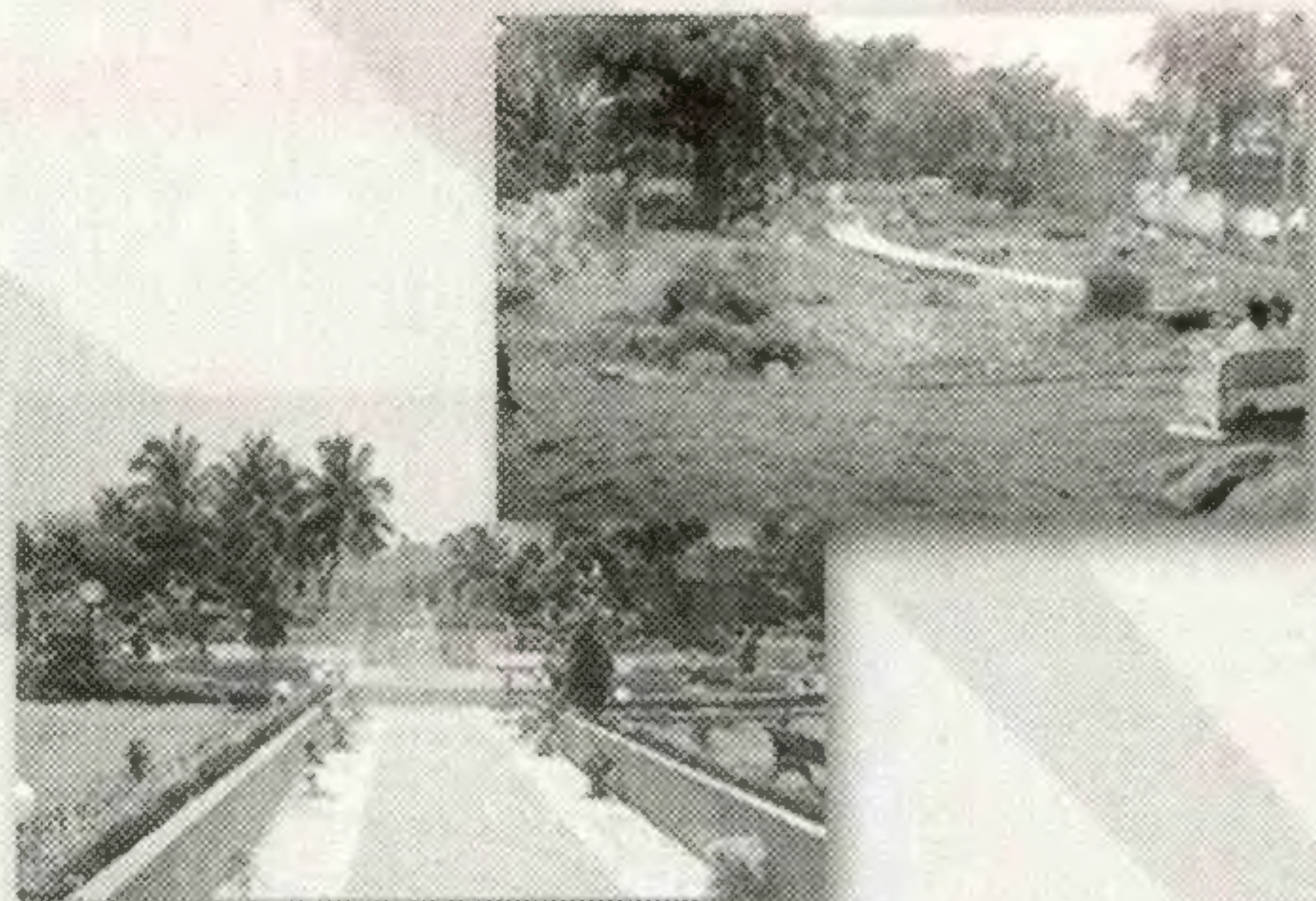
# VISAKHAPATNAM MUNICIPAL CORPORATION

*From a sleepy village to a sprawling metropolis and industrial hub*

*...Visakhapatnam,  
the City of Destiny  
has come a long way.*



Smt. Rajana Ramani  
H.W.MAYOR



GODAVARI WATERS

S.E.Z

CONTAINER TERMINAL

PHARMA CITY



e-SAUKARYAM

GANGAVARAM PORT

IT PARK

APPAREL PARK

AIRPORT EXPANSION

- e-SAUKARYAM - CITY BEAUTIFICATION - RAINWATER HARVESTING - BEACH DEVELOPMENT
- PUBLIC PRIVATE PARTICIPATION IN HARITHAM ( Greenery Development of Parks), Shubhram & Janachaityanam (Sanitation & House to House Garbage Collection)
- WOMEN EMPOWERMENT & POVERTY REDUCTION - AMRUTHAM ( House tap connections for Slum dwellers ) - UNDERGROUND SEWERAGE SYSTEM



అక్టోబర్ - 2004

**కార్మికలోకం**

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి 20 సంఖ్య 10

విడి ప్రతి వెల : రూ. 5

సం||ర చందా : రూ. 50

**విషయ సూచిక**

సంపాదకీయం	1
కవర్ స్టోరీ-	
ప్రభుత్వమా నీ పయనం ఏటు?	3-5
డాక్టర్-డాక్టర్ - కీడ్స్ లో రాళ్ళు	6
స్టీల్ యూనియన్ మహాసభ	7
ఉద్యమవార్తలు	8-12
జీవనశైలి- ఉపాధి కరువు	14
విద్యుత్ కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు	17
లీగల్ నోట్స్	18
అప్ప పేరుతో అత్యాచారం, వెట్టిచాకిరి	19
కథ-బాకి	20-21
కార్మికశాఖకు పరిశీలనా	22-23
మేధావుల సమరంలో	24
ఆక్వా కార్మికులు	25
ప్రాఫైల్ - లాసాల్	26
చరిత్ర పుటలలో సెప్టెంబర్ 11	27
సినిమా - పోతురాజు	30
కవిత-షిఫ్టు డ్యూటీ	31
బిటిఆర్	32

**మేనేజర్**

**కార్మికలోకం**

యన్.ఐ.ఐ. స్మారక కేంద్రం, 1-1-60/4,

ఆర్జీసీ క్రాస్ రోడ్డు, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20.

ఫోన్ : 27612474 ఫ్యాక్స్ : 27610128

**సంపాదక వర్గం**

సర్వా సత్వనారాయణ

ఎం.ఎ. గఫూర్, ఎస్. వీరయ్య

ఆర్. సుధాధాస్, రోజా

జ్యోతి, టి.యస్.వి. రమణ

ఎడిటర్ : వై. సిద్ధయ్య

మేనేజర్ : పి.రాజారావు

**సంపాదకీయం**

**ప్రపంచబ్యాంకు ఊసరవెల్లి!**

**ఊసరవెల్లి-** రంగులు మారుస్తుంది పరిసరాలు బట్టి.

ప్రపంచబ్యాంకు ప్రజల స్పందనలను బట్టి అవతారాలు మారుస్తున్నది.

బ్యాంకు 'అప్పులు- షరతులు' మన ప్రజలు తిరస్కరించారు. 'సాంకేతిక సహకారం, సలహాదారులు'గా క్రొత్త అవతారంలో క్రొత్త ప్రభుత్వాన్ని ప్రపంచబ్యాంకు ఆవహిస్తున్నది. 'మానవీయ సంస్కరణల' ముసుగు తొడిగి బ్యాంకు దొరలకు మన పాలకులు స్వాగతం పలకడం ఆందోళనకరం.

కేంద్రంలోని యు.పి.ఎ. సంకీర్ణ ప్రభుత్వం ప్రజల తీర్పును ఉల్లంఘిస్తున్నది. సంకీర్ణ ధర్మానికి తిలోదకాలిస్తున్నది. ఇన్సూరెన్స్, టెలికాం వంటి సంస్థలలో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులపెంపు నుండి, ఇటీవలి ప్లానింగ్ కమిషన్- సలహా సంఘాలలో విదేశీ సలహాదారుల నియామకం వరకు ఏకపక్ష, నష్టదాయక నిర్ణయాలు చేయడం దురదృష్టకరం.

ఇప్పుడు నడుస్తున్నది 10వ పంచవర్ష ప్రణాళిక. 2005 వరకు వుద్దేశించబడిన ఈ ప్రణాళిక మధ్యంతర సమీక్ష జరపాలి. మారిన పరిస్థితులలో కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం వెలుగులో ప్రాధాన్యతలు, ఆర్థిక కేటాయింపులు పునఃనిర్ణయించబడాలి.

ఈ కీలక కర్తవ్య నిర్వహణకు 9 సలహా కమిటీలను ఏర్పరచాలన్న ప్లానింగ్ కమిషన్ నిర్ణయానికి స్వాగతం. ప్రపంచబ్యాంకు, ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు, మెకన్సి కన్సల్టెన్సీలకు చెందిన విదేశీ నిపుణులను ఈ కమిటీలలో సభ్యులుగా నియమించారు. ఈ నియామకాలు పెద్ద సంచలనం లేపాయి.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారులతో స్టీరింగ్ కమిటీలు, సబ్ కమిటీలు వేసే అధికారం సలహా కమిటీలకు వుంది. ప్రభుత్వ రికార్డులు, అధికారయుత చర్చల మినిట్స్ ఈ కమిటీలకు అందుబాటులో ఉంటాయి. ప్రభుత్వ అధికారులకు నోటీసు పంపి పిలిపించుకుని చర్చించే అధికారాలు వున్నాయి.

ఇంతటి విస్తృత అధికారాలున్న కమిటీలలోకి విదేశీయులను ప్లానింగ్ కమిషన్ ప్రతిపాదించటం దేశభద్రతకు ప్రమాదకరం. వారికి మన దేశ ప్రయోజనాల కంటే సొంత ఎజెండాను అమలు పరచాలన్న మక్కువ ఎక్కువ. అందుకే గత ఎన్నికలలో ప్రపంచబ్యాంకు ఎజెండాను ప్రజలు తిరస్కరించారు.

ఈ క్రమం అంతా కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం స్ఫూర్తికి విరుద్ధం. ఇదేదో వామపక్షాల గొడవగా మీడియా సృష్టించింది. "బాధ్యతలులేని అధికారం చెలాయించే" వారుగా, "రిమోటు కంట్రోల్ తో యుపిఎ సర్కారు పురోగతిని ఆటంకపరిచే" వారుగా వామపక్షాలను, ప్రధానంగా సిపిఐ(ఎం)ను నిందిస్తున్నారు. వామపక్షాలు విదేశీ నిపుణుల సలహాలు తీసుకోవడానికి వ్యతిరేకం కాదు. "దేశ ప్రయోజనాల పరిరక్షణ కోసమే" అధికారయుత స్థానాలలో వారిని నియమించరాదన్న వామపక్షాల వాదన సహేతుకం.

పార్టీలతో నిమిత్తం లేకుండా పలువురు దేశభక్తులు ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించారు. దేశంలో వ్యతిరేకత వెల్లువెత్తింది. మన్మోహన్ సింగ్ ప్రభుత్వం తన నిర్ణయాన్ని వెనక్కి తీసుకోవటం ప్రపంచబ్యాంకు వ్యతిరేక చైతన్యానికి విజయం.

'పురిటి నీళ్ళతోపాటు బిడ్డను కూడా కలిపి' విసిరేసినట్లు సలహా కమిటీలనే రద్దు చేసి పాలకులు తమ వర్గనైజాన్ని చాటుకున్నారు. ఆ కమిటీలలో నియమించబడ్డ స్వదేశీ ఆర్థిక నిపుణులు ప్రభాత్ పట్నాయక్, జయతిఘోష్ వంటి అభ్యుదయవాదులను కూడా దూరంగా నెట్టివేయటం మూర్ఖత్వమే. ఇదంతా ప్రపంచబ్యాంకు, ఇక్కడి వారి తైనాతీల మెప్పు పొందటం కోసం కాదా?

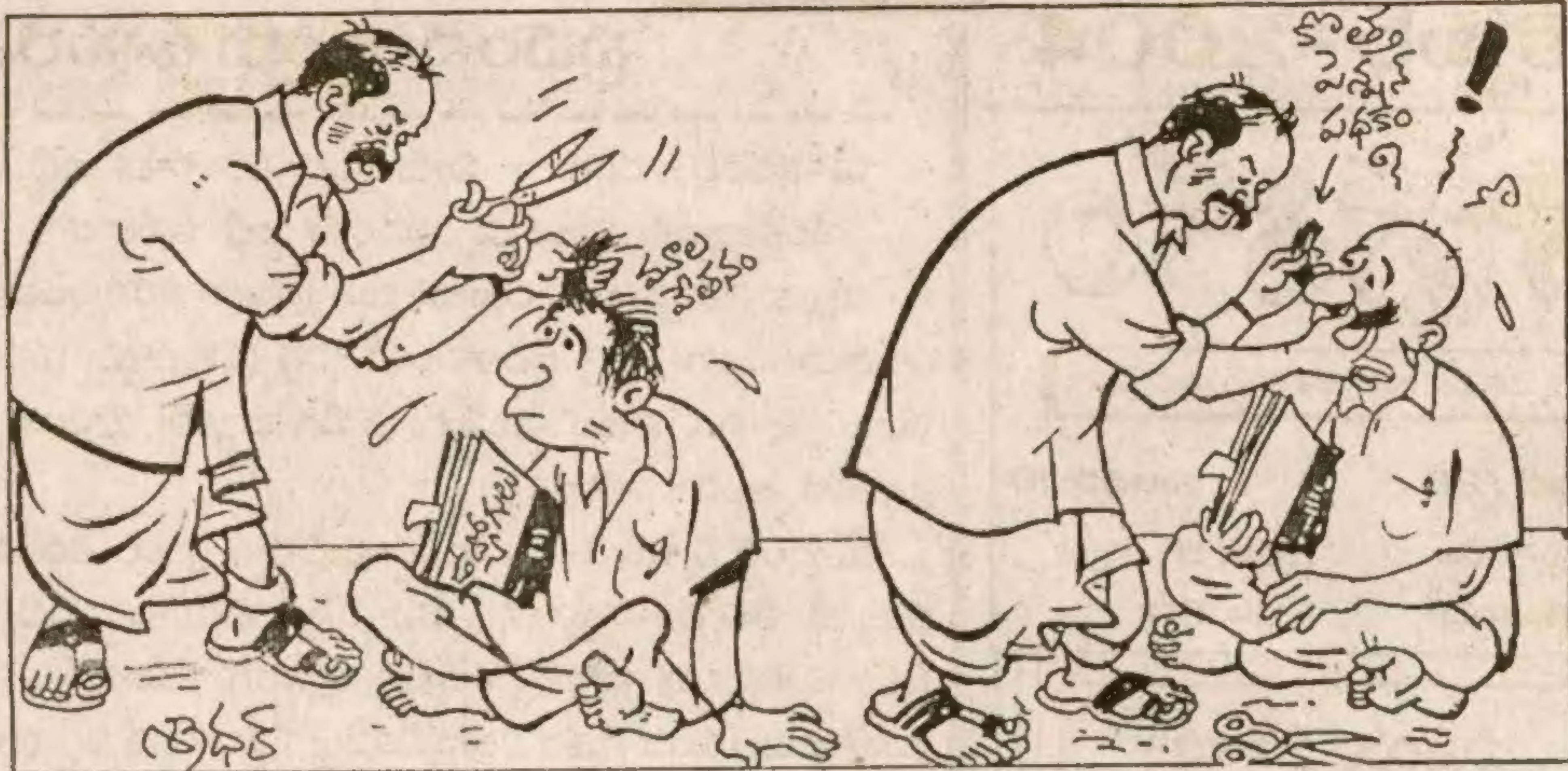
ఈ అంశంలో లాటిన్ అమెరికన్ దేశాలలో వెల్లువెత్తుతున్న కార్మికవర్గ పోరాటాలు మనకు స్ఫూర్తిదాయకం కావాలి.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు క్రమంగా ప్రపంచబ్యాంకు బెదిరింపులకు, దాని తాబేదారుల వత్తిళ్ళకు లొంగుతున్నట్లు పై ఉదంతం తెల్పుతున్నది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కార్మికరంగంలో ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశాలను అమలు పరుస్తున్న తీరు కూడా ఇందుకు తార్కాణం. రాష్ట్రంలోని ఉద్యోగులు, కార్మికులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి. ఉధృత పోరాటాల ద్వారానే "ప్రపంచబ్యాంకు ఊసరవెల్లి" ఆటలు కట్టించాలి.

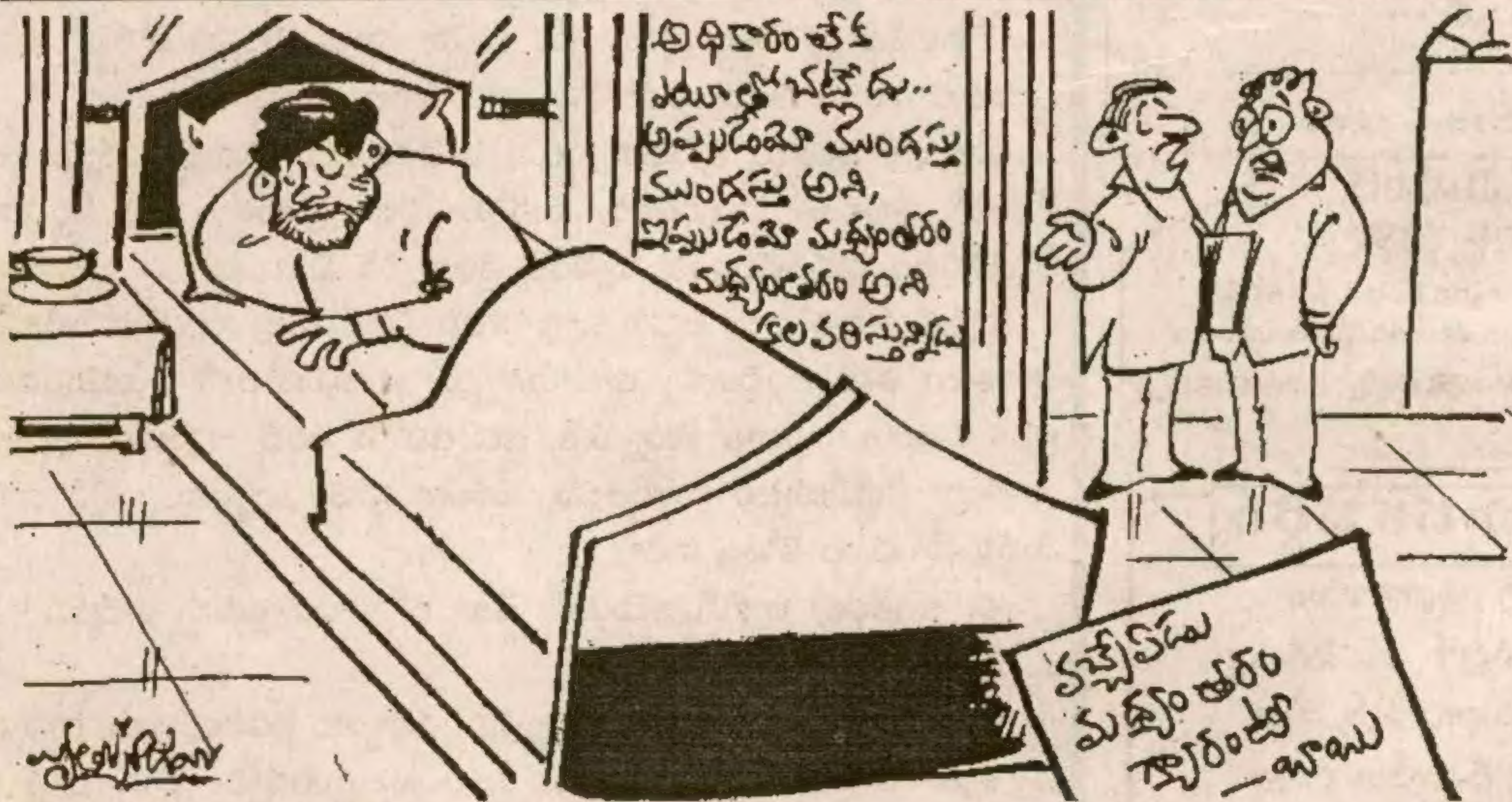
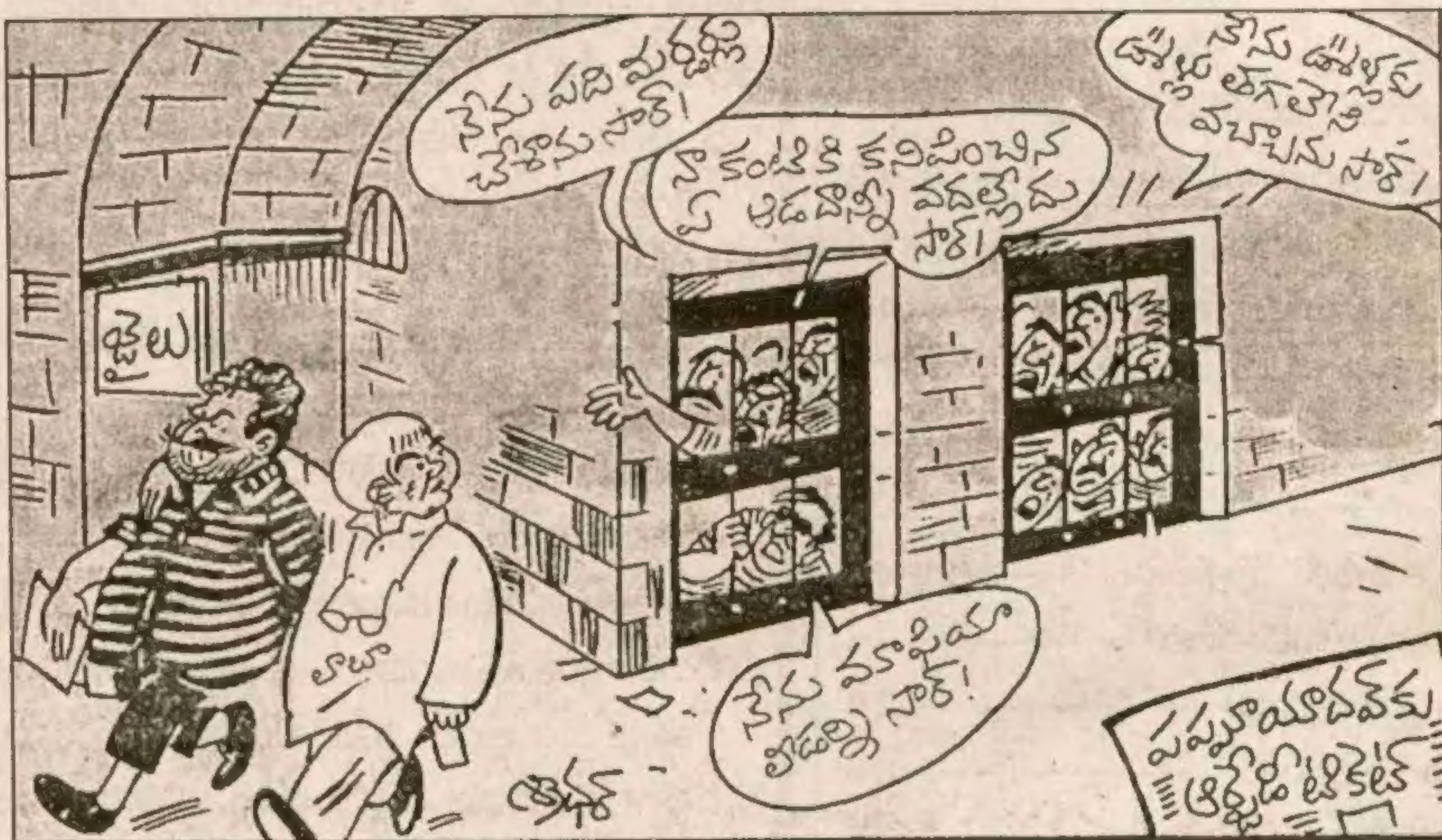
...



# మనోమాయ

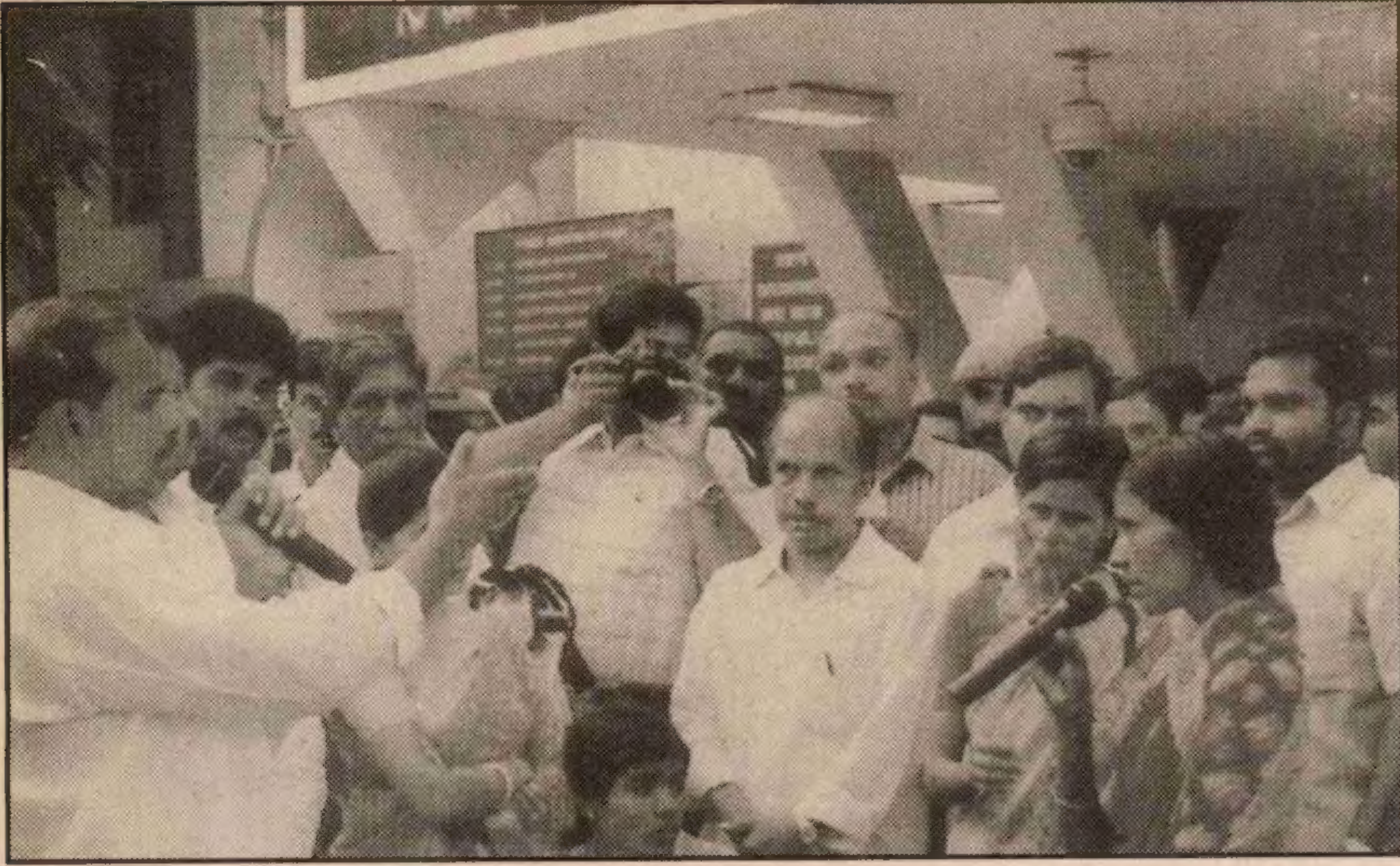


వివిధ పత్రికల సౌజన్యంతో





# ప్రభుత్వమా! నీ పయనం ఎటు?



ప్రత్యామ్నాయ  
విధానాలతో ప్రజల,  
కార్మికుల పక్షాన  
వుంటారా? ప్రజలు  
మీవెంట వుంటారు.  
తేల్చుకోవలసింది  
పాలకులే.

సబ్జెక్ట్ సునో... ఆప్ కా దిలోసే కరో!

(అందరూ చెప్పేది విను - నీ మనసుకు నచ్చింది చెయ్)

ఈ సామెత మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పనితీరుకు అద్దం పట్టేలా ఉంది. చెప్పింది వింటున్నారు. వాగ్దానాల వరద పారిస్తున్నారు. తమకు నచ్చింది చేస్తున్నారు. వారి మాటలకు, చేతలకు పొంతన లేకుండా పోతున్నది.

రాష్ట్రంలో కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పడి 4 మాసాలు దాటింది. ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన నేపథ్యం, ప్రజలు, కార్మికవర్గంలో ఆశలు కల్పించింది.

ఆశలు పెంచిన పని తీరు :

ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి లేక్ హ్యూ అతిథి గృహంలో, సెక్రటేరియట్ లో, రాజీవ్ పల్లెటూరు యాత్రలో... అన్ని చోట్లా ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంటున్నారు. వారి అర్జీలు స్వీకరించి వారు చెప్పేది ఓపికగా వింటున్నారు. కొన్ని వ్యక్తిగత సమస్యలు వెంటనే పరిష్కరించమని అక్కడిక్కడ ఆదేశాలు జారీ చేస్తారన్న సానుకూల అభిప్రాయం ఏర్పడింది.

గత ముఖ్యమంత్రి, ప్రపంచబ్యాంకు ఫేం... చంద్రబాబు నాయుడు పని శైలికి ఇది పూర్తి విరుద్ధం. హెలికాప్టరు టూర్లు, విదేశీ అతిథులు, స్వదేశీ సంపన్నులు, టి.వి.లో ప్రచారం, పార్టీ మీటింగుల ఆర్భాటాల మధ్య కాలం గడిచిపోయేది. హైటెక్ వారికే అందుబాటులో వుండేవారు. ఆయన సాధారణ ప్రజలు, కార్మికులు, కష్టజీవులను దూరంగా ఉంచేవారు. ప్రభుత్వం “ఏదీ ఉచితంగా ఇచ్చేది లేదని” నిర్ధయంగా మాట్లాడేవారు.

కొత్త ముఖ్యమంత్రి వైఖరి మొదటి ఘట్టంలో ప్రజలకు ఊరట కలిగించింది. పని కావడంలో కొంత సమయం పట్టినా నిగ్రహంగా ఉందామని తమాయించుకున్నారు. తమ కోర్కెలన్నింటినీ కొత్త ప్రభుత్వం తక్కువ సమయంలో తీర్చమని పట్టుబట్టడం భావ్యం కాదని మనసుకు సర్ది చెప్పుకున్నారు.

ఊరట కలిగించే వాగ్దానాలు :

పదవి చేపట్టాక అంగన్ వాడీ ప్రతినిధి బృందంతో ముఖ్యమంత్రి - “అంగన్ వాడీ ఉద్యోగులకు నేను రుణపడి వున్నాను. మీ సమస్యలు పరిష్కరించి ఆ రుణం తీర్చుకుంటాను” అన్నారు. జూలై 7న హైదరాబాద్ గ్రామసేవకుల సమావేశంలో రెవిన్యూ మంత్రి ధర్మాన ప్రసాద్ రావు మాట్లాడుతూ “గ్రామసేవకులు నిరుపేదలు. మీ కష్టం మరిచిపోను, మీ వేతనం తప్పకపెంచుతాం...” హామీ ఇచ్చారు.

ఇలాంటి వాగ్దానాలు స్వయంగా విని, పత్రికలలో చదివి ఈ ప్రభుత్వం తమకేదో మేలు చేయబోతుందన్న నమ్మకం కార్మికులలో పెరిగింది.

చెప్పింది చేయకుంటే - చరిత్రహీనులౌతారు

“కాంగీ అధికారంలోకి వస్తే ప్రజలకు మంచి జరుగుతుందని ఆశించారు. వారి ఆశలను ఆచరణలో పెట్టడం మా ప్రభుత్వ కర్తవ్యం. మేం చెప్పింది చేయకుంటే చరిత్రహీనులమవుతాం.” మంత్రులు, ఐఎఎస్ అధికారుల సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి ఉపన్యాస భాగమిది. ఆయన చెప్పింది అక్షరసత్యం.

కార్మికులు నాలుగున్నర నెలలుగా ఇలాంటి మాటలు నిగ్రహంగా వింటున్నారు. వారి నిగ్రహానికి పరీక్ష పెడుతున్నది ప్రభుత్వం.

సన్నిగిల్లుతున్న ఆశలు :

కాలం గడుస్తున్నది... వాగ్దానాల చిట్టా పెరుగుతున్నది. అసెంబ్లీ బడ్జెట్ సమావేశాలు జరుగుతున్న కాలమంతా కార్మికులు, చిరుద్యోగులు కళ్ళల్లో వత్తులు వేసుకొని ఎదురుచూశారు. చేసిన వాగ్దానాల అమలు పై చర్యలు లేవు.

పైగా “అంగన్ వాడీలకు ఎంతో చేయాలనుకున్నా, ఈ బడ్జెట్ లో మీకేం ఇవ్వలేం... 2005 బడ్జెట్ లో తప్పక మిమ్మల్ని గుర్తుపెట్టుకుంటానని...” ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా ప్రకటించారు.

ప్రతి శాఖ మంత్రి ఒకే మాట... “మాతో మాట్లాడి



ఉపయోగం లేదు. ముఖ్యమంత్రి తో మరలా మాట్లాడండి..." అనటం ప్రారంభించారు. ముఖ్యమంత్రి, సంబంధిత శాఖ మంత్రులకు మధ్య ఆసులో దారంలా కార్మికులు వారి నాయకులు ఆట విడుపు లేకుండా తిరుగుతున్నారు. పులి మీద పుట్రలా ధరలు

ఒకవైపు నమన్యలు పరిష్కారం కావడం లేదు. కరువు కాటేస్తున్నది. పని కోసం ఆహారం పథకం ఆగిపోయింది. పనులు లేవు. ఆదాయాలు లేవు. కొనుగోలు శక్తి పడిపోయింది. స్టోరు బియ్యం కొనేందుకు కూడా పైసలు లేవు. ఈ పరిస్థితులలో అగ్నికి వాయువు తోడయినట్లు గత 4 నెలల్లో నిత్యావసర సరుకుల ధరలు రాకెట్ స్పీడుతో పెరుగుతున్నాయి.

సరుకుపేరు	ధర (కె.జి.కి)	
	4నెల క్రితం	ప్రస్తుతం
పంచదార	రు. 14.00	రు. 18.00
చింతపండు	రు. 28.00	రు. 56.00
బెల్లం	రు. 14.00	రు. 23.00
కందిపప్పు	రు. 28.00	రు. 35.00

★ ★ ★

### అదుపుతప్పిన మంతులు- శాసనసభ్యులు:

కొందరు మంత్రులు, పాలకపార్టీ యంఎల్ఎలు మాటలు, చేతలు, బాధిత కార్మికులను, చిరుద్యోగులను ఆందోళనకు గురి చేస్తున్నాయి.

'కనీసవేతనం కోరారో ఉద్యోగం మటాప్!'

ఈ బెదిరింపులు చేసింది ఎవరో ప్రైవేటు కంపెనీ యజమాని కాదు. సాక్షాత్తూ మన రాష్ట్ర కార్మికశాఖామంత్రి వినోద్ గారు. కనీసవేతన చట్టాలు అమలు జరగేలా చూడవలసిన మంత్రి ఇలా మాట్లాడటం ఆందోళనకరం. ఈ వైఖరి చట్టాలను ఖాతరు చేయని ప్రైవేటు యజమాన్యాలు, బడా కాంట్రాక్టర్లు, అవినీతి అధికారులకు కొమ్ములు తెస్తాయి.

కార్మికశాఖలో మిగిలిన నిజాయితీపరులైన కొందరు అధికారుల ప్రయత్నాలను నీరుగార్చేందుకు ఆ శాఖను మరింత నిర్వీర్యం అయ్యేందుకు మాత్రం ఈ వ్యాఖ్యలు తోడవుతాయి.

అదుపులేని శాసనసభ్యులు

"తెలుగు దేశం ప్రభుత్వ హయాంలో నియమించిన కాంట్రాక్టు కార్మికులను తీసేస్తాం. మా అనుయాయులను నియమించుకుంటాం. 9 సంవత్సరాలు తెలుగుదేశం వారు తెగతిన్నారు. రాక రాక మాకు అధికారం వచ్చింది. అందినంత మేం కూడా సంపాదించుకోవాలి కదా?" ఒక జిల్లా కలెక్టరేట్ లో కొందరు కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యుల వాదన ఇది. "నా నియోజకవర్గంలో పాత అంగన్ వాడీలను తీసేయండి. నేను సిఫార్సు చేసిన వారిని ఆ పనిలో నియమించండి" ఇది ఆ జిల్లా కలెక్టర్ తో వారి నిస్సిగ్గు వాదన.

అనంతపురంలో మున్సిపాలిటీ కాంట్రాక్టు కార్మికులపై పాలకుల కన్నుపడింది. 9 సం॥లుగా ఈ మున్సిపాలిటీలో పారిశుధ్య



పనులు చేస్తూ అస్తుబిస్తు జీవితాలు గడుపుతున్న '310' మందిని తొలగించి మేం చెప్పే వారిని పెట్టుకుంటామని' అక్కడి శాసనసభ్యులు వత్తిడి చేస్తున్నారు.

ఇదే పరిస్థితి ఎలక్ట్రిసిటీ, వైద్య రంగంలోని కాంట్రాక్టు కార్మికులు, ఎంపిఇఓలు, విద్యావాలం టీర్లు చివరకు బడిపిల్లలకు మధ్యా ప్నా భోజనం వండి పెట్టే వంట వారిని కూడా వారు వదలటం లేదు.

ఎం.పి.ఇ.వో.ల సర్వీసు కొనసాగించేది లేదని ప్రభుత్వం తేల్చి చెప్పటం దురదృష్టకరం.

తెలుగుదేశం వారి 9 సంవత్సరాల అక్రమ సంపాదన జబ్బు 100 రోజులకే కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులకు సోకటం శోచనీయం.

ఈ ముచ్చట్లు కూడా దిగువ స్థాయి బడుగు జీవులకు చేరుతున్నాయి. కాలం గడిచే కొద్ది ఆశలు సన్నగిల్ల నారంభించాయి.

★ ★ ★

ఐక్యపోరాటంతో కొంత ఊరట:

ఇదే కాలంలో 2400 ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతిసంఘాల (పిఎసిఎస్) రద్దు. 8వేల మంది కార్మికుల ఉద్యోగాలకు ఉద్వాసన పలుకుతూ ఇదే ప్రభుత్వం అసెంబ్లీలో బిల్లు తేవడం రాష్ట్ర కార్మికవర్గాన్ని నిర్ఘాతపరచింది. అందునా తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్, టి.ఆర్ఎస్ లు కలసి ఈ బిల్లును పాస్ చేయించుకున్నాయి. వామపక్షాలు వ్యతిరేకతను వారు ఖాతరు చేయలేదు. ఓడినవారు (టిడిపి), గెలిచినవారు (కాంగ్రెస్) ఈ విషయంలో ఎలా కలిశారు? ప్రపంచ బ్యాంకు ఆదేశాల పట్ల విధేయతే వీరిని కలిపిందనుకోవాలా?

అనంతరం పిఎసిఎస్ ల యూనియన్ (సిఐటియు) నేతృత్వంలో సాగిన సమరశీల పోరాటాల పరంపర వల్ల, బిల్లు అమలును 6మాసాలు ప్రభుత్వం వాయిదా వేస్తున్నట్లు ప్రకటించవలసి వచ్చింది.

కాంట్రాక్టు లెక్కరద్దు, ఐసిడిఎస్ కాంట్రాక్టు సూపర్ వైజర్లు, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల కాంట్రాక్టు సిబ్బంది, స్పెషల్ విద్యావాలంటీర్స్, (వేతనాలు- సెలవులు), కాంట్రాక్టు విలేజి సెక్రటరీలు, వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డ్ సెక్యూరిటీ గార్డులు (వేతనం పెంపు) పోరాటాలు చేసి తమ కోర్కెలు సాధించుకున్నారు. ఈ అనుభవాలు కూడా కార్మిక వర్గానికి మార్గనిర్దేశం చేశాయి.

అనంతపురం జిల్లాలో మున్సిపల్ వర్కర్ల వేతనాలు రూ.1500ల నుండి రూ.2300 లకు విజయవాడ మున్సిపాలిటీ లో రూ.1650 నుండి రూ.2200లకు పోరాడి పెంచుకున్నారు. హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్మికులు పికెటింగ్ వంటి సమరశీల పోరాటాలు చేసి వేతనం రూ.1900 నుండి రూ.2200లకు పెంచుకున్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా పిహెచ్ సిలలో పని చేసే డిపిఓలు పోరాడి కాంట్రాక్టర్ల కబందహస్తాల నుండి బయటపడి ప్రభుత్వమే నేరుగా వేతనం చెల్లించే పద్ధతిని సాధించారు. రూ.2000 నుండి రూ.4000 లకు వేతనం పెరిగింది. ఈ పోరాటాలన్నింటా సిఐటియు చురుకైన పాత్ర నిర్వహించింది.

★ ★ ★



## పాత పాటలకు నడివదలార్దా?

ప్రపంచ బ్యాంకుతో గత ప్రభుత్వం చేసిన ఒప్పందాల పట్ల మీ వైఖరి ఏమిటి? ఆచరణ అనేక సందేహాలకు ఆస్కారం ఇస్తున్నది.

గతంలో చంద్రబాబు సహకారంతో ప్రపంచ బ్యాంకు వారు మనరాష్ట్రాన్ని సంస్కరణల ప్రయోగశాలగా చేశారు. ఎ.పి. పునఃనిర్మాణ ప్రాజెక్టు అమలుకు ఆ ప్రభుత్వం ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశాలను తు.చ తప్పకుండా అమలు చేసింది.

క్రొత్త ప్రభుత్వం కూడా అదే దారిలో నడవాలని వారు వత్తిడి తెస్తున్నారు. కాదంటే గతంలో ప్రకటించిన అప్పులు ఇవ్వమని బెదిరిస్తున్నారు.

కార్మికవర్గానికి చేసిన వాగ్దానాలు అమలు పరచకపోగా గత ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన ప్రపంచ బ్యాంకు సంస్కరణలను ముందుకు తీసుకెళ్ళేందుకు క్రొత్త ప్రభుత్వ చర్యలు ఆందోళనకరం.

యూనియన్ లో చేరితే ఉద్యోగం ఊస్టే!

వెలుగు శాఖలో చోద్యమి ది. ఈ పథకంలో సుమారు 25వేల మంది చిరుద్యోగులున్నారు. తెలుగు దేశం హయాంలో 26.04.2004న ఒక అప్రజా స్వామిక సర్క్యులర్ జారీ చేసింది. (ఎల్.ఆర్.నెం. ఎస్ఇఆర్ఐఎల్ 1/02/2004). ఈ పథకంలో యూనియన్ లు పెట్టినా, చేరినా ఉద్యోగం నుండి తొలగిస్తామని దాని సారాంశం. ఈ లోగానే ప్రజలు తెలుగుదేశం పార్టీనే అధికారం నుండి తొలగించారు. ఆగిపోయిన ఆమహాత్మా న్యాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభువులు భుజాన వేసుకున్నారు. 22.08.2004న పశ్చిమగోదావరి వెలుగు ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్ పై సర్క్యులర్ ను అమలు జరపాలని వేరొక ఆదేశం జారీ చేశారు. ఈ పని ప్రభుత్వ ఆదేశం పైనే జరిగిందా? సంఘం పెట్టుకోవటం రాజ్యాంగం ప్రాథమిక హక్కు ఈ హక్కును హరించే యత్నం ఇది. వేతన బకాయిలు చెల్లించరు :

అసలే స్వల్ప వేతనాలు. నెలల తరబడి... కాదు కాదు... సం॥ల తరబడి వేతనాలు అందుకోలేని నిర్భాగ్యులున్నారు. ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీలలో పని చేస్తున్న వాకేషనల్ పార్ట్ టైం లెక్చరర్లకు 3 సంవత్సరాలుగా వేతనాలు లేవు. వీరిలో అత్యధికులు బి.టెక్. పట్టాలున్న వారు. వారి విషయంలో ప్రభుత్వం కిమ్మనటం లేదు.

గ్రామ పంచాయితీలలో 6 నెలలకు పైగా వేతనాలు లేవు. రాష్ట్రంలోని 40 మున్సిపాలిటీలలో 3 నుండి 9 నెలలు వేతనం బకాయిలున్నాయి. నెల్లూరు జిల్లా గూడూరు మున్సిపాలిటీ సిబ్బందికి 9 నెల్లుగా వేతనాలు లేక అల్లాడుతున్నారు.

కాంట్రీబ్యూటర్ పెన్షన్ స్కీం :

ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశంపై వాజ్ పేయి ప్రభుత్వం ఈ నడమంత్రపు స్కీం ప్రవేశపెట్టింది. చంద్రబాబు నాయుడు గారే ఆ స్కీంను మన రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టే ధైర్యం చేయలేకపోయారు.

ఆ ఖ్యాతి ఏదో తమకు దక్కాలని కాంగ్రెస్ ప్రభువులు ఆ స్కీంను చంకనెత్తుకున్నారు. ఇకపై పెన్షన్ రావాలంటే ఉద్యోగుల వేతనంలో 10శాతం కత్తిరిస్తారట. “ఈ స్కీం చాలా మంచిది. భవిష్యత్ లో మీకే తెలుస్తుంది..” అంటూ రాష్ట్రమంత్రులు ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. 2004 సెప్టెంబరు తర్వాత చేరిన వారికే వర్తిస్తుందని నమ్మబలుకుతున్నారు.

రాష్ట్రంలోని ఉద్యోగ, కార్మిక సంఘాలు ఈ స్కీం ప్రమాదాన్ని గమనించాయి. వేలుపెట్టే సందిస్తే కాలు పెట్టే పాలకుల నైపుణ్యం వారికి తెలుసు. ‘కొత్త స్కీం’ అమలైతే, ఈ పాటికే అమలులో వున్న ‘పెన్షన్’కు కూడా ఎసరు పెడతారని వారు గమనించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో ఇది పెద్ద కలవరాన్ని లేపింది.

కార్మికశాఖ పునఃనిర్మాణం ఎవరి కోసం?

కార్మిక సంస్కరణల పేర గత ప్రభుత్వం కార్మిక శాఖను నిర్వీర్యం చేసింది. జి.ఓ.44, జి.ఓ 33 ద్వారా తనిఖీలపై ఆంక్ష విధించింది.

క్రొత్త ప్రభుత్వం ఒకడుగు ముందుకు వేసింది. సెప్టెంబర్ 17 కార్మికశాఖ పునః నిర్మాణానికి చర్యలు చేపట్టింది. జిల్లా స్థాయి లేబరు అధికారుల వ్యవస్థను రద్దు చేసింది. రాష్ట్రంలోని 12 లేబరు సంక్షేమ కేంద్రాలను రద్దు చేసింది. ఈ మార్పులతోనే ఏదో ఒరగ బోతున్నట్లు ప్రచారం చేసింది.

క్రొత్త ప్రభుత్వం వద్ద కార్మిక సమస్యలపై వేలాది ఆర్జీలు పెండింగులో వున్నాయి. వాటి పరిష్కారం ఊసు లేదు. రాష్ట్రంలోని ఇద్దరు ప్రముఖ పారిశ్రామిక వేత్తలు ఎఆర్ఎం మరియు రెడ్డిలాబ్స్ లేఖలకు స్పందించి ఆఘ మేఘాలపై ప్రభుత్వం పై చర్యలు చేపట్టింది ఎవరి మేలు కోసం?

కార్మికశాఖ మౌఖికంగా కార్మికుల కోసం ఏర్పడింది. కార్మిక సంఘాలతో చర్చించాకే పునః నిర్మాణం గురించి నిర్ణయించాలని సిఐటియు విజ్ఞప్తిని ప్రభుత్వం పెడచెవిన పెట్టింది.

★ ★ ★

పోరాడితేనే కానీ ఈ ప్రభుత్వం కూడా ఏ సమస్యను పరిష్కారం చేయదని అనుభవం చెబుతున్నది. అందుకే ప్రతి రంగంలో పోరాటం మొదలు పెట్టాలన్న వత్తిడి క్రింది స్థాయి నుండి పెరుగుతున్నది. పోరాటానికి అనేక సంఘాలు సన్నద్ధమౌతున్నాయి.

ఇక్కడ ఓ ప్రశ్న ?

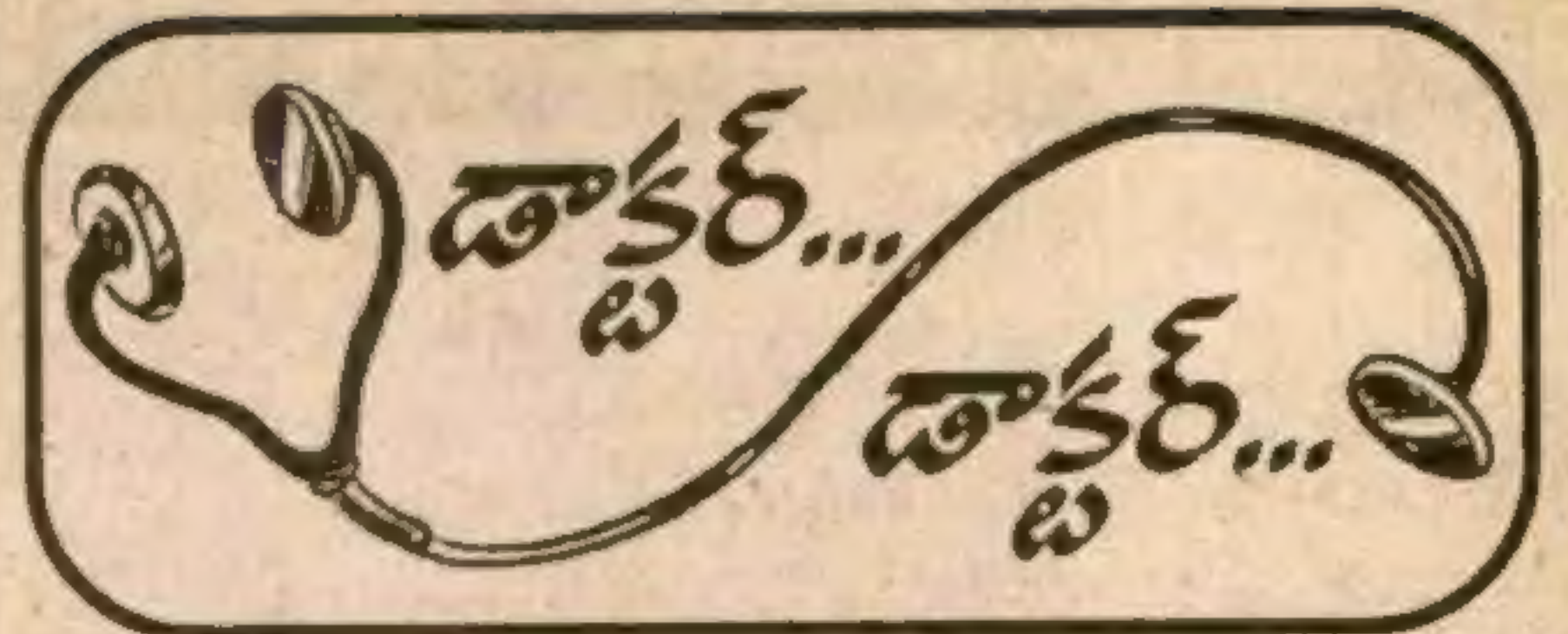
ప్రభుత్వమా? నీ పయనం ఎటు? ప్రపంచ బ్యాంకు, పారిశ్రామికవేత్తల, కాంట్రాక్టర్ల వత్తిడికి లొంగు తావా? పాత పాటలకు బాటలోనే నడిచి కార్మికవర్గం ఆశలను వమ్ము చేస్తావా? అలా అయితే కార్మికవర్గం పోరాటాలు ఎదుర్కొనేందుకు సిద్ధంగా వుండాలి.

ప్రత్యామ్నాయ విధానాలతో ప్రజల, కార్మికుల పక్షాన వుంటారా? ప్రజలు మీవెంట వుంటారు. తేల్చుకోవలసింది పాలకులే.

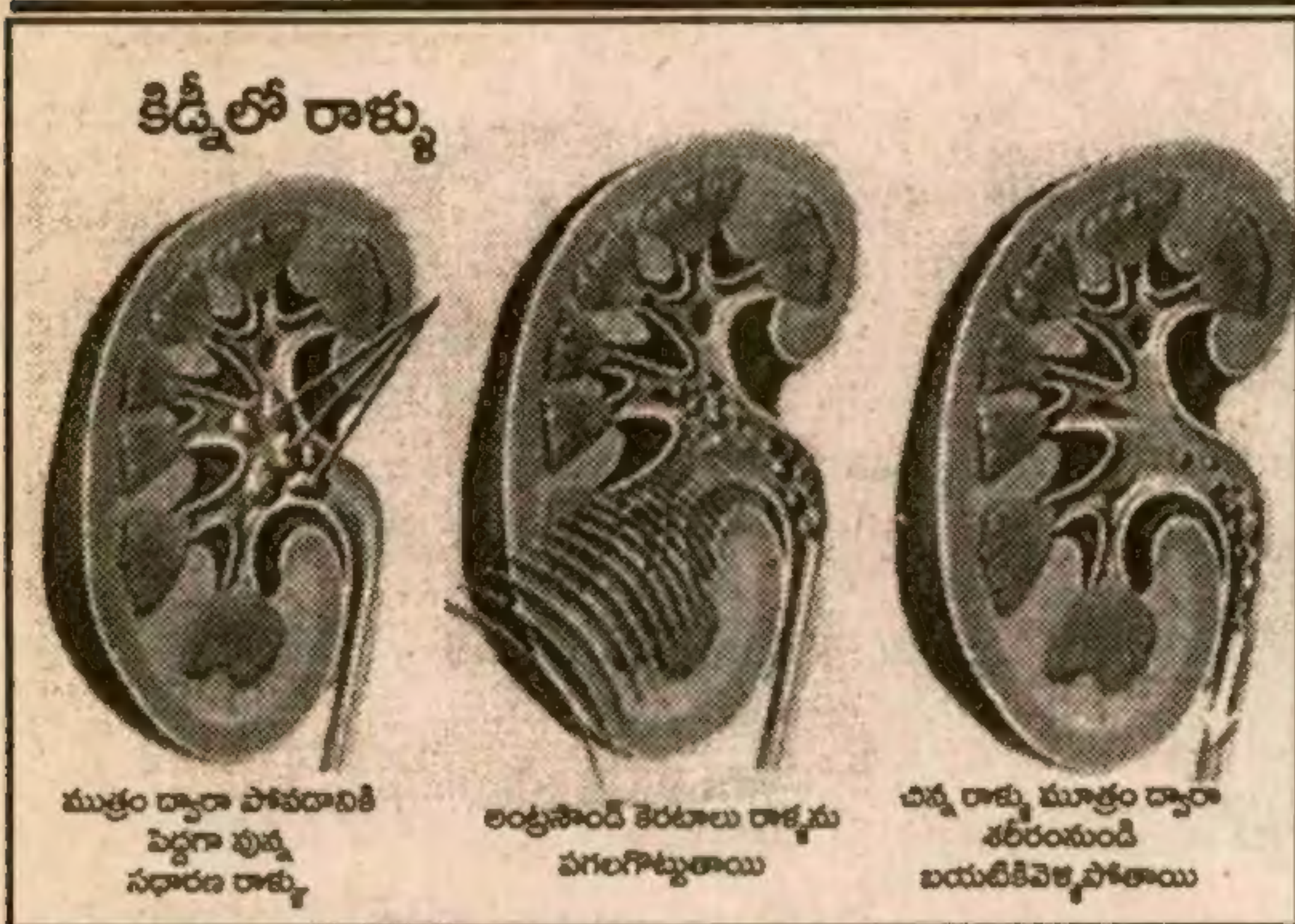
పాత పాటలకు  
బాటలోనే నడిచి  
కార్మికవర్గం  
ఆశలను వమ్ము  
చేస్తావా?  
అలా అయితే  
కార్మికవర్గం  
పోరాటాలు  
ఎదుర్కొనేందుకు  
సిద్ధంగా  
వుండాలి.  
ప్రత్యామ్నాయ  
విధానాలతో  
ప్రజల,  
కార్మికుల పక్షాన  
వుంటారా?  
ప్రజలు మీవెంట  
వుంటారు.  
తేల్చుకోవలసింది  
పాలకులే.



# సర్జరీ లేకుండానే కిడ్నీలో రాళ్ళు కరుగుతాయ్



హరిత విప్లవం దేశ ఆర్థిక రంగం లో ఎంత మార్పు తీసుకువచ్చిందో అందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడు సమాచార, సాంకేతిక విప్లవం కదం తొక్కుతోంది. వైద్యరంగంలో లిథోట్రీప్సీని గత శతాబ్దంలో వచ్చిన గొప్ప విప్లవంగా చెప్పుకోవచ్చు. మూత్రనాళాల్లోని రాళ్ళను ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా తొలగించడంలో గొప్ప మార్పు తీసుకు వచ్చింది.



వేప్ ఉత్పన్నమవుతాయి.

ఎలిప్సాయిడ్ మెటల్ కమ్ అనే ఒక లోహపు కప్పు సహాయంతో ఈ వేప్ ను రోగి శరీరంలోని రాయిపైకి ప్రసరింపజేస్తారు. ఈ వేప్ నీరు, మానవ శరీరంగుండా ఎలాంటి మార్పు లేకుండా ప్రసారమవుతాయి. ఒక్కోసారి 3000 షాక్లు ఇవ్వడం ద్వారా

లిథోట్రీప్సీ అనే పదం లిథో, ట్రీప్సీ అనే రెండు గ్రీకు పదాల నుంచి వచ్చింది. లిథో అంటే రాయి, ట్రీప్సీ అంటే పగులగొట్టడం. లిథోట్రీప్సీ అంటే 'రాళ్ళను పగులగొట్టడం' అని అర్థం. ఈ పగులగొట్టడం మూడు రకాలు. ఎక్స్ట్రా కొర్పరీల్ షాక్ వేవ్ లిథోట్రీప్సీ (ఇఎస్డబ్ల్యుఎల్), పర్క్యూటేనియస్ నెఫ్రో లిథోట్రీప్సీ (పిసిఎన్ఎల్), యురెటెరో రీనోస్కోపీ. వీటన్నింటినీ సాధారణ భాషలో లిథోట్రీప్సీ అంటారు.

## ఇఎస్డబ్ల్యుఎల్ చరిత్ర

మూత్రనాళాల్లోని రాళ్ళను తొలగించే ఈ లిథోట్రీప్సీ విమానాల్లోంచి పుట్టిందంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. 1977లో డోర్నీయర్ ఏరోస్పేస్ కంపెనీలో పనిచేసే ఇద్దరు సోదరులు విమాన రెక్కల్లో పగుళ్ళను కనిపెట్టారు. విమానం ఇంజన్ చేసే ధ్వనివల్ల వత్తిడి కెరటాల రూపంలో రెక్కలలో పగుళ్ళను సృష్టించిందని అర్థం చేసుకున్నారు. ఈ పరిశీలన నుంచే లిథోట్రీప్సీ ఉద్భవించింది. మనదేశంలో ఎలక్ట్రిక్ షాక్ వేవ్ కు మంచి ఆదరణ ఉంది. దీనిద్వారా తక్కువ ఖర్చుతో బలమైన పాజిటివ్ వేప్ విడుదలవుతాయి. సాధారణ స్కార్క్ ఫ్లగ్ నుంచి పెద్ద శబ్దాన్ని పుట్టించినప్పుడు బలమైన పాజిటివ్ ప్రెషర్

మూత్రనాళంలోని రాయిలో వగుళ్లు ఏర్పడతాయి. పగిలిన చిన్న చిన్న రాళ్ళు మూత్రం ద్వారా వెలుపలకు వచ్చేస్తాయి. ఈ మొత్తం ప్రక్రియకు ఎలాంటి ఆపరేషన్ అవసరం లేదు. హాస్పిటల్లో ఉండాల్సిన అవసరమూ లేదు.

## కీహోల్ సర్జరీ

ఎక్స్రే యంత్రం సహాయంతో రాళ్ళ ను కనుగొన్న తర్వాత సూది సహాయంతో నడుము భాగంలోని పెల్విసీల్ సిస్టమ్ ను చేరతారు. ఆ సూది ద్వారా తొమ్మిది మిల్లీ మీటర్ల ఒక తీగ మూత్రనాళాన్ని చేరుతుంది. ఈ తీగ సహాయంతో డయలేటర్స్ ను పంపిస్తారు. ఆ తర్వాత ఈ మార్గం ద్వారా నెఫ్రో స్కోప్ ను కిడ్నీలోకి పంపిస్తారు. దాని ద్వారా చూస్తూ న్యూమాటిక్ లిథోక్లాస్ట్ ద్వారా రాయిని పగలకొడతారు. ఇందుకోసం మూడు, నాలుగు రోజులు హాస్పిటల్లో ఉండాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఈ మొత్తం సర్జరీ కోసం చిన్న రంధ్రం చేస్తారు కాబట్టి కీహోల్ సర్జరీ అంటారు. న్యూమాటిక్ లిథోక్లాస్ట్లో వత్తిడి కలిగించడం కోసం గ్యాస్ వాడతారు. వత్తిడి ద్వారా ఏర్పడే కదలికలు సుత్తిలా పని చేసి మూత్రనాళాల్లోని రాళ్ళను పగలగొడతాయి. పగిలిపోయిన చిన్న రాళ్ళను

ఫోర్ సెప్ సహాయంతో తీసివేయవచ్చు.

## యురెటెరో రీనోస్కోపీ

మూత్రాశయాన్ని మూత్రపిండాల్ని కలిపే నాళాన్ని యురెటెర్ అంటారు. ఈ నాళంలోకి 2-3 మిల్లీమీటర్ల వ్యాసార్థం కలసన్నని ఎండోస్కోప్ ను ప్రవేశపెడతారు. పగిలిన రాళ్ళను ఫోర్సెప్ సహాయంతో తీసివేయవచ్చు. పెద్దరాళ్ళయితే న్యూమాటిక్ లిథోక్లాస్ట్ ద్వారా చిన్నవి చేసి తొలగిస్తారు.

## ఎవరికి ఏ చికిత్స

1. రెండు సెంటీమీటర్ల కంటే ఎక్కువ వ్యాసార్థం ఉన్న రాళ్ళకు ఇఎస్డబ్ల్యుఎల్ ప్రక్రియను ఉపయోగిస్తారు. ముందు జాగ్రత్త చర్యగా డిజె స్టెంట్ అనే సిలికాన్ ట్యూబ్ ను ప్రవేశపెడతారు. యూరిక్ యాసిడ్, ఇన్ఫెక్షన్ స్టోన్స్, కాల్షియం ఆక్సలేట్ స్టోన్లు సులువుగా పగులు తాయి. ఇలాంటి వాటికి ఈ ప్రక్రియ బాగా ఉపయోగపడుతుంది.
2. కిడ్నీలో 2.5 సెంటీమీటర్లకన్నా ఎక్కువ వ్యాసార్థంతో శాఖలు కలిగి ఉండే స్టోగ్ రాళ్ళను కీహోల్ సర్జరీ ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.
3. చిన్నచిన్న రాళ్ళకు యుఆర్ఎన్ ను ఎంచుకుంటారు.
4. మూత్రాశయంలో ఉండే చిన్న రాళ్ళను తొలగించడానికి ఎండోస్కోపిక్ లిథోట్రీప్సీని ఉపయోగిస్తారు.
5. మూత్రాశయంలో పెద్ద రాళ్ళను తొలగించడానికి ఓపెన్ సర్జరీ మంచిది.
6. మూత్రనాళాల్లోని రాళ్ళను తొలగించడానికి వీటిలోని అనేక పద్ధతులను కలిపి ఉపయోగిస్తారు.
7. రాళ్ళు 4-6 మిల్లీమీటర్ల లోపు ఉన్నప్పుడు వాటంతట అవే మూత్రం ద్వారా వెలుపలికి పోతాయి. ఇఎస్డబ్ల్యుఎల్ సులభమైనది, సురక్షితమైనది అయినా చాలాసార్లు రావాల్సి వుంటుంది. అందువల్ల ఓపిక ఉన్న రోగులకే ఇది ఉపయోగపడుతుంది. మిగతా పద్ధతులు ఉపయోగించడానికి డాక్టర్, రోగి మానసికంగా సంసిద్ధులు కావాలి.



# విస్తరణ, ఉపాధి అవకాశాలకై పోరాటం!

**విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ కార్మికుల 6వ మహాసభ**



విశాఖపట్నం స్టీల్ ప్లాంట్ విస్తరణ కోసం, ఉపాధి అవకాశాలు కోసం విస్తృత పోరాటాలు నిర్వహించాలని సెప్టెంబర్ 11, 12 తేదీలలో ఉక్కు నగరంలోని గురజాడ కళాక్షేత్రంలో జరిగిన స్టీల్ ప్లాంట్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సిఐటియు) 6వ మహాసభ పిలుపు నిచ్చింది. ప్లాంట్ లోని వివిధ డిపార్టుమెంట్ల నుండి, మైన్స్ నుండి సుమారు 700 మంది ప్రతినిధులు ఈ మహాసభకు హాజరయ్యారు.

సెప్టెంబర్ 11న అరుణ పతాకా విష్కరణతో మహాసభలు ప్రక్రియ ప్రారంభం అయింది. స్టీల్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (యన్.డబ్ల్యు.యఫ్.ఐ) అధ్యక్షులు మరియు సిఐటియు ఆలిండియా కార్యదర్శి ఎ.దక్షిమహాసభలకు ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సిఐటియు ఉద్యమ నిర్మాత కామ్రేడ్ నందూరి ప్రసాద రావు నగర్ లో మహాసభలు జరిగాయి. ఉక్కు పరిరక్షణోద్యమంలో కీలక పాత్ర నిర్వహించి, ఉక్కు కార్మిక వర్గానికి ఊపిరిగా నిలిచి ఉద్యమించిన స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు శ్రీ రొంగలి బైరాగి పేరును మహాసభ ప్రాంగణానికి పెట్టారు.

సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు కా॥ సిహెచ్.నర్సింగరావు ప్రారంభోపన్యాసం చేశారు. ప్రైవేటీకరణకు అనుకూలంగా కార్మికుల్లో చైతన్యం తీసుకురావడం కోసం కృషి చేసిన సంస్థ సిఐటియు ఒక్కటేనని ఆయన తెలియ జేశారు.

ప్రైవేటీకరణను వ్యతిరేకించిన చోట్ల, దానిపై పోరాడిన చోట్ల కార్మికులు తమ ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్ని రక్షించుకున్నారని, నాల్గో ఇస్కో, వైజాగ్ స్టీల్ ప్లాంట్ లో ఈ విధంగా జరిగిందని ఆయన అన్నారు. బాల్కో, జింక్ లో ప్రైవేటీకరణను సమర్థించే యూనియన్లు గుర్తింపులో ఉండడం, సరియైన పోరాటాలు చెయ్యకపోవడం వల్ల అవి ప్రైవేటీకరణ అయ్యాయని, ఆ కార్మికులు జీవన స్థాయి నానాటికి తీసికట్టుగా తయారౌతుందని ఆయన అన్నారు.

ఫెడరేషన్ అధ్యక్షులు ఎ.దక్షి మాట్లాడుతూ - ఉపాధి అవకాశాలు క్రమంగా తగ్గి పోతుండడం వల్ల సామాజిక ఉద్రిక్తలు తలెత్తే ప్రమాదం ఏర్పడుతుందని ఆయన హెచ్చరించారు. ఇటువంటి పరిస్థితిని సంఘటిత కార్మికవర్గం సీరియస్ గా తీసుకోవాలని, ఉపాధి కల్పన పై పోరాడే అవసరాన్ని గుర్తించాలని ఆయన అన్నారు.

ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ యన్.రామా రావు కార్యదర్శి నివేదిక ప్రవేశపెట్టారు.

“సిఐటియు ను ఓడించడం కోసం ఇతర యూనియన్లు ఫ్రంట్ గా ఏర్పడుతున్నాయి. ఓట్లను మార్పిడి చేసుకుంటున్నాయి.

ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడినా, నిలదొక్కుకోవాలి. దాని కోసం మన యూనియన్ ని ఇంకా బలోపేతం చేసుకోవాలి” అని కామ్రేడ్ రామారావు కార్యదర్శి నివేదికలో పేర్కొన్నారు. నివేదికపై 32 డిపార్టుమెంట్ల నుండి ప్రతినిధులు మాట్లాడారు.

**సమస్యలపై పోరాటాలు :**

1. ప్లాంట్ విస్తరణ ప్రణాళికను యాజమాన్యం తయారు చేసింది. 2020 నాటికి 10మి. టన్నులకు సామర్థ్యాన్ని విస్తరించాలని, దీనికి 17వేల కోట్లు ఖర్చు అవుతాయని అంచనా వేశారు. ఇంత భారీ విస్తరణ ప్రభుత్వం సహకారం లేనిదే సాధ్యం కాదు. అందుకే విస్తరణను ప్రభుత్వమే చేపట్టాలని, దానికోసం పోరాడాలని మహాసభ పిలుపు నిచ్చింది. దీని వల్ల ప్లాంట్ అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కూడా పోటీ పెరుగుతుంది. విస్తరణ ద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు కూడా పెరుగుతాయి.

2. ప్లాంట్ లో నాన్-ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రమోషన్ పాలసీ అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. సుమారు 15-16 సం॥లుగా పని చేస్తున్న ఒక టెక్నీషియన్ చార్జిమెన్ అవడం లేదు. అందుకే ప్రమోషన్లు విషయమై పోరాడాలని మహాసభ తీర్మానించింది.

3. నిర్వాసిత కాలనీల పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది. స్టీల్ యాజమాన్యం ఇక్కడ వుంటున్న ఉద్యోగులకు సబ్సిడీ రేట్ తో విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పించాలని త్రాగునీటిని నరసరా చెయ్యాలని యాజమాన్యాన్ని కోరింది.

4. నాన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ల మేన్ పవర్ క్రమంగా తగ్గిపోతున్నది. 15,200 కి పైగా ఉండే మేన్ పవర్ నేడు 12 వేలకు పడి పోయింది. ఈ ఖాళీలను భర్తీ చెయ్యాలని సిఐటియు మహాసభ డిమాండ్ చేసింది. వీటిలో నిర్వాసితులకు సంబంధించిన సుమారు 800 పోస్టులు కూడా ఉన్నాయి.

**నూతన కమిటీ ఎన్నిక :** 50 మంది ఆఫీసు బేరర్లతో మరో 10 మంది ఆహ్వానితులతో నూతన కమిటీ ఎన్నికైంది. వై.టి.దాస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ గా, సిహెచ్.నరసింగరావు గౌరవాధ్యక్షులుగా, వి.ధనరాజు అధ్యక్షునిగా, యన్.రామారావు ప్రధాన కార్యదర్శిగా, డి.పాండే కోశాధికారిగా ఎన్నికయ్యారు. ప్లాంట్ మహాసభకు ముందు వివిధ డిపార్టుమెంట్లలో కూడా మహాసభలు జరిగాయి. ఈ మహాసభలు అన్నింటిలో సుమారు 2500 మంది పాల్గొన్నారు.

మహాసభలు సందర్భంగా వివిధ అంశాలపై ఎగ్జిబిషన్ ను ప్రదర్శించారు. ఇది ఎంతగానో ఆకట్టుకుంది. ప్రజానాట్యమండలి కళాకారులు ఉక్కునగరంలోనూ, నిర్వాసిత కాలనీల్లోనూ మహాసభలు గురించి విస్తృత ప్రచారం నిర్వహించారు.

**“సెమినార్”:** మహాసభలు సందర్భంగా “ప్రభుత్వ రంగం-పాలిటిక్స్” అనే అంశంపై సెమినార్ జరిగింది. ఎనాలిసిస్ పత్రిక గౌ॥సంపాదకులు డా॥కె.నాగేశ్వర్, సిఐటియు ఆలిండియా కార్యదర్శి, ఎ.దక్షి, స్టీల్ ప్లాంట్ డైరెక్టర్ (ఆపరేషన్స్) కె.కె.రావు, సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు సిహెచ్.నరసింగరావు వక్తలుగా పాల్గొన్నారు. ఈ సెమినార్ కు యూనియన్ అధ్యక్షులు శ్రీ వి.ధనరాజు అధ్యక్షత వహించారు.



గోదావరిఖనిలో సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ వారికి చెందిన జి.డి.కె. 1వ ఇంక్లయిన్ రైల్వే సైడింగ్ మెయిటెనెన్సు కాంట్రాక్టు కార్మికుల వేతనాలు, ఇతర సౌకర్యాలపై ఒప్పందం జరిగింది.

2004 సెప్టెంబర్ 21న జరిగిన ఒప్పందంలో కార్మికుల తరపున సింగరేణి ఆల్ కాంట్రాక్టు వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) నాయకులు గీట్ల ముకుందరెడ్డి, యం.రామాచారి, బి.తిరుపతి, కె.శంకర్, యం.సమ్మయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు. మెసర్స్ సంధ్య కనస్ట్రక్షన్స్ తరపున గజెల్లి శ్రీనివాస్ చర్చల్లో పాల్గొని ఒప్పందం చేశారు.

ఉదయం 10 గంటల నుండి సాయంత్రం 4 గంటల వరకూ ఏకధాటిగా జరిగిన చర్చల అనంతరం ఈ క్రింది అంశాలపై ఒప్పందం జరిగింది.

1.కార్పొంటర్, బ్లాక్స్మిత్,

గ్యాంగ్మెన్ కేటగిరీలకు రూ.3050/-, రూ.2900/-లు ఇవ్వటానికి యాజమాన్యం అంగీకరించింది. ఈ పెరుగుదల గత వేతనాలతో పోల్చి చూస్తే రూ.350/-, రూ.650/- ల వరకూ పెరిగాయి.

2.బోనసు 8.33 శాతంగా చెల్లించటానికి అంగీకరించారు.

3.సంవత్సరానికి ఒక జత దుస్తులు, ఒక జత బూట్లు ఇవ్వటానికి అంగీకరించారు.

4.సంవత్సరానికి 18 లీవులు, 9 పండుగ శలవులు, వేతనంతో కూడిన వీక్లీ శలవులు ఇవ్వటానికి అంగీకరించారు. పండుగ అడ్వాన్సుగా రూ. 1000/-లు ఇస్తారు.

ఈ ఒప్పందం 1.8.2004 నుండి అమలులోకి వస్తుంది.

### నూతన కమిటీ ఎన్నిక

వై.ఐ.డివిజన్ బ్రాంచి పెద్దాపురం ఇరిగేషన్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ నూతన కమిటీ.

గౌరవాధ్యక్షులు వై.సూర్యారావు, అధ్యక్షులు జి.చెల్లారావు, ఉపాధ్యక్షులు కె.సుబ్బారావు, ఆర్.ఈశ్వరరావు, జె.వెంకటేశ్వరరావు, కార్యదర్శి ఎ.చంద్రారావు, సంయుక్త కార్యదర్శులు బి.నాగిరెడ్డి, ఎన్.బులివెంకన్న, కె.ఎం.ప్రసాద్, ఎం.మహేశ్వరి, కోశాధికారి ఎ.విశ్వమోహన్, కమిటీ సభ్యులుగా డి.జాన్బాబు, టి.గుర్రాయ్య, వి.రాజబాబు, బి.సత్యనారాయణ, కె.రమణ, జి.విశ్వేశ్వర రావు, జి.రామారావు, ఎం.గంగరాజు, టి.వీరాజులను ఎన్నుకున్నారు.

### ఆంధ్రా ఆర్గానిక్స్ కార్మికుల నిరాహారదీక్షలు

శ్రీకాకుళం రణస్థలం మండలం ఆంధ్రా ఆర్గానిక్స్ కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రభుత్వ యంత్రాంగం తక్షణమే జోక్యం చేసుకోవాలని సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి డి.గోవిందరావు ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. స్థానిక పైడిభీమవరం ఆంధ్రా ఆర్గానిక్స్ పరిశ్రమ వద్ద నిలుపుదల చేసిన 70 మంది ఆంధ్రా ఆర్గానిక్స్ కార్మికులందరిని పనిలోకి తీసుకోవాలని కోరుతూ నిరాహారదీక్షలు కార్యక్రమం ఆంధ్రా ఆర్గానిక్స్ స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో చేపట్టారు. ఈ నిరాహారదీక్షా శిబిరాన్ని ఉద్దేశించి ఆయన మాట్లాడుతూ కార్మికులందరిని తక్షణమే విడుదలకి తీసుకోవాలని గోవిందరావు డిమాండ్ చేశారు. తొలుత ఈ నిరాహారదీక్షలను సిఐటియు మండల కో-కన్వీనర్ వెలమల రమణ ప్రారంభించారు. సిఐటియు మండల కన్వీనర్ పి.తేజేశ్వరరావు, వెర్నీ ఇంజనీర్స్ వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకులు పి.కృష్ణారావు, ఆంధ్రా ఆర్గానిక్స్ స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకులు ఎస్.అప్పలరాజు, కె.మోహనరావు, బి.సత్యం, బి.శంకర రావు, పి.వెంకటరావు, జి.దారినాయుడు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

### నూతన పెన్షన్ విధానానికి నిరసన

దుగ్గిరాల సిఐటియు మండల కమిటీ సెప్టెంబర్ 17న ఎల్.నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షతన రౌండ్టేబుల్ సమావేశం జరిపింది. తెనాలి డివిజన్ సిఐటియు అధ్యక్ష కార్యదర్శులు ఎస్.సుబ్రహ్మణ్యం, కె.ఉమామహేశ్వరరావు, యుటిఎఫ్ మండల అధ్యక్షులు యు.రమేష్, ఆర్టీసి ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. నాయకులు నారాయణ, బ్యాంకింగ్ రంగ నాయకులు ఎం.సాంబశివరావు, శేషగిరిరావు, సిఐటియు నాయకులు జి.శ్రీనివాసరావు, టి.హరిశంకర్ రావు, రిటైర్డ్ ఎంప్లాయిస్ నాయకులు చంద్రశేఖర్ గౌడ్, దీక్షితులు నూతన పెన్షన్ స్కీమును నిరసిస్తూ ప్రసంగించారు. దాన్ని ఉపసంహరించే వరకు పోరాడాలని సమావేశం తీర్మానించింది. ఎమ్మార్వోకు ఈ మేరకు మెమోరాండాన్ని అందజేశారు.

**“ఎసిడిటీ” నుండి తక్షణ ఉపశమనం**

**ORACID**

6 TABLETS FREE

ప్రతి బాటిల్ పై \* 30 ml అదనం \* 6 టాబ్లెట్స్ ఉంటాయి

ఇక గ్యాస్ ట్రబుల్స్ కి సత్వర పరిష్కారం సరికొత్త ఫార్ములాతో

**ఒరాసిడ్**

ఇది నిరంతరం పనిచేసే ఎంటాసిడ్



## పనిలో పరుగులు - పాట్ల నింపని వేతనాలు

హైదరాబాద్ కార్మికుల రాష్ట్ర స్థాయి సదస్సు సెప్టెంబర్ 13న హైదరాబాద్ లో జరిగింది. రాష్ట్ర యూనియన్ ఏర్పాటు చేసుకొని తమ సమస్యల పరిష్కారానికి ఆందోళనలు నిర్వహించాలని సదస్సు నిర్ణయించింది.

గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రపంచ బ్యాంకుతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందంలో భాగంగా ఎపిఎస్ఆర్టీసి హైదరాబాద్ (అద్దె బస్సులు) విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. దాని లక్ష్యం ఆర్టీసినీ ధ్వంసం చేసి ప్రైవేటు పెట్టుబడిదారులకు దోచిపెట్టడం. ఆర్టీసి కార్మికులు హక్కులు, సౌకర్యాలు కావాలని పోరాటం చేస్తే వారికి పోటీగా హైదరాబాద్ ను నడుపుతూ ఆ పోరాటాలను నిర్వీర్యం చేయటం. చారిత్రాత్మక 24 రోజుల ఆర్టీసి కార్మికుల సమ్మెలో ఇది రుజువైంది.

ఎపిఎస్ఆర్టీసిలో వున్న 1535 హైదరాబాద్ బస్సులు, 75 మిని హైదరాబాద్ బస్సులలో 5వేల మంది డ్రైవర్స్, క్లీనర్స్ గా గత 9 సం॥లుగా పని చేస్తున్నారు. రోజుకు 12 గంటలు పని చేసినా నెలకు రూ.1800/- నుండి రూ.2200/- మాత్రమే చెల్లిస్తున్నారు. యూనిఫాం తీసుకోవాలని నిబంధన విధిస్తారు. కాని యూనిఫాం, గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వరు. ఈ మధ్యన ఆర్టీసి యాజమాన్యం ప్రమాదం జరిగితే హైదరాబాద్ డ్రైవర్ ను తొలగించమని సర్క్యులర్ జారీ చేసింది. ఇది యజమానులకు, అధికారులకు కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికిన చందంగా మారింది. తమ ఇష్టానుసారం హైదరాబాద్ బస్సు కార్మికులను తొలగిస్తున్నారు.

పనిభద్రత లేక సతమతమవుతున్నారు. వీరికి పిఎఫ్, ఇఎస్ఐ, సెలవులు, బోనస్ లాంటివి ఏవి అమలు కావటం లేదు.

ఎపిఎస్ఆర్టీసి హైదరాబాద్ బస్సు వర్కర్స్ యూనియన్ నూతన రాష్ట్ర కమిటీని ఎన్నుకుంది.

### నూతన కమిటీ

అధ్యక్షులుగా శ్రీ ఎం.ఎన్.రెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎరవెల్లి ముత్యంరావు, మరో 15 మంది కమిటీ సభ్యులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు.

### సదస్సులో తీర్మానించిన డిమాండ్స్

★ ఆర్టీసి కార్మికుల వలె హైదరాబాద్ కార్మికులకు జీతభత్యాలు చెల్లించాలి. ★ చట్టబద్ధమైన పి.ఎఫ్., ఇ.ఎస్.ఐ., సెలవులు అమలు చేయాలి. ★ ప్రమాదం జరిగినప్పుడు డ్రైవర్ కు యాజమాని బెయిలు ఇచ్చి, కేసు ఖర్చులు భరించాలి. ★ ప్రమాదం జరిగితే హైదరాబాద్ డ్రైవర్ ను తొలగించాలని ఆర్టీసి సంస్థ ఇచ్చిన సర్క్యులర్ ను ఉపసంహరించుకోవాలి. ★ ఆర్టీసి కార్మికులకులాగానే ఇన్సెంటివ్ ను ఇవ్వాలి. ★ కార్మికులకు పోటీ కార్మికుల విధానం రద్దు చేయాలి. పని భద్రత కల్పించాలి. కక్షసాధింపు చర్యలు అరికట్టాలి. ★ యూనిఫాం, గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వాలి. ★ ప్రమాదంలో గాయపడ్డ, చనిపోయిన కార్మికులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వాలి.

### ■ ఎరవెల్లి ముత్యంరావు

ప్రధాన కార్యదర్శి

ఎపిఎస్ఆర్టీసి హైదరాబాద్ బస్సు వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు)

## ఎ.పి.వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డ్ సెక్యూరిటీ గార్డ్స్ విజయం



మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డ్స్/చెక్ పోస్టులలో సెక్యూరిటీ గార్డ్స్ గా సుమారు 3వేల మంది పని చేస్తున్నారు. కేవలం రూ.1200/-ల మాత్రమే వేతనాలు చెల్లిస్తూ, చట్టబద్ధమైన ఏ ఇతర హక్కులు, సౌకర్యాలు అమలు చేయకుండా శ్రమ దోపిడికి గురి చేస్తున్నారు. తమ సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరుతూ సెప్టెంబర్ 21న చలో హైదరాబాద్ నిర్వహించి, ర్యాలీ,

సదస్సు జరిపారు. సెప్టెంబర్ 22న సామూహిక రాయబారం జరిపి లేక్ వ్యూ అతిథి గృహంలో ముఖ్యమంత్రికి వినతిపత్రం ఇచ్చారు. దీనికి స్పందించి వేతనం రూ.1200/-ల నుండి రూ.1800/- పెంచుతామని, పనిభద్రత కల్పిస్తామని ముఖ్యమంత్రి హామినిచ్చారు. దీనికి అనుగుణంగా మెమోనెం.11757 ద్వారా రూ.1200/-ల నుండి రూ.1800/- లకు పెంచారు. వారి వేతనం రూ.600/-లు పెరిగింది.

### రాష్ట్ర కమిటీ

ఎ.పి.వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డ్స్ సెక్యూరిటీ గార్డ్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) రాష్ట్ర కమిటీని 21.09.2004న హైదరాబాద్ లో జరిగిన సదస్సులో ఎన్నుకున్నారు.

గౌరవాధ్యక్షులు పాలడుగు భాస్కర్ - సిఐటియు రాష్ట్ర కార్యదర్శి, అధ్యక్షులు టి.సాంబయ్య-వరంగల్, ప్రధాన కార్యదర్శి ఎరవెల్లి ముత్యంరావు-సిఐటియు రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు, కోశాధికారి ఎం.రాజు-కరీంనగర్. మరో 11 మంది ఉపాధ్యక్షులు, 11 మంది కార్యదర్శులు, 21మంది కమిటీ సభ్యులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనారు.



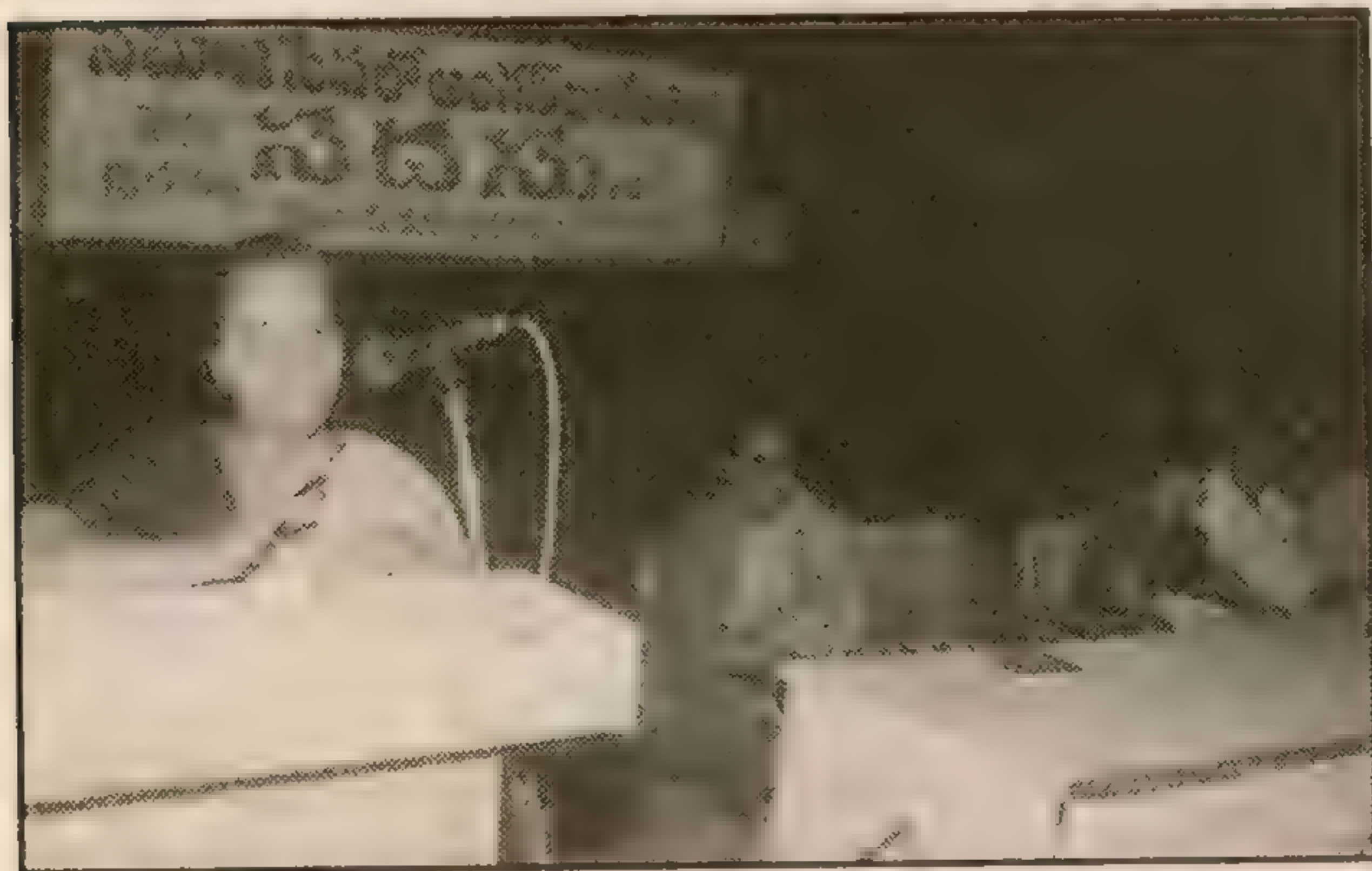
## ఉద్యమవార్తలు



ఆంధ్రప్రదేశ్ అంగన్వాడీ వర్కర్స్ & హెల్పర్స్ యూనియన్ ఆయాల జనరల్ బాడీ సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ సంఘం డివిజన్ తెనాలి కార్యదర్శి శ్రీమతి కె.ధనలక్ష్మి తదితరులు



జంపని షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికుల పోరాటానికి సంఘీభావంగా సిఐటియు తెనాలి డివిజన్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న ఈదా మాధవరెడ్డి, వేదికపై ఎస్.ఎస్.మాణ్యం, కె.ఉమామహేశ్వరరావు, ఎం.బి.సి.వి.రెడ్డి, జి.ఎన్.స్వామి (పోస్టల్),



కూడలో అంగన్వాడీ సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న యూనియన్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి పి.రోజా

నిజాంబాద్ జిల్లా బోధన్ నిజాందక్కన్ చక్కెర మిల్లు కార్మికులు గత నెలరోజులుగా సమస్యల పరిష్కారం కోసం నిరహారదీక్షలు చేస్తున్నారు. ఈ మిల్లు 2002 నవంబరులో ప్రైవేటుపరమయింది. అప్పటి వరకు 1229 మందిగా వున్న పర్మినెంటు, సీజనల్ కార్మికుల సంఖ్య ప్రస్తుతం 203కు కుదించుకు పోయింది. సుమారు 330 మంది క్రొత్త యాజమాన్యం కాంట్రాక్టు కార్మికులను 2సంవత్సరాల క్రితం నియమించింది. వేతన సవరణ 2002 మార్చి నుండి జరుగలేదు. వెంటనే వేతన సవరణ చెయ్యాలని, సీజనల్ కార్మికులను పర్మినెంట్ చేయాలని కార్మికులు కోరుతున్నారు. డి.సి.ఎల్. స్థాయిలో 3సార్లు చర్యలు జరిగాయి. చర్యలలో సిఐటియు అనుబంధ యూనియన్ నాయకులు కుమారస్వామి, రాజశేఖర్, దేవదాసు, శ్రీధర్, శర్చంద్ పాల్గొంటున్నారు.

కార్మికులలో శంక పాఠకులకు శుభాకాంక్షలతో...  
బలహీన వర్గాల వారికి బలమైన ఇళ్ల నిర్మాణం  
ప్రగతి పథంలో

**ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర  
గృహనిర్మాణ సంస్థ (ఐ)**

**విజయనగరం జిల్లా**



**శ్రీ సి.వి. మోహనరావు,**  
గృహనిర్మాణశాఖ జిల్లా మేనేజర్, విజయనగరం

**రాష్ట్ర స్థాయి హమాలీ  
శిక్షణా తరగతులు**



సిఐటియు రాష్ట్ర స్థాయి హమాలీ సంఘాల కార్యకర్తల శిక్షణా తరగతుల్లో మాట్లాడుతున్న సిఐటియు రాష్ట్ర నాయకులు అల్లూరి సత్యనారాయణ

**ఆందోళనలో చక్కెర కార్మికులు**



## భవన నిర్మాణ కార్మికుల ప్రదర్శన



ఖమ్మం జిల్లా భద్రాచలం పట్టణంలో 1/70 చట్టం అమలు లో భాగంగా భవన నిర్మాణ పనులు చేపట్టరాదని ప్రభుత్వాధికారులు ఉత్తర్వులు జారీ ఫలితంగా భవన నిర్మాణ పనులు ఆగిపోవటంతో బిల్డింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్ (సిడబ్ల్యుఎఫ్ఐ) ఆధ్వర్యంలో ప్రదర్శనగా వెళ్ళి నిర్వహించారు. 18 రంగాలకు చెందిన భవన నిర్మాణ కార్మికులు ప్రదర్శనగా టౌన్షిప్ కార్యాలయానికి చేరుకొని ధర్నా నిర్వహించారు.

### సహకార సంఘం ఉద్యోగులచే బ్యాంకు ముట్టడి



పి.ఎ.సి.ఎస్. ఉద్యోగులు సహకార బ్యాంకు గేట్ బయట జైరాయించిన దృశ్యం

సహకార సంఘాల ఉద్యోగులకు ఉద్యోగభద్రత కల్పించాల ని, జి.ఓ.నెం.94, 116(సి)1లను రద్దు చేయాలని కోరుతూ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైతుసంఘం, ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంస్థ ఉద్యోగులు కలసి శ్రీకాకుళం జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకును ముట్టడించారు.

### తెనాలి డివిజన్ యు.ఇ.ఇ.యు నూతన కమిటీ

యు.ఇ.ఇ.యు. తెనాలి డివిజన్ నూతన కమిటీ గౌరవాధ్యక్షులు కె.ఉమామహేశ్వరరావు, (సిఐటియు తెనాలి డివిజన్ కార్యదర్శి), అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు గోపిశెట్టి నాగ శ్రీనివాసరావు (వేజండ్ల), దాసరి వెంకటేశ్వర్లు, ఉపాధ్యక్షులుగా బాలశౌరి, కె.రాజేష్, వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్స్ రవిబాబు, ఎలీషా, సహాయ కార్యదర్శులు కె.నాయక్, కె.చంద్రశేఖర ఆచారి, లక్ష్మీనారాయణ, కోశాధికారి షేక్ యూసఫ్ సాహెబ్, ఆర్గనైజింగ్ కార్యదర్శులు పి.నరసింహారావు, రాంబాబు, ప్రచార కార్యదర్శులు కె.నాగరాజు, కె.వి.అంజనేయుల తోపాటు మొత్తం 19 మందితో నూతన కమిటీ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనది. సదస్సుకు 80 మందికిపైగా పర్మినెంట్ కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు పాల్గొన్నారు.

అనంతరం సబ్ కలెక్టర్ కార్యాలయం లో సబ్ కలెక్టర్ నీతూప్రసాద్ కు వినతిపత్రం అందజేసారు. యూనియన్ డివిజన్ అధ్యక్షులు గజ్జల సూర్యరాజు అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షులు ఆర్.కోటంరాజు మాట్లాడుతూ సుమారు 1500 కుటుంబాల, 6వేల మంది 18 రకాల బిల్డింగ్ వృత్తులపై ఆధారపడి నివసిస్తున్నారని అన్నారు. 15 సంవత్సరాల సమగ్రశాసన చట్టం కోసం పోరాడుతుంటే పట్టించుకోని ప్రభుత్వం చట్టం పేరుతో పనులు నిలపుదల చేయటం శోచనీయమన్నారు. ఈ విషయం మీద ఎంపి, ఎంఎల్ఎ ల ద్వారా ప్రభుత్వాలకు తెలియజేస్తామన్నారు. సిడబ్ల్యుఎఫ్ఐ జిల్లా కార్యదర్శి ఎస్ కె జమాల్ మాట్లాడుతూ అధికారులు నిలిపివేసిన పనులకు ప్రారంభించుటకు అనుమతి ఇవ్వకపోతే దశలవారీ ఆందోళన చేపడతామన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో బిల్డింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్ డివిజన్ నాయకులు ప్రధాన కార్యదర్శి బండారు నాగేశ్వరరావు, వెంకటేశ్వర్లు, లక్ష్మణరావు, శ్రీనివాసరావు, రాడ్ బెండింగ్ నుండి వెంకటరామారావు, శివవెంకన్న, కార్పెంటర్స్ నుండి కాపుల వెంకటేశ్వర్లు, శంకరాచారి, సెంట్రలింగ్ నుండి ఇస్మాయిల్, మంగిలాల, ఎలక్ట్రిషియన్స్ నుండి భాస్కర్ రావు, టి.నాగేశ్వరరావు, టి.పూర్ణయ్య, పి.రాము తదితరులు పాల్గొన్నారు.

### టిఎన్ టియుసి నుండి యుఇఇయులో చేరిక

టిఎన్ టియుసి మాజీ రిజినల్ అధ్యక్షులు ఎస్.సానయ్య, తెనాలి డివిజన్ మాజీ అధ్యక్షులు శంకర్ రావు, 327 యూనియన్ ఎస్సీ, ఎస్టీ సెల్ నాయకుడు కె.రాజశేఖర్ తోపాటు మొత్తం పర్మినెంట్ ఉద్యోగులు 30 మంది తమతమ సంఘాలకు రాజీనామాలు చేసి సెప్టెంబర్ 9వ తేదీన యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు డి.సూరిబాబు, ఆర్.సుధాభాస్కర్ సమక్షంలో యు.ఇ.ఇ.యు.లో చేరారు. ఈ సందర్భంగా తెనాలి చంచుపేట డి.ఇ. కార్యాలయం ముందు రిజినల్ కార్యదర్శి సి.హెచ్.నాగబ్రహ్మచారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. విద్యుత్తు బోర్డు రక్షణకు, ఉద్యోగ, కార్మికుల హక్కుల పరిరక్షణకు, కాంట్రాక్టు కార్మికుల కనీస వేతనాల అమలుకోసం రాజీలేని పోరాటాలకు సిద్ధం కావాలని ఆర్.సుధాభాస్కర్ పిలుపునిచ్చారు. ఉద్యోగ, కార్మిక హక్కుల కొరకు రాజీలేని పోరాటాన్ని నిర్వహిస్తున్న యు.ఇ.ఇ.యు.ను రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా బలోపేతం చేయాలని ఆయన విజ్ఞప్తి చేశారు.

డి.సూరిబాబు వివిధ యూనియన్ల నుండి యు.ఇ.ఇ.యు.లో చేరిన సభ్యులందరికీ రాష్ట్ర కమిటీ తరపున అభినందనలు తెలిపారు. సిఐటియు తెనాలి డివిజన్ కార్యదర్శి కె.ఉమామహేశ్వరరావు, యు.ఇ.ఇ.యు. అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు జి.నాగశ్రీనివాస్, డి.వెంకటేశ్వర రావు మరియు ఎస్.సానయ్య, శంకర్ రావు, ఎస్.వి.ఎస్. ప్రసాద్, గోపాలక్రిష్ణ, రాజశేఖర్, యూసఫ్ వలీ, శ్రీనివాస్, చంద్రశేఖరచారి, నర్సింహారావు, నాయక్, శ్రీనివాస్, రవి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

**భర్తా** హైకోర్టు తీర్పు మేరకు జరిపిన షుగర్ ఫ్యాక్టరీని సహకార రంగానికి అప్పగించాలని కోరుతూ ఐఎన్ టియుసి, సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో సంయుక్తంగా సెప్టెంబర్ 13న ఆర్ డి ఓ కార్యాలయం వద్ద ధర్నా జరిగింది. తొలగించిన ఉద్యోగులను, కార్మికులను విధుల్లోకి తీసుకోవాలని, పెండింగ్ జీతాలను చెల్లించాలని డిమాండ్ చేశారు.



## కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు భైరాయింపు



ఖమ్మంజిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు కనీసవేతనాలు, ఇతర సమస్యల పరిష్కారానికై భైరాయించిన పంచాయితీ సిబ్బంది

ఖమ్మం జిల్లాలోని గ్రామపంచాయితీ కార్మికుల, ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కరించాలని, ప్రభుత్వం ప్రకటించిన కనీసవేతనాలను అమలు చేయాలని, కార్మికులకు సబ్బులు, బట్టలు, నూనెలు, చెప్పలు ఇవ్వాలని, పర్మినెంట్ ఉద్యోగులకు సకాలంలో గ్రాంట్లు చెల్లించాలని,

ఇ.ఎస్.ఐ., ఇ.ఎఫ్., ఇన్సూరెన్స్ అమలు చేయాలని, ఎజెన్సీ ప్రాంతాలలో పని చేస్తున్న వారికి ఎజెన్సీ అలవెన్సు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఖమ్మం జిల్లా గ్రామపంచాయితీ వర్కర్స్ యూనియన్ సెప్టెంబర్ 20న ఖమ్మం జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు భైరాయించి ధర్నా చేశారు. అనంతరం జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ను, జిల్లా పంచాయితీ అధికారికి మెమోరాండం సమర్పించారు.

ఈ కార్యక్రమానికి ఎ.పి.గ్రామపంచాయితీ వర్కర్స్ యూనియన్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి పాలడుగు భాస్కర్ ముఖ్యధితిగా హాజరై ప్రసంగించారు. మెమోరాండాన్ని తీసుకున్న డి.పి.ఓ. జాన్ వెస్లీ ధర్నాలో పాల్గొనని సిబ్బందిని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతూ ఒకనెల రోజు వ్యవధిలో బకాయి వేతనాలు ఇప్పిస్తానని, కనీసవేతనాలు అమలు పరుస్తామని, మైనర్ పంచాయితీలలో పని చేస్తున్న వారి వేతనాలు రెట్టింపు చేస్తామని, సిబ్బందికి గుర్తింపు కార్డులు ఇస్తామని, జిల్లాలోని పంచాయితీ కార్యదర్శులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఇతర సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తానని హామీ నిచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి సింగునర్సింహారావు, యూనియన్ అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు వంగూరి రాములు, వెంకటయ్య, అప్పన్న, అబ్రహం, మున్సిపల్ వర్కర్స్ యూనియన్ జిల్లా కార్యదర్శి కె.లాలు, నాయకులు పి.డి.మూర్తి, రమేష్, అరుణ్ గౌడ్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

## “ఫీపుల్ ఫర్ ఇండియా ఫోరమ్”లు ఏర్పాటు

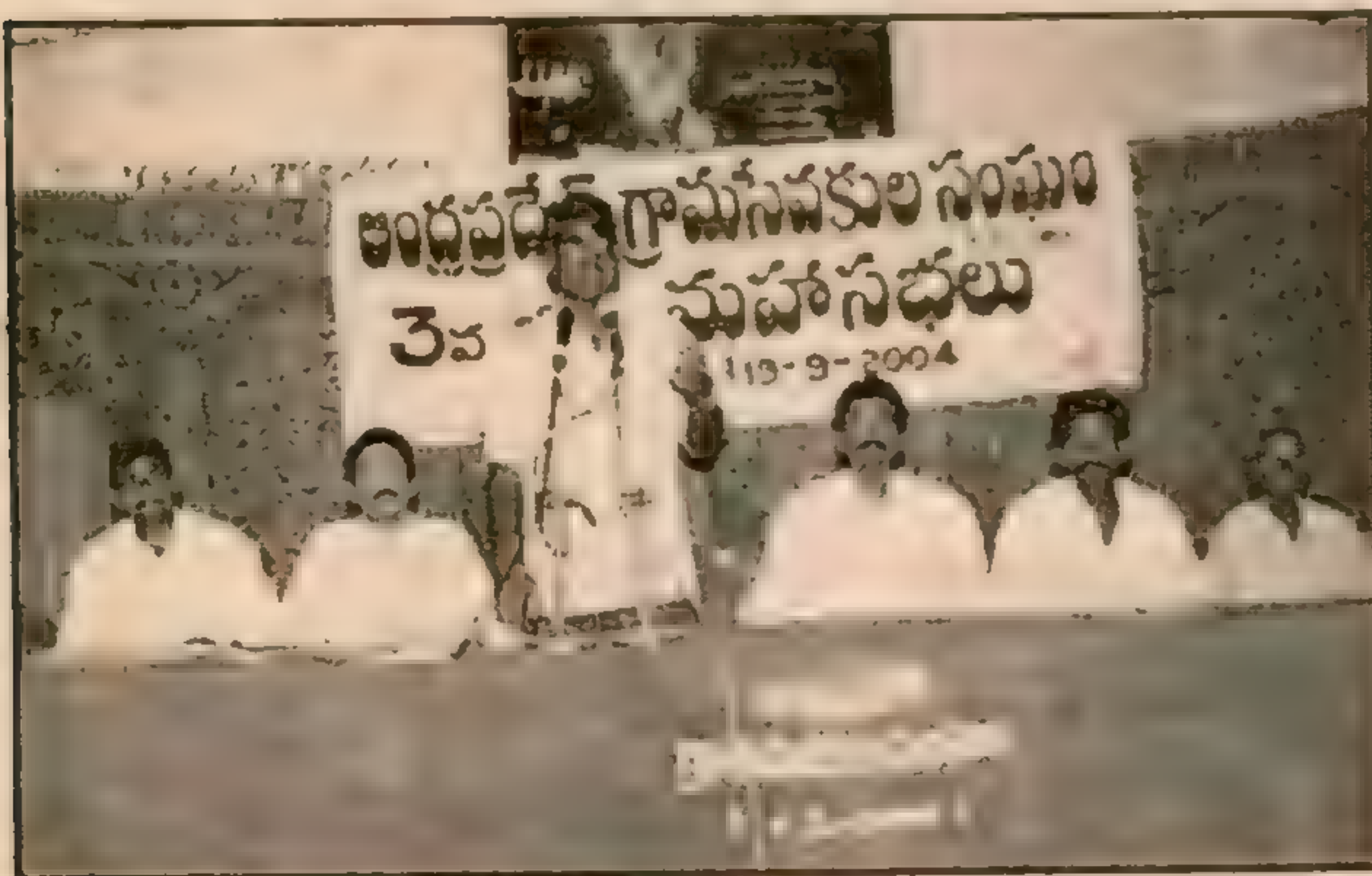
కడప డివిజన్ “ఫీపుల్ ఫర్ ఇండియా ఫోరమ్”లు అనంతపురం, కర్నూల్ లలో ఏర్పాటయ్యాయి. ఎఐఐఎ చొరవతో మేధావులు, కార్మిక, ఉద్యోగ, యువజన, విద్యార్థి, మహిళా, ప్రజాసంఘాల భాగస్వామ్యంతో “ఫీపుల్ ఫర్ ఇండియా ఫోరమ్”ల ఏర్పాటు కార్యక్రమాన్ని అనంతపురం, కర్నూలు సెంటర్లలోని యూనియన్ కార్యకర్తలు జయప్రదంగా నిర్వహించారు.

ప్రపంచీకరణ దుష్ప్రభుత్వాలనకు వ్యతిరేకంగా జరిగే ఆందోళనల నుండి, స్థానిక సమస్యల పరిష్కారం వరకు ప్రజల ఐక్య కార్యాచరణే మార్గమని ఎఐఐఎ నమ్ముతోంది. ఇందుకు అనుగుణంగానే ఈ వేదికలు ఏర్పాటు జరుగుతున్నది.



ప్రసంగిస్తున్న జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కె.వేణుగోపాల్

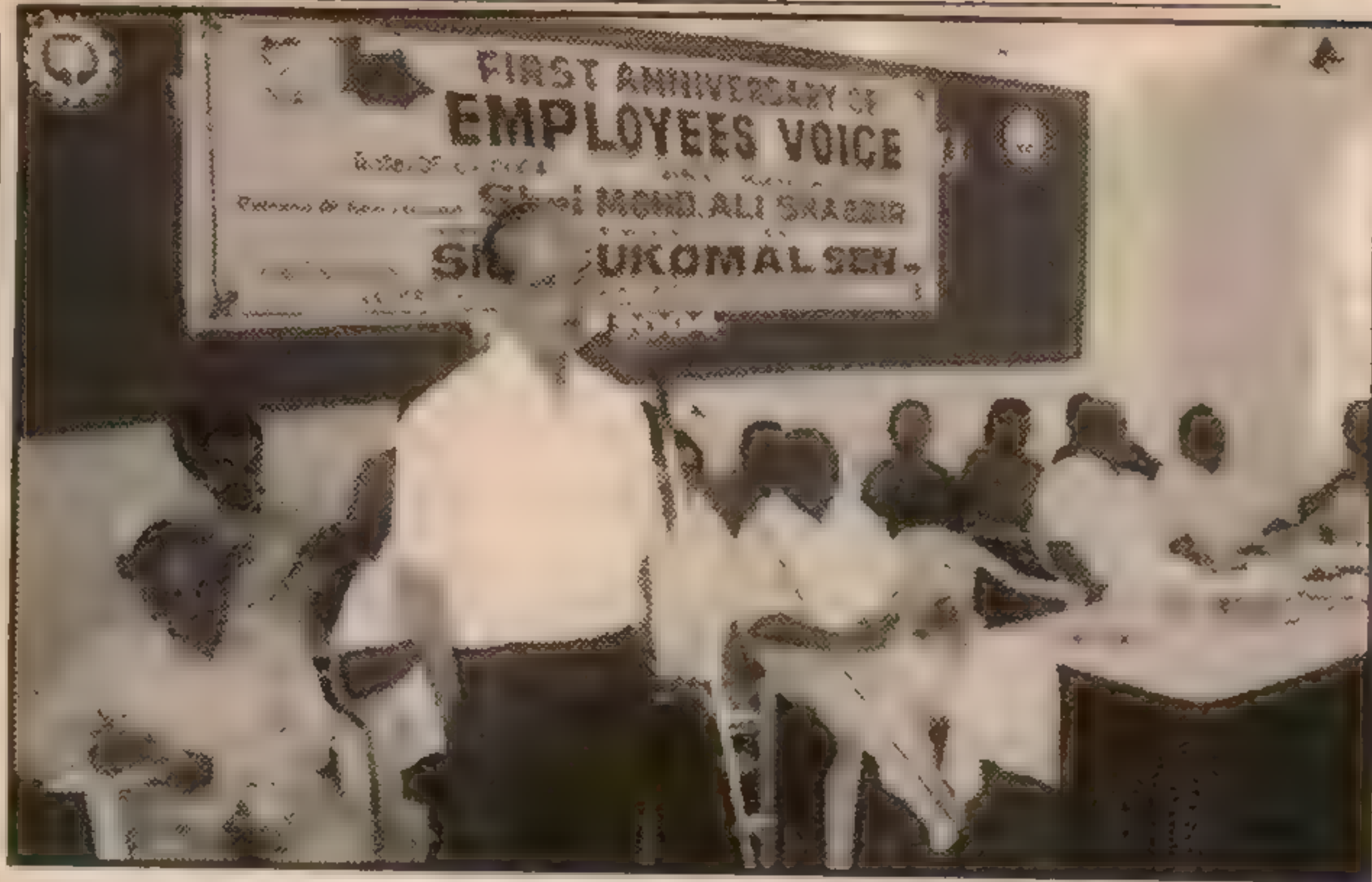
## ప్రకాశం జిల్లా గ్రామసేవకుల సంఘం నూతన కమిటీ



ప్రకాశం గ్రామసేవకుల సంఘం తృతీయ మహాసభలో ప్రసంగిస్తున్న గ్రామసేవకుల సంఘం గౌరవ సలహాదారు జి.రాములు

గౌరవాధ్యక్షులు- కందుల రవి, జిల్లా అధ్యక్షులు-మాకం కోటయ్య (మార్కాపురం), జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి-యం.తిరుపతి స్వామి (ఒంగోలు), జిల్లా కోశాధికారి- చేగూడి సురేష్ బాబు (వేటపాలెం), అసోసియేట్ ప్రెసిడెంట్- కట్టం మస్తాన్ (కందుకూరు), వర్కింగ్ ప్రెసిడెంటు-యం.నత్యనారాయణ (పర్చూరు), వైస్ ప్రెసిడెంట్స్- రామిరెడ్డి రామయ్య (కోరిశపాడు), యన్.ఐ.జాక్ (పి.సి.పల్లి), దాసరి మల్లయ్య (ఎర్రగొండ పాలెం), లేళ్ళపల్లి వెంకయ్య (ఉలవపాడు), అరగెల వెంట్రామయ్య (గిద్దలూరు), దాసరి సాల్మన్ (దరిశి), కావూరి దయానందం (ముండ్లమూరు), దాసరి వీరయ్య (కోమరోలు), జడ్డా నాగేశ్వరరావు (పెదారవీడు), కార్యదర్శులు- పి.చెంచమ్మ (కోండేపి), కె.వద్మనాభం (సి.ఎస్.పురం), కె.ఎదుకొండలు (దోర్నాల), కె.మాణిక్యరావు (నాగులుప్పలపాడు), ఎందాల పెదరంగప్ప (బేస్తవారిపేట), కె.జానయ్య (కొనకనమిట్ల), బిరుదుల అబ్రహం (జరుగుమల్లి), యం.మోషే (కొత్తపట్నం)





## ఎంప్లాయిస్ వాయిస్ ప్రథమ వార్షికోత్సవ సభ

ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల్లో ఆదరణ చురగాని, చైతన్యం చేస్తూ ఎంప్లాయిస్ వాయిస్ సంవత్సరము పూర్తి చేసుకోవడం హర్షించదగినదన్నారు. దేశవ్యాప్తంగా ఉద్యోగుల మౌలిక హక్కులపై దాడి జరుగుతున్నదని అందులో భాగంగా సమ్మెహక్కును నిరాకరిస్తూ సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చిందన్నారు. సమ్మెహక్కును రాజ్యాంగంలో చేర్చి ప్రాథమిక హక్కుగా గుర్తించాలని, డిసెంబర్ 7న తలపెట్టిన మార్చటు పార్లమెంటును జయప్రదం చేయాలని పిలుపునిచ్చారు. ఇందులో భాగంగా 5 కోట్ల సంతకాల సేకరణ కార్యక్రమంలో ఉద్యోగులు చురుకుగా పాల్గొన్నారు. నూతన కాంట్రీబ్యూటరీ పెన్షన్ స్కీం అన్యాయమైందని దీనికి వ్యతిరేకంగా పోరాడాలన్నారు. ఉద్యోగుల సమస్యల సమగ్రంగా చర్చించుతూ, సమాచారం ఇచ్చి ఎంప్లాయిస్ వాయిస్ను ఆదరించి ప్రోత్సహించాలన్నారు.

ఈ సభలో జెఎసి చైర్మన్ శ్రీ బి.వి.నూబ్బారావు, ఎఐఎస్జిఐఎఫ్ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీపూర్ణ చంద్రరావు, జెఎసి సెక్రటరీ జనరల్ ఎ.క్రిష్ణారెడ్డి, ఎపిఎన్టీవో ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ జి.శివారెడ్డి, టిఎన్టీవో జనరల్ సెక్రటరీ శ్రీసుధాకర్, సెక్రటరీయట్ ఉద్యోగుల సంఘం కార్యదర్శి కె.మురళి, రెవెన్యూ సర్వీసెస్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు కె.లక్ష్మయ్య, ఎపిఎన్టీవో, టిఎన్టీవో మహిళా విభాగం నాయకురాళ్ళు తదితరులు పాల్గొని ప్రసంగించారు.

ఎంప్లాయిస్ స్టడీ సర్కిల్ ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పత్రిక ప్రారంభించి సంవత్సరము పూర్తయిన సందర్భంగా సెప్టెంబర్ 5న హైదరాబాద్లో ఎ.పి.ఎన్టీవో హోమ్లో ప్రథమ వార్షికోత్సవము ఘనంగా జరిగింది. ఈ సభకు రాష్ట్రంలో అన్ని జిల్లాల నుండి ఉద్యోగులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగ సంఘాల నాయకులు, పబ్లిక్ సెక్టార్ ఉద్యోగులు పెద్దయెత్తున పాల్గొన్నారు. పత్రిక మేనేజర్ మరియు పబ్లిక్ సెక్టార్ ఎంప్లాయిస్ ఫెడరేషన్ చైర్మన్ శ్రీ జనార్థన్రెడ్డి గారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభకు శ్రీ సుకోమల్సేన్ అఖిల భారత రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ప్రధాన కార్యదర్శి ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు. ఎడిటర్ శ్రీ వి.రాజగోపాల్ పత్రిక స్థాపన, ఉద్యోగుల ఆదరణ మరియు ప్రభుత్వ విధానాలు- ఉద్యోగుల బాధ్యతల గురించి పత్రిక ద్వారా ఉద్యోగులను చైతన్యం చేసిన అంశాలను మొదట వివరించారు. ఆ తరువాత ముఖ్యఅతిథి శ్రీ సుకోమల్సేన్ గారు ప్రసంగిస్తూ- అతి తక్కువ కాలంలో రాష్ట్ర

## హైకోర్టు తీర్పుతో ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి కథ కంచికి

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇరిగేషన్ డెవలప్మెంటు కార్పొరేషన్ (ఎ.పి.ఎస్. ఐ.డి.సి.) పూర్తిగా ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంన యేర్పర్చిన సంస్థ. ఇది రాష్ట్రంలోని వర్షాధారం లేని మెట్ట ప్రాంతాల రైతాంగ ప్రయోజనాల కొరకు యేర్పర్చిన సంస్థ. దీనిని బాధ్యతరహితంగా ప్రభుత్వం ఏ స్థితికి తెచ్చిందో రాష్ట్రంలో జరిగిన, జరుగుతున్న నిరుపేద రైతుల ఆత్మహత్యలే సాక్ష్యం.

2001 నవంబరు 15న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు నెం.15 ద్వారా 2541 వున్న ఉద్యోగులను 404కు తగ్గించటం ద్వారా ప్రభుత్వం చిరుద్యోగులపై వేటు వేసింది. ఇది చంద్రబాబు ప్రభుత్వ ఘనకార్యం. దీనిని ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి.లోని వ్యూహార్థిడ్ ఉద్యోగులు, సంఘాలు ప్రతిఘటించాయి. పబ్లిక్ సెక్టార్ ఎంప్లాయిస్ ఫెడరేషన్, సి.ఐ.టి.యు. వారి ఆందోళనలకు అండ దండలు ప్రకటించాయి. ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి లలోని సంఘాలు లీగల్ పోరాటాలు చేశాయి. విఆర్ఎస్ పేరుతో 948 మందిని బలవంతంగా ఇంటికి పంపింది. ప్రభుత్వం, యాజమాన్యం రిట్రైన్మెంటుకు పర్మిషన్ ఇవ్వవద్దని ప్రభుత్వాన్ని, లేబర్ కమిషనర్ను సంఘాలు కోరాయి. 6వ రోజు చివరిరోజున సాయంత్రం ఆనాటి కమిషనరు యాజమాన్య అభ్యర్థనకు ఆమోదించి ఆజ్ఞం పోశారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ రాష్ట్రంలోని వర్షాభావం లేని మెట్ట ప్రాంతాలు పేద రైతాంగ ప్రయోజనాలకు ఏర్పర్చబడిందో ఆ లక్ష్యాలనే దెబ్బతీసిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రపంచ బ్యాంకు ఆదేశాల మేరకు ప్రభుత్వరంగ సంస్థల మూసివేతలకు ఒడిగట్టింది. ఇది వ్యాపార లక్ష్యంతో ఏర్పర్చిన సంస్థ కాదు. నష్టాల ఊబిలో కూరుకు పోయిందని, బడ్జెట్టు సపోర్టు నిరాకరించింది. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వును పలు సంఘాలు సవాల్ చేస్తూ ప్రభుత్వ న్యాయవాదులతో హైకోర్టులో పిటిషను వేశారు. ఈ విచారణలు కాలయాపన జరిగినవి. ఈలోగా బలవంతపు విఆర్ఎస్లు అమలు జరిగాయి. నిరాకరించిన వారికి రిజిష్టరు పోయి వారికి చెల్లించాల్సిన డబ్బు నిర్ధాక్షిణ్యంగా పంపబడింది. హైకోర్టు న్యాయ మూర్తులు శ్రీ సుదర్శన రెడ్డి, శ్రీ కె.సి.బక్షి గార్ల బెంచి చివరకు 2004 మార్చి 16న ఇచ్చిన తీర్పులు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను, చట్టబద్ధతలను రాజ్యాంగ క్లాజులకు లోబడి కొట్టివేయలేమని, పిటిషన్లను తిరస్కరించారు. ఉపాధి కోల్పోయిన వారికి దక్కని న్యాయమిది. వికలాంగులుంటే పరిశీలించమని ప్రభుత్వానికి సూచించారు. ఈ విధంగా ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి. కథ కంచికి.

■ కొండ్రగుంట వెంకటేశ్వర్లు





## ఉపాధి కరువు వ్యవసాయ సంక్షోభం

హైదరాబాద్‌లోని 1990లో ఉద్యోగం నుండి తొలగించారు. ఆటో నడుపు కొని బతుకుతున్నాడు. ఇలాగే వందలాది మంది ఆటో కార్మికులుగా మారారు. ఈ క్రమంగా కొనసాగుతూనే ఉంది. అనంతపురం పట్టణంలో 1980లో 2500 ఆటోలు ఉండేవి. 10 సంవత్సరాలలో 10వేలకు పెరిగాయి. ఉద్యోగాలు పోయి నిరుద్యోగులైన వారికి ఇంతకుమించిన వేరే జీవనమార్గం కనపడలేదు. గతంలో ఖర్చులు పోను రోజుకు రూ.80 సంపాదించే వారికి దానిలో సగం కూడా మిగలడం లేదు.

దెబ్బతిన్నది ఆటో రంగం ఒక్కటే కాదు. 1990 దశకం మధ్య కాలంలో వేలాది మంది ఉద్యోగులు వీధినపడ్డారు. వారి కొనుగోలు శక్తి తగ్గి వ్యవసాయ రంగంలో సంక్షోభం పెరిగిపోయింది. పరిశ్రమలను పెద్ద సంఖ్యలో బలవంతంగా మూసివేసినప్పుడే రైతు బాగా దెబ్బతిన్నాడు. దాని తరువాత కరువు రైతును దెబ్బతీసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లైటింగ్స్ కంపెనీ ఉమ్మడి రంగం(ప్రభుత్వం+ప్రైవేటు) పరిశ్రమ. కంపెనీ ఉత్పత్తులు నాణ్యమైనవని కావడంతో అనేకసార్లు రాష్ట్ర స్థాయిలో అవార్డులు కూడా వచ్చాయి. సమస్యల పరిష్కారం గురించి ప్రైవేటు భాగస్వాములు పట్టించుకోలేదు. ప్రభుత్వం కార్మికులు చెప్పినా వినలేదు. దీనితో కంపెనీ మూతపడింది. దానిపై ఆధారపడ్డ 750 మంది ఉద్యోగాలు పోయాయి.

### మూసివేతలు-లాకౌట్లు

ఆసియా ఖండంలోనే అతి పెద్దదైన గుంతకల్లు స్పిన్నింగ్ మిల్లును 1980 దశకం చివరలో మూసివేసినప్పటి నుండి ఈ క్రమం మొదలైంది. మూడు వేల ఉద్యోగాలు పోయాయి. 1990లో అనేక పరిశ్రమలు మూసివేతలు, లాకౌట్లకు గురయ్యాయి. ప్రభుత్వ ఆధీనంలోని నిజాం షుగర్స్‌ను అమ్మివేసి, మూసివేయడంతో వందలాది మంది వీధినపడ్డారు. కంపెనీ మూతపడటంతో రైతు పండించే చెరకు పంటకు గిరాకీ లేక వ్యవసాయరంగం తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నది.

పెనుగొండలోని పట్టు పురుగుల పరిశోధన కేంద్రాన్ని మూసి వేయడంతో అనంతపురంలో పట్టుపరిశ్రమ బాగా దెబ్బతిన్నది. 1990లలో ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పరిశ్రమలు సంస్కరణల తుఫానులో కొట్టుకు పోయాయి. ఆల్విన్, భారత గోల్డ్ మైనింగ్ కంపెనీ, ఎ.పి. ఆయిల్ ఫెడ్ లాంటివి కొన్ని నిలదొక్కుకున్నాయి. అనంతపురం నూలు మిల్లు, పట్టాబి పోర్టు ఇతర కొన్నింటితో కలసి మూతబడ్డాయి.

### బాల కార్మికుల పెరుగుదల

1990వ దశకమంతా మూసివేతల మయమే. ఇతర పరిశ్రమలలో రిట్రైన్మెంట్లు చేశారు. దీనితో పెద్దయెత్తున బాల కార్మికుల సంఖ్య పెరిగిపోయింది. జీతాలు విపరీతంగా తగ్గిపోయి, కొనుగోలు శక్తి బాగా పడిపోయింది. ఎ.పి.లైటింగ్స్ లాంటి చోట పరిశ్రమలను అప్పగిస్తే కార్మికులే నడుపుకోవడానికి ముందుకు వచ్చారు. కాని అప్పులు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. వేరుశనగ నూనె మిల్లులు 70శాతం మూతపడ్డాయి. గ్రామీణ ఉపాధి కల్పన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 0.29 శాతానికి పడిపోయింది. ఇది జాతీయ సగటు కంటే తక్కువ అయితే అనంతపురం జిల్లాలో ఇంకా క్రింది స్థాయికి పడిపోయింది. గతంలో నిజాంషుగర్స్‌లో పని చేసిన కొంతమంది ఉద్యోగులు చిన్నబీడీ కొట్టు నడుపుకుంటున్నారు. అందులో బి.రాజగోపాల్ ఒకరు. అతను నెలకు రూ.4500 సంపాదించే వాడు. ఇప్పుడు అందులో సగం కూడా గిట్టుబాటు కావడం లేదు. అనేక మంది ఉద్యోగాల వేటలో వలసవెళ్ళారు. కొంతమంది క్షుద్బాధకు గురై మరణించారు.

నిజాం షుగర్స్ నిర్మాణ దశలో (1979) ఎకరం రెండువేల చొప్పున 29 మంది నుండి భూమిని కారుచౌకగా కొన్నారని ఉగ్రనరసింహ చెప్పాడు. భూ నిర్వాసితులకు ఉద్యోగాలిస్తామన్నారు. ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడు వారికి భూమి లేదు, ఉద్యోగమూ లేదు. కాని ఆ భూముల్నే ఇప్పుడు ఎకరానికి రూ.50 వేల చొప్పున అమ్ముతున్నారని నరసింహయ్య అన్నాడు. నిజాం షుగర్స్‌ను కొన్న కంపెనీ ఇక్కడ యూనిట్‌ను మూసేసి యంత్రాలను కర్నాటకకు తరలించింది. ఇళ్ళ స్థలాల వ్యాపారం బాగా ఊపులో ఉన్నది. దీంతో కంపెనీకి సంబంధించిన 160 ఎకరాలను ప్లాట్లుగా చేసి అమ్మి సొమ్ము చేసుకోవాలని చూస్తున్నారు. భూనిర్వాసితులు, ఉద్యోగాలు లేని రైతులు ఆ భూమిని తమకి వాపసు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. అయితే ఇది జరగని పని అని వాళ్ళకూ తెలుసు.

### అనంతపురం పాలు, పట్టు పుణ్యభూమి

హిందూపురం ప్రాంతం పాలు, పట్టు పరిశ్రమలకు ప్రసిద్ధి. రెండు రంగాలూ మునిగిపోయాయి. ప్రతి పాల బొట్టును అతి తక్కువ ధరకు అమ్మాలని దుస్థితి ఏర్పడింది. కొన్ని పాల డైరీలు మూతపడ్డాయి. మిగిలినవి గతం కంటే తక్కువ పాలను కొనుగోలు చేస్తున్నాయి. డబ్బుటికీ నిబంధనలతో ప్రభుత్వం దిగుమతి సుంకాన్ని 100 నుండి 30 శాతానికి తగ్గించడం, చైనా దిగుమతులు పెరగడంతో పట్టు పరిశ్రమ తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నది. అమ్మకం ధర తగ్గి, పెట్టుబడులు పెరిగాయి. పట్టు సాగు విస్తీర్ణం బాగా తగ్గిపోయింది. హిందూపురం మార్కెట్‌కు 1990లో రోజుకు 25 టన్నుల పట్టుగూళ్ళు వచ్చేవి. ఈ రోజు 20 క్వింటాళ్ళు కూడా రావడం లేదు.

అనంతపురం జిల్లా కరువు కాటు వేయటానికి చాలా ముందే సమస్యల వలయంలో చిక్కుకున్నది. 1990లో ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణలు కార్మికులకు, రైతులకు, పరిశ్రమతో ఉన్న సంబంధాన్ని తెంచి వేశాయి. వేలాది మంది రైతులు, కార్మికులు ఒకే సమయంలో పని నుండి దూరం చేయబడ్డారు. వారికి ప్రత్యామ్నాయం లేకుండా పోయింది. ఉద్యోగాలు లేవు. కొత్త ధరలతో రైతులు పాత మార్కెట్‌ను పోగొట్టుకున్నారు. వ్యవసాయ రుణాలు ఆవిరైపోవడంతో అనంతపురం జిల్లా మరింత సంక్షోభంలో కూరుకుపోయింది.

■ రచన : పి.సాయిరాధ్

అనువాదం : రమణ

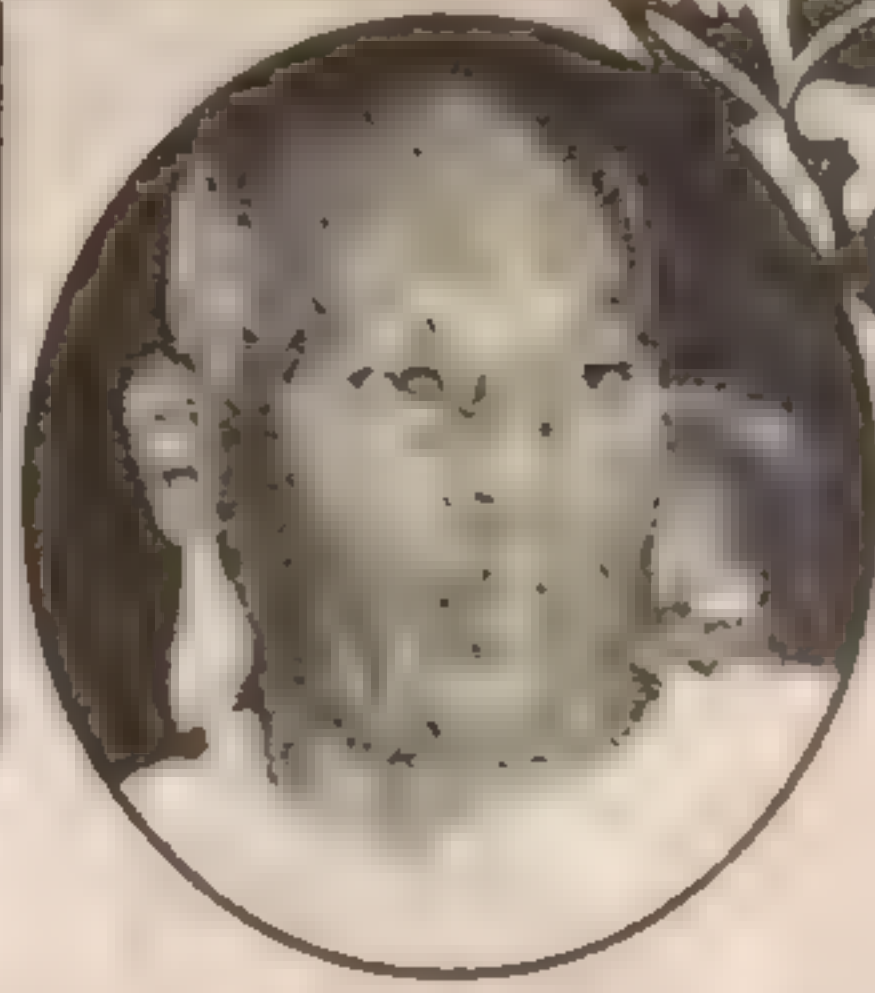




డా॥ వైఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి,  
ముఖ్యమంత్రి

## భవిష్యత్తు కోసం పాడుపు చేయడమే కాకుండా ఆదాయపు పన్ను రాయితీలు సులువుగా పొందండి

### చిన్న మొత్తాలు అధిక రాబడులు



శ్రీ కె.రోశయ్య  
రాష్ట్ర ఆర్థికశాఖ మంత్రి

**15నం॥ ప్రజా భవిష్యత్తు నిధి ఖాతా :** ★ ఏడాదికి 8% చక్రవర్తి  
★ ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని 88 ప్రకారం పెట్టుబడిపై పన్ను రాయితీ  
★ పెట్టుబడిపై పూర్తిగా సంపద పన్ను రాయితీ ★ ఆదాయపు పన్ను  
చట్టంలోని 10వ సెక్షన్ ప్రకారం వడ్డీపై పూర్తిగా ఆదాయపు పన్ను రాయితీ.  
★ పూర్తిగా ఆదాయపన్ను రాయితీ ★ 4వ నం॥ నుండి రుణసౌకర్యం  
**తాత్కాలిక పథకాలు :** ★ కిసాన్ వికాసపత్రం : 8 నం॥ 7నెలలో మీ  
సొమ్ము రెట్టింపు ★ ప్రతినెల చెల్లించే 8 వార్షిక వడ్డీ మరియు 10 బోనస్.  
ఆదాయం పన్ను 80 ప్రకారం వడ్డీ మరియు బోనస్లు ★ ఆదాయ పన్ను  
నుంచి మినహాయం  
**వేరెస్టాఫ్ ను లెక్కరింగ్ డిపాజిట్ ఖాతా :** ★ కనీస పెట్టుబడి  
రూ.10-00 గరిష్ట పరిమితి లేదు ★ సొంకు 7.50 శాతం త్రైమాసిక  
చక్రవర్తి. ఉదా : 10-00 నెలకు ★ డిపాజిట్ చేసినచో 5 సంవత్సరముల  
తర్వాత రూ.728.90 పై ఇవ్వబడును.  
**వేరెస్టాఫ్ ను టైమ్ డిపాజిట్ ఖాతాలు :**  
★ 4 రకముల ఖాతాలు కలవు. ఖాతాలు కాలపరిమితి 6.25 నుండి  
7.50 వరకు వార్షిక వడ్డీ కనీస పెట్టుబడి ★ రూ.50-00 గరిష్టపరిమితి  
లేదు ★ ఆదాయపు పన్ను చట్టం 80 సెక్షన్ క్రింద వడ్డీపై ఆదాయపు

పన్ను మినహాయంపు కలదు.

**ఆదాయం, సంపద పన్ను ప్రయోజనాలు :**

★ ఆదాయపు 80 చట్టం ప్రకారం 5 నం॥ ల ఆర్.డి.వి.ఓ., టి.డి.,  
ఎస్.ఎస్.సి. సర్టిఫికేట్ 8వ విడుదల 6 నం॥ ల ★ పి.ఓ.ఎం.ఐ.ఎస్.  
పథకాలకు వడ్డీపై పన్నురాయితీ ★ సెక్షన్ 10 ప్రకారం 15 నం॥ ల  
పి.ఎస్.డి.ఎఫ్ ఎస్.ఆర్.జి. పథకాలపై వడ్డీ మీద పూర్తి పన్ను రాయితీ.

**జాతీయ పాడుపు సర్టిఫికేట్ (8వ విడుదల) :** ★ 8 శాతం వార్షిక  
వడ్డీ లబ్ధి సంవత్సరము చక్రవర్తిగా గుణిస్తారు. ★ ఆదాయపు పన్ను చట్టం  
88 మరియు 80ఎల్ సెక్షన్ ప్రకారం ఈ  
పెట్టుబడిపై మరియు ఆదాయపు వడ్డీపై పన్ను  
రాయితీ

**వివరములకు :-**

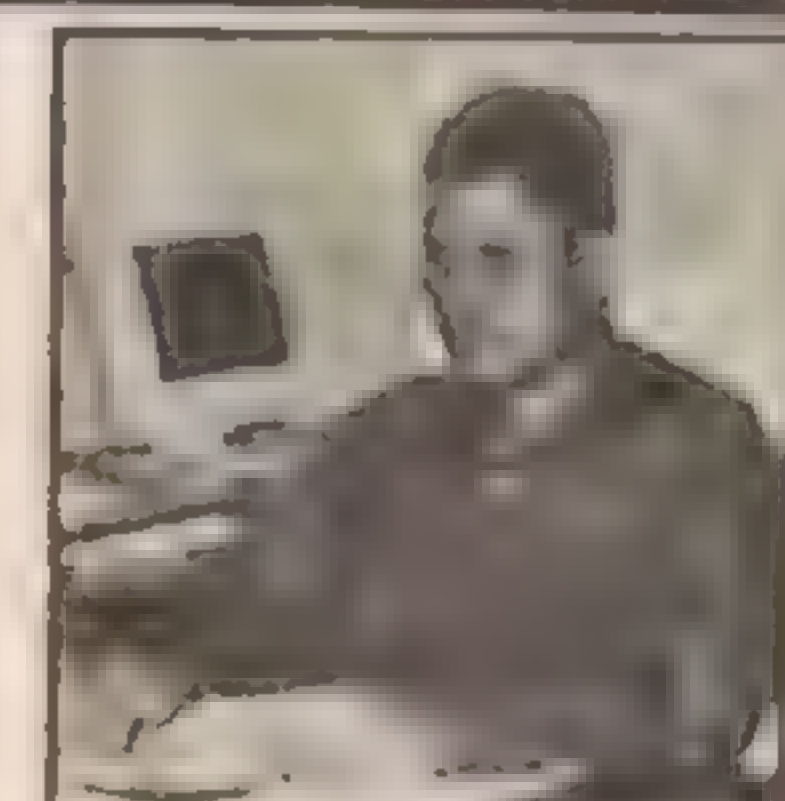
మీ సమీప పోస్టాఫీసు లేదా సంస్థ  
అథరైజ్డ్ ఏజెంట్, కలెక్టర్  
కార్యాలయంలోని స్పెషల్  
తాహసీల్దార్ వారిని సంప్రదించండి.



శ్రీ రజత్ కుమార్, ఐ.ఎ.ఎస్.  
కలెక్టర్, విజయనగరం

## ఉద్యానశాఖ 2003-04 లో సాధించిన ప్రగతి

1. పండ్ల తోటల విస్తరణ :	200 హెక్టార్లు	6. హైబ్రీడ్ కూరగాయల	
2. కొబ్బరి అభివృద్ధి :	30 వర్షికం పోస్టు యూనిట్లు	వంగదాలు :	9.5 లక్షల విలువ
3. సువాసన మొక్కలు విస్తరణ :	80 హెక్టార్లు	7. గ్రీన్ హౌస్ :	5
4. ఆయిల్ పామ్ విస్తరణ :	250 హెక్టార్లు	8. సుగంధ ద్రవ్యములు :	26 హెక్టార్లు వెనిల్లా
5. కోకో అంతరపంటగా :	85 హెక్టార్లు	9. తేనెటీగల పథకం :	34 యూనిట్లు
		10. శిక్షణా కార్యక్రమం :	85



శ్రీ రజత్ కుమార్, ఐ.ఎ.ఎస్.  
కలెక్టర్, విజయనగరం

### తాజ్రాయిల్ తరహా బిందు సేద్యం :

ఇత్రాయిల్ తరహా బిందు సేద్యంలో ప్లాస్టిక్ పైపుల ద్వారా నీటిని మొక్క వేళ్ల వద్ద ద్రిష్పర్ల ద్వారా బొట్టుబొట్టుగా  
నీటిని అందించి, అత్యధిక నాణ్యత కలిగిన పంట దిగుబడిని, సాగునీటి పాడుపుని, రసాయనిక ఎరువుల వాడకంలో  
పాడుపు, అత్యధిక పంట దిగుబడికి తోడ్పడుతుంది.

ముఖ్యంగా విజయనగరం జిల్లాకు వెయ్యి ఎకరాల్లో చేయుటకు భౌతిక లక్ష్యం నిర్ణయించగా, 406 ఎకరాలకు  
మాత్రమే 81.8 లక్షల నిధులు విడుదలైనవి. ఈ పథకమును విజయనగరం, నెలిమర్ల, డెంకాడ మండలంలోనే ఇది  
అమలు చేయబడును. ఇప్పటికే 250 ఎకరాల్లో చేయబడి అరటి, చీచీకార్న్, కూరగాయలను, మొక్కజొన్నను రైతులు  
పండించి అధిక రాబాటు పొందుతున్నారు.

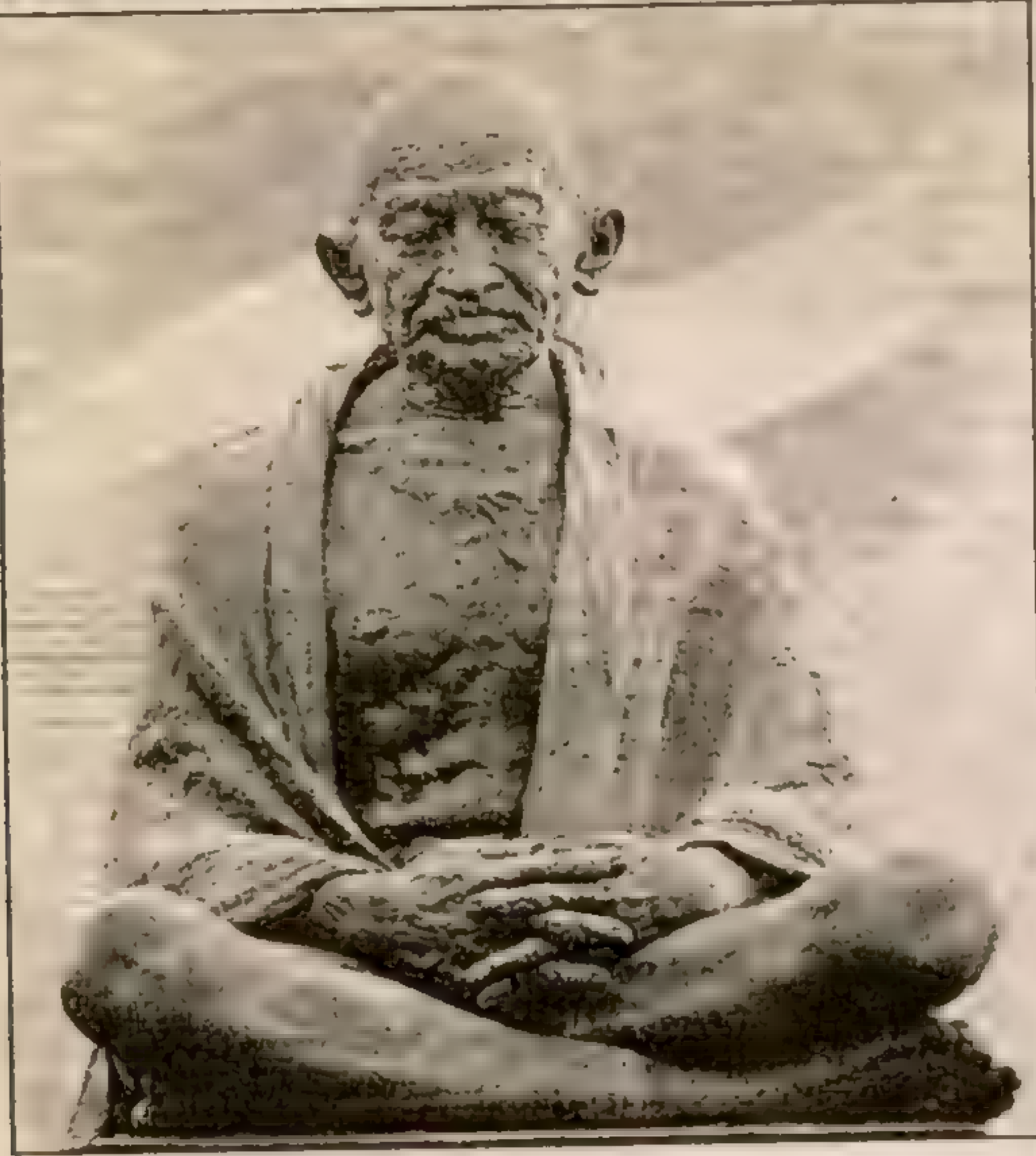


ఆర్.వైకుంఠరావు  
సహాయ సంచాలకులు  
జిల్లా ఉద్యానశాఖ

### ఉద్యానశాఖ 2004-05 చేయబోయే పథకాలు

1. పండ్ల తోట అభివృద్ధి :	235 హెక్టార్లు	6. 50% పై హైబ్రీడ్ కూరగాయల పథకం :	883 హెక్టార్లు (12.5 లక్షల విలువ సబ్సిడీ)
2. కొబ్బరి అభివృద్ధి :	31 డిమానిస్టేషన్ యూనిట్లు	7. షీడ్ నెట్స్ :	12 (8) ప్యాక్ హౌస్ : 1 (5 లక్షల విలువ సబ్సిడీ)
3. సువాసన, ఔషధ మొక్కల విస్తరణ :	110 హెక్టార్లు	9. ఆయిల్ పాం విస్తరణ :	400 హెక్టార్లు
4. తేనెటీగల పథకం :	15	10. శిక్షణా కార్యక్రమాలు :	30
5. పూలతోటల పెంపకం :	15 యూనిట్లు		





## కార్మికవర్గం:

# గాంధీజీ తాత్విక చింతన

మాకు సంబంధించిన కార్యచరణకు నా చర్యల ద్వారా అవకా... కల్పించబడితే సత్యాగ్రహం ... నేను అవరాధం చేసినవాడనవుతా... (జీవిత చరిత్ర, సంపుటి 1, పేజీ 3)

“కార్మికుల నమ్మక జరపడానికి గాంధీజీ ఒక నూతన

పద్ధతిని రూపొందించారు. అందుకు కొన్ని షరతులను కూడా విధించారు. ఆవేమంటే హింసను ఎలాంటి వరిస్థితుల్లో... ఉపయోగించరాదు. దొంగ కార్మికులపై ఎన్నటికీ చేయి చేసుకోరాదు. ఇతరులు ఇచ్చే విరాళాలపై ఆధారపడకూడదు. సమ్మె ఎంత కాలం కొనసాగినప్పటికీ దృఢంగా నిలబడుతూ సమ్మె కాలంలో ఏదో ఒక గౌరవమైన వృత్తి ద్వారా జీవనోపాధిని సంపాదించుకోవాలి” (అదే పుస్తకంలో)

పరిస్థితి నానాటికీ విషమించుతోంది. మిల్లు యజమానులు మొండివైఖరిగా వున్నారు. సమ్మెదారులలో అల... ఏర్పడింది. “చచ్చేంత వరకూ పోరాడండి అని గాంధీగారు చెప్పడం బాగానే వుంది. అయితే తినడానికి తిండి లేదు. మేము మలమల మాడిపోవలసి వస్తున్నది” అని కార్మికులు గొణగటం ప్రారంభించారు. ఆ సమయంలో జరిగిన దానిని గాంధీజీ జీవిత చరిత్ర రచయిత అయిన తెండల్బర్గ్ ఇలా వ్రాశారు: “మార్చి 12వ తేదీ ఉదయం కార్మికుల సమావేశంలో గాంధీ ఆలోచించుతూ కూర్చున్నారు. ఆకస్మాత్తుగా ఒక ఆలోచన తట్టింది. “ఏదో ఒక పరిష్కారం కుదిరేంత వరకూ కార్మికులు సంఘటితపడి సమ్మెను కొనసాగించడం లేదా వారు మిల్లులను విడిచి వెళ్ళాడం. ఇందులో ఏదో ఒకటి జరిగేంత వరకూ నేను అన్నం ముట్టను” అని ఆయన ప్రకటించారు. (జీవితచరిత్ర, సంపుటి... పేజీ 269..)

బూర్జువావర్గ నాయకుడుగా గాంధీజీ

కార్మికులపట్ల, వారి పోరాటాల పట్ల, గాంధీజీ తీసుకుంటున్న ... దృక్పథం యొక్క ప్రత్యేకత పెట్టుబడిదారులు గమనించారు. అప్పటికింకా కార్మికవర్గంలో తమకు అంతగా ఎక్కువ పలుకుబడిలేకపోయినప్పటికీ కమ్యూనిస్టులు కార్మికుల్లో సమరశీల పోరాట వైఖరిని ప్రవేశపెట్టడానికి యత్నించుతున్నారు. ఆ యత్నాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడే ప్రజల్లో సమరశీలతత్వాన్ని అరికట్టే పద్ధతిని అలవంభించే నాయకుడు పెట్టుబడిదారులకు లభించాడు. ఇందులో మరి విశేషం కూడా ఉంది. అదేమంటే అన్ని వర్గాలు పాల్గొనే ఉద్యమాలకు గాంధీజీ ఈ పద్ధతులను అనుసరించడం లేదు. ఒక్క కార్మికవర్గ పోరాటాలు మాత్రమే ఈ పద్ధతిని ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఈ ప్రయోగాత్మక చర్యల్లో ఆయన విఫలం పొందితే అ.. సమరశీల బ్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమాన్ని దెబ్బతీసి, బూర్జువా వర్గానికి సహాయపడుతుంది. ఆ విధంగా ఆయన క్రమక్రమంగా బూర్జువావర్గ ప్రతినిధిగా రూపొందుతున్నారు.

భారత బ్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమంలో ఈ రకమైన గాంధీయవాద పోరాట ఎత్తుగడలను మొదటిసారిగా వర్తింపజేస్తున్నప్పటికీ, గాంధీజీ ఈ పద్ధతులను అంతకుముందే దక్షిణాఫ్రికా లోనూ ఆ తరువాత బీహార్, గుజరాత్ లో జరిగిన కొన్ని వ్యవసాయక పోరాటాలలోనూ ప్రవేశపెట్టారు. ఈ కారణంగానే దేశ స్వాతంత్ర్య సాధనకు జరిగే అఖిల భారత పోరాటంలో ఆయన నూతన బూర్జువా నాయకుడుగా ముందుకు రాగలిగారు.

■ ఇ.యం.ఎస్.నంబూద్రి ప్రసాద్

సమ్మెల పట్ల గాంధీజీ దృక్పథం

“దక్షిణాఫ్రికాలో సత్యాగ్రహం జరుగుతున్న సందర్భంగా అనేక వేల మంది భారతీయులు కూడా పనుల్లోకి వెళ్ళడం మానివేశారు. ఇది సత్యాగ్రహ సమ్మె. అందువలన అది మూర్తిగా శాంతియుతంగానూ, ఐచ్ఛికంగానూ జరిగిన సమ్మె. ఈ సమ్మె జరుగుతూ వుండగా యూరోపియన్ గని వనివారి, రైల్వే ఉద్యోగుల వగైరా వారి సమ్మె కూడా ప్రకటించబడింది. యూరోపియన్ సమ్మెదారులతో కలిసి మా సమ్మెను కొనసాగించవలసిందిగా నాకు సూచనలు పంపించబడినాయి. నేను సత్యాగ్రహిని కాబట్టి ఆ సూచనను తిరస్కరించడానికి నాకు ఒక్క నిమిషము కూడా పట్టలేదు. అంతేకాదు; ఈ సందర్భంలో నేను మరొక చర్యను కూడా తీసుకున్నాను. యూరోపియన్ల సమ్మెలో ఆయుధాలతోనహా దౌర్జన్య పద్ధతులు ప్రధానంగా వుంటాయి. అలాంటివారి సమ్మెతో భారతీయుల సమ్మెను కూడా జతపరిచే ప్రమాదం వుంది. అందువలన ఆ నమయాన్నుండి మా సమ్మె, సత్యాగ్రహమూ ఆవివేయబడినాయి. ఆ విధంగా మా సమ్మె గౌరవ ప్రదమైనదిగానూ, చిత్త శుద్ధితో కూడినదిగానూ దక్షిణాఫ్రికాలో యూరోపియన్లచే పరిగణించబడింది... దౌర్జన్య పద్ధతులను ఉపయోగించేందుకు



# విద్యుత్ సంస్థలో కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల పాత్రాలకు రక్షణ లేదా?

విద్యుత్ అనగానే కార్మికుని శ్రమతోపాటు ఉత్పత్తికి అతి కీలకమైనది. ఎంత కీలకమైందో అంత ప్రమాదకరమైంది. ప్రస్తుత సమాజంలో విద్యుత్తోనే అత్యధిక పనులు జరగటం మనం చూస్తున్నాము. అంతకీలక రంగమైన విద్యుత్ రంగంలో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల పరిస్థితి ఒకసారి పరిశీలిద్దాం! సెంట్రల్ పవర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (సి.పి.డి.సి.ఎల్.) రంగారెడ్డి సర్కిల్ సరూన్‌గర్ డివిజన్ పరిధిలో 26-7-2004న సెకండ్ షిఫ్ట్ వి. మహేశ్వర్ రెడ్డి అనే కార్మికుడు ద్యూటీకి వచ్చాడు. రాత్రి పది గంటలకు ద్యూటీ ముగించుకొని ఇంటికి వెళ్ళటానికి సిద్ధమైన మహేశ్వర్ రెడ్డిని ఎ.ఇ. శ్రీకాంత్, లైన్ మెన్ శ్రీనివాస్లు ఎల్.సి. తీసుకోకుండా వివేకా నందనగర్ లో ట్రాన్స్ ఫార్మర్ మీదకి ఎక్కించారు. అప్పుడు సమయం రాత్రి 11.30 గంటలు. లైన్ క్లియరెన్స్ తీసుకొమ్మని చెప్పినా ఎ.ఇ. నిర్లక్ష్యంగా పనిచేయించారు. దీనితో ప్రమాదం జరిగి మహేశ్వర్ రెడ్డి చనిపోయాడు. 27-7-2004న ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లో పోస్టు మార్టం జరుగుతున్న సమయంలో మహేశ్వర్ రెడ్డి కుటుంబ సభ్యులు బోరుమని ఏడుస్తూ బాధ్యులైన ఎ.ఇ., ఎల్.ఎం. లను సస్పెండ్ చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. దానితో అక్కడకువచ్చిన కాంట్రాక్ట్ కార్మికులందరూ మద్దతు పలికారు. అదే పెద్ద నేరమైంది. మమ్మల్నే సస్పెండ్ చేయమంటారా అని గాండ్రించి 150 మంది కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను పనినుండి తొలగించమని సరూన్‌గర్ డి.ఇ. శ్రీ నరేందర్ రెడ్డి 1104 యూనియన్ నాయకుడు శ్రీ కె. అయ్యపరెడ్డి ఆదేశాలిచ్చారు. ఇంకేముంది 150 మంది కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు ఉద్యోగాలు వూడిపోయాయి. అంటే 1104 సంఘం కార్మికులు హక్కులను కాపాడుతుందా? కాలరాస్తుందా? 1104 సంఘనాయకుని నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఎస్.ఇ. ఆఫీసు ముందు పెద్ద ఎత్తున ధర్నా నిర్వహించి 145మంది కార్మికులను పనిలోకి పెట్టించటం జరిగింది. మిగిలిన వారు యు.ఇ.ఇ.యు. నాయకులు, కాబట్టే ఈ కార్మికులను పనిలోకి తీసుకోనంటున్నారు. దీనిపై పోరాటం కొనసాగుతున్నది.

ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ముక్కలైన తరువాత శాశ్వత ఉద్యోగులు చేసే శాశ్వత పనులు కాంట్రాక్ట్ కార్మికులతో చేయిస్తున్నారు. దీనికి కారణం గత తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం తీసుకున్న ప్రపంచ బ్యాంకు విధానాలను అమలు పర్చటమే. ఫలితంగా శాశ్వత ఉద్యోగులు 75 వేలు నుండి 40 వేలుకి తగ్గారు. 1995 సంవత్సరంలో 65 లక్షలుగా వున్న సర్వీసులు నేడు కోటి ఇరవైలక్షలైనాయి. కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది. అయితే రాష్ట్రంలో ఎక్కడా వీరికి కనీస వేతనాలు లేవు. ఇ.ఎస్.ఐ., పి.ఎఫ్. వారంతపు సెలవులు, పండుగ సెలవులు లాంటి చట్టపరమైన హక్కులు అసలే లేవు. 2000

సంవత్సరం నుండి హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి సర్కిల్స్ లో నిరంతరం పోరాటాలు చేశారు. ధర్నాలు, భిక్షాటనలు, ప్రదర్శనలు, ఆమరణ నిరాహారదీక్షలు లాంటి పోరాటాలు యు.ఇ.ఇ.యు. నాయకత్వంలో జరిగాయి. ఫలితంగా రూ.2810/- లు చెక్స్ ద్వారా ఇవ్వటానికి యాజమాన్యం అంగీకరించింది. గత 10 నెలల నుండి ఈ రెండు సర్కిల్స్ లలో కార్మికులు తీసుకుంటున్నారు. అంతేగాక ప్రమాదాలు జరిగి కార్మికుడు చనిపోతే సంస్థ నుండి కేవలం రూ.20వేలు మాత్రమే ఇచ్చేది. ఇప్పుడు రూ.50 వేలు సంస్థ నుండి, ఇన్సూరెన్స్ నుండి రూ.2 లక్షలు వచ్చే విధంగా పోరాడి సాధించాం. దీనితో కాంట్రాక్ట్ కార్మికులందరూ యు.ఇ.ఇ.యు. నాయకత్వంలో సభ్యులైనారు. గతంలో కాంట్రాక్ట్ కార్మికుడు చనిపోతే 1104, 327 నాయకులకుపండగే! ఎందుకంటే కాంట్రాక్టర్లనుండి, అధికార్లను బ్లాక్ మెయిల్ చేసి రాబందుల్లా వేలాది రూపాయలు వసూలు చేసుకొని వాటాలు పంచుకు తినేవారు. సి.ఐ.టి.యు. నాయకత్వం కాలుపెట్టిన తరువాత ఆ రాబందుల ఆటలు సాగటంలేదు. నష్టపరిహారం మొత్తం చనిపోయిన కార్మికుని కుటుంబానికి చెక్స్ రూపంలో అందేటట్లు చర్యలు తీసుకోవటం జరిగింది.

కోట్లాది రూపాయల విలువగల 220, 132, 33/ 11కె.వి. సబ్ స్టేషన్ల మొదలుకొని వినియోగదారులకు ప్రత్యక్షంగా సేవలందించే డిస్ట్రిబ్యూషన్ సెక్షన్స్, పూజ్ ఆఫ్ కాల్ సెంటర్లు (ఎఫ్.ఓ.సి.) ఎలక్ట్రిసిటీ కంట్రోల్ రూమ్ (ఇ.సి.ఆర్.) లాంటి కీలకమైన స్థానాలలో ఈ కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ఒక్క ఇ.సి.ఆర్. తప్ప మిగిలిన చోట్ల పనిచేయటమంటే కత్తిమీద సాములాంటిది. యమధర్మరాజుతో పోరాటం. ఇంట్లో చిన్నగా షాక్ కొడితేనే ఎంత ఆందోళనకు గురవుతామో తెలుసు. అలాంటిది పోల్స్ పైన, వైర్లమధ్యన పనిచేసే కాంట్రాక్ట్ కార్మికుడి దీనావస్థ ఏ అధికారైనా, శాశ్వత ఉద్యోగైనా ఆలోచించారా! వారి కష్టానికి శ్రమకి ఫలితం లెక్కగట్టారా! వర్క్ నామ్స్ ఏమిచెబుతున్నాయి? లైవ్ లైన్ పై కాంట్రాక్ట్ కార్మికుడుగానీ, శాశ్వత ఉద్యోగిగావున్న జె.ఎల్.ఎం. జూనియర్ లైన్ మెన్ గాని పనిచేయకూడదని. కేవలం ఎ.ఎల్.ఎం. (అసిస్టెంట్ లైన్ మెన్) అపై ఉద్యోగిగా (వర్క్ మెన్ గా) వున్న కార్మికుడు మాత్రమే పనిచేయాలి. కానీ ఈ రోజు లైవ్ లైన్ పై పనిచేస్తున్నది ఎవరు? కాంట్రాక్ట్ కార్మికుడు కాదా! ప్రమాదాలు జరిగి చనిపోయేది, శరీరంకాలి వికలాంగులుగా మారేది ఎవరు? కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు కాదా? దీనికి బాధ్యత ఎవరిది? గత నెలలో సరూన్‌గర్ డివిజన్ లో జరిగిన మహేశ్వర్ రెడ్డి మరణంతో జరిగిన ఘటనలను యాజమాన్యం క్షుణ్ణంగా పరిశీలించాలి. ప్రమాదంలో చనిపోయిన కార్మికుడినే బాధ్యునిచేసి దోషులు తప్పించుకోవటానికి కథలల్లడం అమానుషం.

పై సంఘటనలను దృష్టిలోవుంచుకొని రాబోయే రోజుల్లో సంస్థలో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ కార్మికులందరూ సంఘటితం కావాలి. ఐక్యంగా పోరాటం చెయ్యాలి. పాత హక్కులతోపాటు కొత్త హక్కులను సాధించుకోవాలి. ఈ ప్రయత్నంలో కార్మికులు కొన్ని త్యాగాలకు కూడా సిద్ధపడాలి. తొలగించిన కార్మికులను పనిలోకి తీసుకోవాలని సరూన్‌గర్ డి.ఇ. ఆఫీసు ముందు ధర్నా చేస్తే పోలీసులతో లారీచార్జీ చేయించటానికి యాజమాన్యం సిద్ధపడింది. అంటే రాబోయే రోజుల్లో మన పోరాటాలు మరింత సమరశీలంగా పోరాడటానికి సిద్ధం కావాలి. ఐక్యంగా పోరాడుదాం-హక్కులను సాధించుకుందాం.

- కె. ఈశ్వర్ రావు,

యు.ఇ.ఇ.యు. రీజనల్ కార్యదర్శి, హైదరాబాద్



# **ల్మైర్మెంట్ బకాయిలు గుత్తరమే చెల్లించాలి**

**బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు**

O.O.C.J.W.P. No.2965/2003/2004

=====

**ఈ** వివాదం జోన్ ఎలోయిసిస్ మక్వాన్ x గ్రేటర్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ బొంబాయికి మధ్య నడిచింది.

జోన్ ఎలోయిసిస్ మక్వాన్ మార్చి 16, 1959న గ్రేటర్ బొంబాయి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లో డ్రైవర్గా ఉద్యోగంలో చేరారు. అతను పర్మినెంట్ ఉద్యోగి. 1983 వరకు ఎటువంటి వివాదం లేకుండా ఉద్యోగంలో కొనసాగారు. కాని 2 ఏప్రిల్, 1983 నుంచి 23 మార్చి 1987 వరకు ఆయన ఉద్యోగంలో లేరు. మెడికల్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చిన తరువాత ఆయనని తిరిగి ఉద్యోగంలో చేర్చుకున్నారు. అటు తర్వాత 1985 వరకు 11 నెలలు ఉద్యోగంలో ఉన్నారు. ఆయన ఎటువంటి ముందు అనుమతి లేకుండా గైర్ హాజరైనందుకు ఆయనకు చార్జిషీట్ ఇచ్చారు. దానిపై విచారణ జరిగింది. ఆయనను ఉద్యోగంలోకి తీసుకోలేదు. తనను ఉద్యోగంలో తీసుకోవాలని పలు విధాలుగా అభ్యర్థించారు. దీన్ని 19 డిసెంబర్ 1992న యాజమాన్యం తిరస్కరించింది.

ఉద్యోగం నుంచి తొలగించినందున ఆయనకు గ్రాట్యుటీ వర్తించదని తెలియజేసింది. ఆయనకు ఏ విధమైన టెర్మినల్ బెనిఫిట్స్ను చెల్లించలేదు. ఆయనను ఉద్యోగంలోకి తీసుకోలేదు. యాజమాన్యం ఆయనను ఇబ్బందులకు గురిచేసింది. అన్ని రకాలుగా అభ్యర్థించి విఫలమై ఆ తర్వాత ఆయన బొంబాయి హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

ఒక ఉద్యోగి తన ఉద్యోగ విరమణ అనంతరం ఆయనకు చెల్లించవల్సిన టెర్మినల్ బెనిఫిట్స్ను సహేతుకమైన కాలంలో సక్రమంగా సత్వరమే చెల్లించాలని బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పునిచ్చింది. దీనికి సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు కూడా ఆధారంగా ఉదాహరించింది. టెర్మినల్ బెనిఫిట్స్ చెల్లించకపోవడం అన్యాయమని ఆరోపించింది.

కార్పొరేషన్ వారి రికార్డు సరిగ్గా లేవని, అందువలన జాప్యం జరిగిందనే వాదనను బొంబాయి హైకోర్టు త్రోసిపుచ్చింది.

నకాలంలో టెర్మినల్ బెనిఫిట్స్ చెల్లించనందున 1993 జనవరి 1 నుండి అతనికి చెల్లించవల్సిన బకాయిలన్నింటిపై 8 శాతం వడ్డీని ఇస్తూ బకాయిలు వెంటనే కార్పొరేషన్ చెల్లించాలని బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పునిచ్చింది.

(ఆధారం : LLJ 2004 September Page 102)

## □ **జడ్జిమెంట్**



పోరాటంలో గ్యాంగ్ మజ్దూర్లు

## **9వేల రోడ్ గ్యాంగ్మెన్ల పునఃనియామకం**

2001లో జయలలిత ప్రభుత్వం తొలగించిన 9వేల మంది రోడ్ గ్యాంగ్మెన్లను పనిలోకి తీసుకోవాలని తమిళనాడు రాష్ట్ర హైకోర్టు తీర్పునిచ్చింది.

రోడ్ హైవేస్ శాఖ 1997లో 10వేల మంది గ్యాంగ్మెన్లుగా నియమించింది. వీరు ప్రధానంగా రోడ్ మరమ్మత్తు పనులలో వుంటారు. ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణల పేర 2004లో సెప్టెంబరులో జయలలిత ప్రభుత్వం 9183 మందిని పని నుండి తొలగించి వీధులపాలు చేసింది.

2003లో రాష్ట్ర అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రైబ్యునల్ ప్రభుత్వ చర్యకు ఆమోదముద్ర వేసింది. 6 నెల్లు వేతనాల మొత్తాన్ని తొలగించిన కార్మికులకు ఇవ్వాలని తీర్పు చెప్పింది. తమిళనాడు హైవేస్, రోడ్వేస్ ఉద్యోగుల అసోసియేషన్ హైకోర్టుకు వెళ్ళింది. కోర్టు తీర్పు ప్రభుత్వ చర్యను తప్పుపట్టింది. 3నెలలుగా తొలగించిన వారందరినీ పనిలోకి తీసుకోవాలని, ఈ కాలమంతటికీ వేతనాలు చెల్లించాలని మద్రాసు హైకోర్టు డివిజన్ బెంచి తీర్పుచెప్పింది.

## **ఇది దొరుకం**

ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో కేంద్రపరా జిల్లా పత్కూరా పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలోని గరదాపూర్ ప్రార్థనాలయంలో నిద్రిస్తున్న సుభద్రాదేవి అనే 60 సంవత్సరాల నన్యాసినిపై కొందరు దుండగులు యాసిడ్ పోసి గాయపరిచారు. ఇది దారుణం. ఈ సంఘటన సెప్టెంబర్ 12వ తేదీ రాత్రి (ఆదివారం) జరిగింది. సంఘటన జరిగిన నమయంలో సుభద్రాదేవి తో పాటు మరికొందరు గాఢనిద్రలో ఉన్నారు. యాసిడ్ పోసిన తరువాత సుభద్రాదేవి నుదురు, పొట్టు, శరీరంలోని ఇతర భాగాలు కాలి గాయలయ్యాయి. ఆమెను కటక్లోని మెడికల్ కాలేజీ ఆసుపత్రికి చికిత్స నిమిత్తం పంపారు.



కృష్ణా జిల్లా, బంటుమిల్లి మండలం, పెద్దతుమ్మిడిలో పంటకోసం తండ్రి చేసిన రూ.2,500/-ల అప్పుకోసం తండ్రిని, కొడుకును, కోడలును, కూతురుతో 8 నెలలు పని చేయించుకోవడంతోపాటు దళిత యువతి శిరోమణి (20)ని 6 నెలలు నిర్బంధించి అత్యాచారం చేసిన కామాంధుడైన భూస్వామి రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ ఆలియాస్ ఉదాత్తం ఇది.

కృష్ణా జిల్లా పెద్దతుమ్మిడిలో రవీంద్రనాథ్ టాగూర్, రాధాకృష్ణలు 15 సంవత్సరాల క్రితం 2 ఎకరాల భూమి కలిగి వుండేవాళ్ళు. బినామి పేర్ల మీద ప్రభుత్వ భూములను అప్పుల కింద దళితులు, పేదల భూములను అక్రమంగా స్వాధీనం చేసుకుని 850 ఎకరాలకు భూస్వాములయ్యారు. చివరకు దళితవాదలకు వెళ్ళి కోటి రూపాయలకు పైగా, ఎస్సీ కార్పొరేషన్ లో 60 లక్షల రూపాయలు లోన్స్ అక్రమంగా

శాంతినగర్ పేటలోని తన బోళ్ల కాంప్లెక్స్ కు తీసుకువచ్చాడు. ఇద్దరు వాచ్ మెన్ గా 2 నెలలు పని చేసిన అప్పు తీరలేదు. ఆరోగ్యం బాగాలేక స్వంత గ్రామినికి వెళ్ళిపోయారు. దీనికి అగ్రహించిన భూస్వామి అప్పు రూ.10,000/- పెరిగిందని భయపెట్టి



**అప్పే పేరుతా  
అత్యాచారం,  
వెట్టిచాకిరి**



తీసుకున్నారు. వారికి ఎదురుతిరిగితే దాడులు, దౌర్జన్యాలకు పూనుకుంటున్నారు. వీరి ఆగడాలకు హద్దులేకుండా పోయింది. అధికారులు, పోలీసులు, రాజకీయ నాయకులు వీరికి అండగా వుంటున్నారు. దళితులు ఎదురు తిరిగి ప్రతిఘటించలేక నలిగిపోతున్నారు.

3 సంవత్సరాల క్రితం దళితుడైన రత్నంరాజు 2 ఎకరాల పంటకు భూస్వామి రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ ఎరువుల షాపులో రూ.2,500/- విలువ చేసే ఎరువులు తీసుకున్నాడు. పంట నష్టపోవడం వల్ల అప్పు తీర్చలేకపోయాడు. దీన్ని ఆసరాగా చేసుకున్న భూస్వామి అప్పు రూ.5,000/- అయిందని రత్నంరాజు, కుమారుడు, కోడల్ని హైదరాబాద్ సర్కార్ నగర్ లోని హుడాకాలనీ

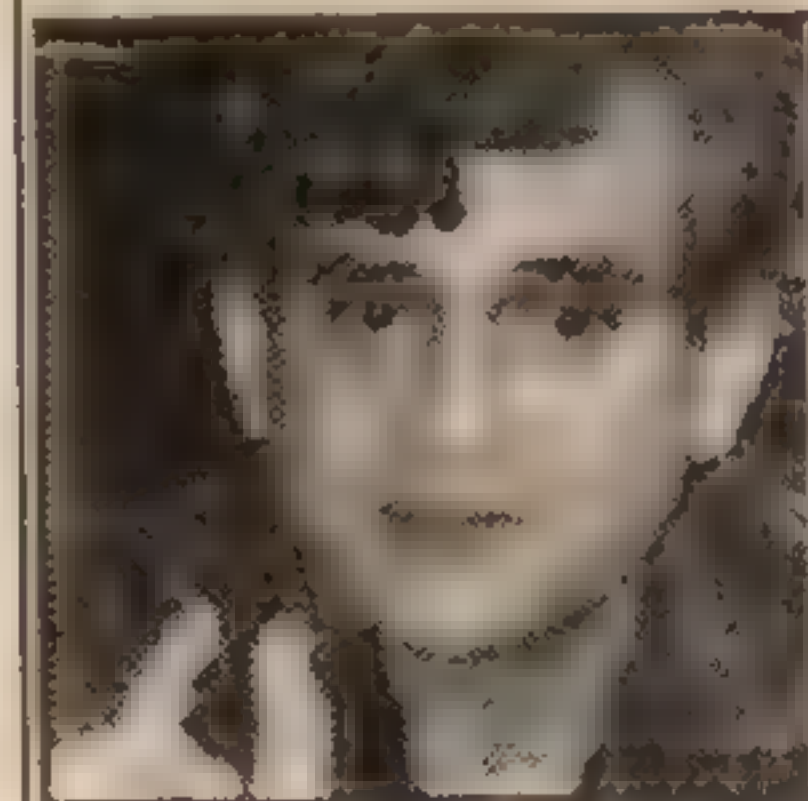
రత్నంరాజును, అతని కూతురు శిరోమణి (20)ని హైదరాబాద్ కు తీసుకొచ్చి పని చేయించాడు. రెండు నెలల అనంతరం కుమారుడు వచ్చి నలుగురు 4 నెలలుపైగా పని చేసారు. ఇంకెంత అప్పు ఉందని ప్రశ్నించగా తండ్రిని, కుమారుడిని తీవ్రంగా కొట్టి తరిమేశాడు. కూతురిని తన ఇంట్లో బంధించి అదేరోజు అత్యాచారం జరిపారు. బయటకు వెళ్ళిపోయినా నీ తండ్రిని, కుటుంబాన్ని చంపేస్తానని భయపెట్టి 6 నెలలు అత్యాచారం జరిపాడు. ఆమె 5 నెలల గర్భవతి అయిందని తెలుసుకొని గ్రామానికి వంపించి తన మనుషులతో గర్భాన్ని తీయించాడు. నెలరోజుల తర్వాత తన అప్పు తీరలేదని రూ.25,000/-లకు పెరిగిందని అమ్మాయిని రమ్మని వత్తిడి చేస్తున్నాడు.



భూస్వామి భయంతో తండ్రి, కొడుకులు గ్రామం వదిలి కృష్ణా జిల్లాలో హనుమాన్ జంక్షన్ లో రిక్తా నడుపుకుంటున్నారు. ఈ భూస్వామి ఆకృత్యాల వల్ల ఇటీవల 12 సంవత్సరాల దళితబాలుడు చనిపోయిన ఘటనపై కులవివక్ష వ్యతిరేక పోరాట సంఘం చేసిన ఆందోళన ఫలితంగా ఆయన జైలులో ఉన్నాడు. ఈ సందర్భంగా ఇద్దరు అన్నదమ్ములు చేస్తున్న దారుణాలు అనేకం వెల్లడయ్యాయి.

కావున ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా స్పందించి దళిత యువతిపై అత్యాచారం జరిపిన వాడిపై కేసు నమోదు చేసి అరెస్టు చేయడంతోపాటు 850 ఎకరాల భూమి అక్రమణపై అక్రమంగా పొందిన లోన్స్ పై విచారణ జరిపించాలి.

## సాయి నాథ్ కు షహీద్ నియోగి అవార్డు



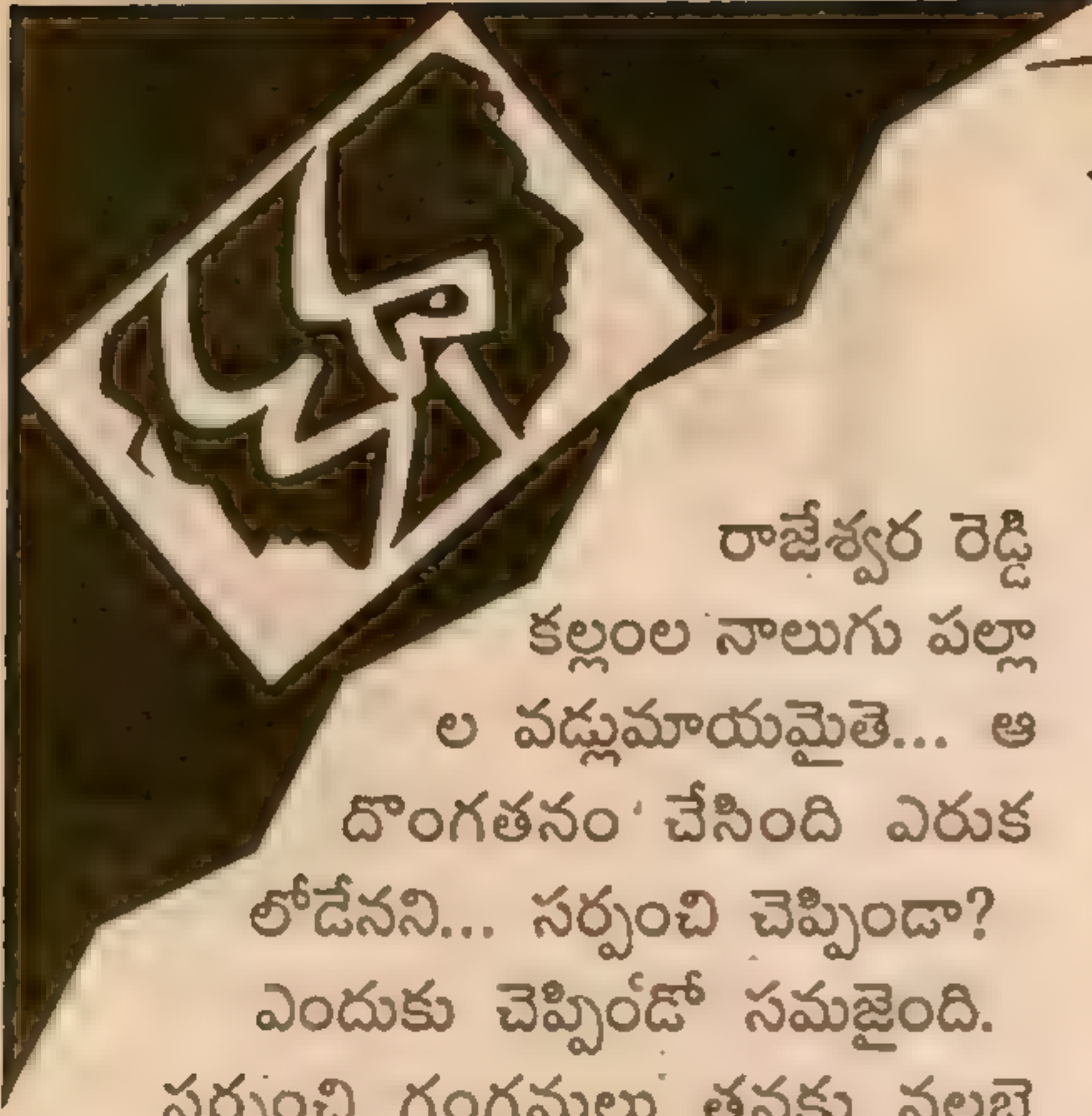
సంప్రసిద్ధ

వత్రికా రచయిత పి.సాయి నాథ్ కు ప్రతిష్టాకరమైన షహీద్ నియోగి స్మారక అవార్డు (2004

సం॥రానికి) ఎంపిక చేశారు. ఈ అవార్డును ది హిందూ దినపత్రిక సాయి నాథ్ కు సెప్టెంబర్ 28న అందజేస్తుంది. ఈ సభను చత్తీస్ గడ్ ముక్తి మోర్చా నిర్వహించనున్నది. నియోగి జయంతి సందర్భంగా ఈ అవార్డును ప్రధానం చేయనున్నట్లు అవార్డు ఎంపిక కమిటీ సభ్యుడు, సుప్రసిద్ధ జర్నలిస్టు ఆనంద స్వరూప్ వర్మ తెలియజేశారు.

సాయి నాథ్ కార్మికుల సమస్యలపైనా, కార్మికుల ఉద్యమంపైనా రాసిన వ్యాసాలకు గాను ఈ అవార్డుకు ఆయనకు ఎంపిక చేసినట్లు వర్మ చెప్పారు. ఈ అవార్డుకింద సాయి నాథ్ కు రూ.25వేల నగదు, ప్రశంసా పత్రం అందజేస్తారు. ద్వితీయ బహుమతికి సుభాష్ గటాడే (ఫ్రీలాన్సర్, న్యూఢిల్లీ), సుశీల్ శర్మ (బస్తర్ బంధు) లను ఎంపిక చేశారు.





రాజేశ్వర రెడ్డి

కల్లంల నాలుగు పల్లా

ల వడ్లుమాయమైతే... ఆ

దొంగతనం చేసింది ఎరుక

లోడేనని... సర్పంచి చెప్పిందా?

ఎందుకు చెప్పిందో సమజైంది.

సర్పంచి గంగమల్లు తనకు నలభై వేలు బాకీ ఇయ్యాలే...

మొన్న ఇయ్యమని కొంచెం గట్టిగా అడిగినందుకు... గిట్ల జేసిందా... బక్కడి మనసు బగబగమందిపోయింది. ఇంట్ల మంచలం కూసుండి భార్యతోని చెప్పుకుంట బాధపడ్డడు.

“ఇయ్యాలగాదు, నిన్నగాదు, బాకి దీసుకొని మూడేండ్లాయె... గిట్లజేత్తడనుకోలే...” అన్నడు. గంగవ్వ తిట్టింది.

“మన సొమ్ము తిన్నోళ్లు... నాశనమై పోతరు. సర్పంచని ఊకోవడ్డిమి. ఇంట్ల పండుల్ని సొర్రగిడితే ఇంటికి తెచ్చిత్తుండే” అన్నది.

“సర్పంచి ఎలచ్చున్నట్ల నిలవడ్డప్పుడు దీసునె... ఎవలకు చెప్పకురా. నలుపై వేలియ్యి. గెల్సినంక రెన్నెల్ల నీ బాకి దీరుస్త... మస్కట్ మిత్తి లెక్కదీసున్నా పర్వాలేదు. కాని... ఊరై ఎవలకు చెప్పకు. నీ దండం పెద్దరా అని అనామత్ గ రోక రాసిచ్చిపాయె గవానా... సుబూతా? సర్పంచైనంక కండ్లగానుడే లేకపాయె. అడిగినప్పుడల్లా పట్టిచ్చుకునేడే లేకపాయె. ఏంది పట్టెలా... గిడేనా మర్యాద అని అడిగినందుకు దొంగతనం బెట్టిందా” అన్నడు బక్కడు.

★ ★ ★

అప్పుడే పండుల్ని అదిలిచ్చుకుంట బక్కడి పెద్దపెండ్లామచ్చింది. పండుల్ని దొడ్ల తోలింది. మంచంకాడ కూసుండి గుడ్లల్ల నీల్లుదీసున్నది పోశవ్వ.

“రేపు నేను సర్పంచంటికి పోయి అడుగుత...ఎట్ల బాకీగట్టడో సూత్త” అన్నది కోపంగా.

“ఛత్...నువ్వేందే పోయేది. నాకు దెల్పదా? బండకింద చెయ్యి ఇరికింది. మెల్లగ దీసుకోవాలె” అన్నడు.

★ ★ ★

మార్నాడు సర్పంచ్ ఇంటికి పోయె సరికి అక్కడేదో పంచాది నడుత్తంది. ఎరుకల



బక్కన్ని చూసి ఓ వార్డు మెంబరు.

“ఏందిరా బక్కోడా...సర్పంచికి బాకి చ్చినవా. ఊకె నడుత్తున్నవ్ అన్నడునవ్వుకుంట.

ఆ మాటకు సర్పంచి మొకం కంధగడ్డలెక్కయింది.

“చోట్.. గాని దగ్గర నేను బాకి తీసుకు నుండేందే? ఎట్ల కనవడ్తున్న? అని బిడ్డదేదో పంచాడున్నదట. లింగాపురంపోవాలె. అక్కడి సర్పంచితోని మాట్లాడి రావాలె. గండుకే నడ్తుండు. నాకేమో తీర్తలేదు. బక్కలూ నేను సుంకరోనితోని చెప్పుపుత పోరా...” అన్నడు.

కలిసినప్పుడే లంబడి సుట్టిర్కం లెక్క ప్రేమలు కురిపిత్తడు. అయినా బక్కడు కరిగిపోలే... దగ్గరిదాకా వచ్చి సర్పంచికే విన వచ్చేటట్లు చెప్పిండు.

“ఇంక నాకు ఓపిక లేదయ్యా... ఇయ్యాలంటి దినం ఓపారి వస్త. ఇయ్యకపోతే ఎట్ల వసూల్ చేసుకోవాలో గట్ల వసూల్ జేసుంట” అన్నడు.

సర్పంచికి జల్లుమన్నది.

పిడాత గట్టంటనుకోలే... కోపమొచ్చి నా తమాయించుకున్నడు. “నువ్వు ఫీకర్ చెయ్యకురా... నేను చూసుంట గద” అన్నడు.

★ ★ ★

బక్కడు ఇంటికి పోతుంటే... రామయ్యసారు ఎదురు పడ్డడు. ఎటో ఆందోళనగా పోతుండు... కాళ్లు తడబడు తున్నయ్ ... కండ్లల్ల నీళ్లున్నయ్.

“ఎటో వోతుండ్రయ్యా... ఆగమాగమై తండ్రేంది” అన్నడు.

“అమ్మకు కిడ్నీల నొపచ్చిందిరా... జయితాల్న నారాయణ డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుక పోతన్న. నిన్న రిటైరైతిని. ఇంక పించన్ పైసలు

చేతులపళ్లేదు బిడ్డా...గా రాజిరెడ్డి నడిగితే లేవన్నడు. యాభైవేలన్నా గావాలె. రమణయ్య దగ్గరికి పోతున్న...” అని చెప్పిండు.

“అయ్యా... చిన్న కులపోన్ని అనుకోకుంటే... నా యింట్ల అరువైవేలున్నయ్ ... తీసుకపోండి” అన్నాడు వాడు.

★ ★ ★

రామయ్య సారుకు పైసలిచ్చి పంపి నంక సర్పంచి గంగమల్లు కోపంగ బండి మీదచ్చిండు. వస్తూనే “గిడేనారా మర్యాద... ఎక్కడ పడితే అక్కన్నే బాకీ అడుగుతావా?” అన్నడు.

బక్కడు ఏం మాట్లాడలే...

పెద్ద భార్య పోశవ్వ నులకమంచం దెచ్చి పందిట్ల వేసింది. గంగమల్లు కూసోని “నేను సర్పంచినని మర్చిపోతున్నావరా... నీ జుట్టు కూడా నా చేతులున్నది. ఇంకోపారి నలుగుట్ల నన్ను కలువడానికస్తే మంచి గుండదని చెప్పిపోవుటానికచ్చి...” నల్లుడు.

“ఇప్పటికి మూడేండ్లాయె...” బక్కడు కోపంగా అన్నడు.

“ఊరైకెల్లి పారిపోతున్నాండ్రా? దేడ్దిమాకోడా... నీ దగ్గర అప్పుదెచ్చుకున్న నంటే నా పరువేమన్న వుంటాదిరా? యాడా దిల నీ బాకి దీరుస్త... కాని నేను పదిమందిల వుండంగ రావడ్లు. అది చెప్పిపోవుటానికే వచ్చిన” అన్నడు చేయి కడుక్కొని లేచి.

బక్కడు మాట్లాడలే...

“సమజైంది గదరా... ఇంకోసారి పంచాదిల కూసున్నప్పుడు రాకు” అని చెప్పి బండి స్టార్టు చేసిండు.

“నా బాకీ మాత్రం నెలరోజుల్లల్ల కట్టుండి. లేకపోతే మంచి గుండది” అన్నడు బక్కడు కోపంగా.

ఆ మాటకి సర్పంచి అవాక్కయిండు. బక్కన్ని సీరియస్ గ చూసి బండి రేజ్ చేసి స్పీడుగా వెళ్లిపోయిండు.

★ ★ ★

ఆరోజు... ఊరంతా గుసగుసల్లో గుప్పుమంది. కచ్చీరు కాడగదే చర్చ. “రామయ్య సారు ఎరుకల బక్కని దగ్గర అరువైవేలు అప్పుదెచ్చుకున్నదట. అప్పుకోసం గాడే దొరికిందా” అని అనుకున్నారు.

“పించిన్ పైసలు రాంగనే ఇస్తనన్నా ఒక్కలు నయాపైసా విదిలించలేదు. పాపం పెద్దమనిషి.. ఏం చేస్తడు? ఆరుపైసల వడ్డికి ఎరుకల బక్కడి దగ్గర నెలరోజుల్ల ఇస్తనన్నీ తెచ్చిండట” అన్నడు ఇంకో పెద్దమనిషి. సర్పంచి ఇనుకుంట కూసున్నడు. అప్పుడే రామయ్య



సారచ్చిందు. “ఏంది సారూ... మీరు గాని దగ్గర అప్పుదెచ్చుకోవడమేంది? మీ కుల మేంది...వాని కులమేంది?” అన్నడు సర్పంచి.

రామయ్య బరువుగా నిట్టూర్చింది.

“నా భార్యకి కిడ్నీ ఆపరేషన్ చేయించాల్సి వచ్చింది. పెన్నన్ ఇంకా రాలేదు. గ్రాట్టుటీ డబ్బులు లక్షన్నర చిల్లర వచ్చినట్టే అని... అల్లుడు బాకీపడ్డ కట్నం కింద కాచుక్కాచొని పట్టుకెళ్లిపోయింది. జి.పి.ఎఫ్. డబ్బుల కోసం జిల్లా పరిషత్ చుట్టూ ఇంకా తిరుగుతూనే ఉన్నాను. పరిస్థితి వివరించినా నోటితో సానుభూతి తెలిపారు. తప్ప... చేతల్లో ముందుకు రాలేదు. ఆరుపైసల వడ్డీకన్నా... వాడి కులం కన్నా... నా భార్య ప్రాణాలు నిలిపింది వాడేనయ్యా...” అన్నాడు.

‘అదికాదు మాస్తారూ... వారు రెండు పైసల మిత్తికి అప్పు తీసుకోండ్రని పూరంత తిరిగినా ఎవరూ వాని దగ్గర తీసికోరు... మీకు తెలువదా?” మరో ఆసామి అన్నాడు.

“ఆరు పైసల వడ్డీ తీసుకుంటున్నప్పుడు వాడిచ్చేది గౌరవమేలా అవుతుంది సారూ” సర్పంచి అన్నడు.

“నేను వడ్డీలు లెక్కించట్టేదు...వాడు ఆపద లో అప్పిచ్చి ఆదుకున్నాడు. నేను దాన్ని గౌరవంగానే భావిస్తున్నాను.” రామయ్యసార్ చెప్పింది.

గడువులో మీరు అప్పు తీర్చకపోతే వాడు వసూలు చేసుకునే తీరుకు మీరు బతికి వుండరేమోనని భయం...” మరో పెద్దమనిషి అన్నడు.

ఇంకా పదిహేనురోజులు వాయిదుంది. జి.పి.ఎఫ్. డబ్బులకోసం రేపు మరో సారి జిల్లా కేంద్రానికి పోయి రావాలే అనుకొని ... ఇంటి దిక్కు నడిచాడు.

★ ★ ★

గ్రామస్థుల మాటలు... తేనెటీగల్లా చుట్టుముట్టి కుదుతున్నాయి. ఇంతలో బయట ఏదో కలకలం వినిపించి... ఇంటి ముందు కచ్చి నిల్చున్నాడు. సుంకరోల్లు, సఫాయోల్లు పండుల్ని ఉరికిచ్చుకుంట గెదుముతున్నారు. ఒకడు బరిసె తీసి ఇసిరేసింది... అది తప్పి చ్చుకుంది. సఫాయోడు ‘సిల్లె’ దీసి ఇసిరింది. అది ఓ పంది కడుపుల రివ్వుల గుచ్చుకుంది. అది గిలగిల కొట్టుకుంట... అటురికి, ఇటు రికి చచ్చిపోయింది. సుంకరోల్ల సైకిల్లకు చచ్చి పోయినయి ఇంకో రెండు పండులున్నయి.

“ఎవ్వైందిరా... వాటిని చంపుతున్నారు?” అనడిగింది.

“పక్కార్లై మెదడువాపు రోగం

వచ్చిందట్టయ్యా... అది పండుల్లోనే వస్తదట. గండుకే పండుల్ని పూర్లెకిరాకుండా దవాయిస్తున్నం” అన్నరు మొసపోసుకుంట.

కారోబారి ఇంటింటికి బెల్లడోనా మాత్రలు పంచుకుంట కనిపిచ్చింది.

“పండుల్ని ఇండ్ల పొంటి రానీయ కుండ్రి ... మెదడువాపు వ్యాధి వస్తుంది. పొల్లగాండ్లకు ఈ గోళీలెయ్యిండ్రి సర్పంచ్ సాబ్ మన కోసం దవాకాండ్లకెళ్లి తెప్పించిండు” అనుకుంట పంచుతండు.

రామయ్య మనసు గిలగిల కొట్టుకుంది.

మెదడువాపు వ్యాధి ఎరుకల కులస్థుల బతుకుదెరువు మీద దెబ్బకొడుందే అని....

రామయ్య జిల్లా కేంద్రానికి వెళ్లింది. ఆ రోజు...అనుకోకుండా జి.పి.ఎఫ్. డబ్బులు చేతికందినయ్. నిండా ఊపిరి పీల్చుకున్నడు.

★ ★ ★

అప్పటికి...పదమూడోరోజున వడ్డీతో సహా అరవైవేల రూపాయల్ని తీసికొని వూరవ తలి ఎరుకల గుడిసెల దగ్గరికి నడిచింది.

పండుల్ని కడుగుతున్న బక్కడు... రామయ్యసార్ని చూడంగానే నులకమంచ మేసి పంచెతోని దులిపి ‘కూసోండ్రయ్యా’ అన్నడు వినయంగా...

“గడువు తేది దాటిపోయినా రాలే దేందిరా...” అన్నడు రామయ్య డబ్బు చేతుల్లో పెడుతూ... వాడు మాట్లాడలేదు... చిన్నగ నవ్వి తీసుకున్నడు.

“ఇవిగోరా... ఇవి వడ్డీ రూపాయలు” అని మరికొంత డబ్బిచ్చిండు రామయ్య. వాడు అవి తీసికొని కండ్లకద్దకొని... తిరిగి రామయ్య చేతుల్లనే పెడుతూ “వడ్డయ్యా... మీ అసోంటి గొప్ప మనసున్నోల్ల దగ్గర మిత్తి తీసుకుంటే పాపం తగుల్తది” అన్నడు బక్కడు.

రామయ్య ఆశ్చర్యపోయిండు.. అది గమనించిన బక్కడు “అయ్యా... చిన్న కుల పోడు అప్పిచ్చుదేందని... తీసికున్నోల్లంతా ఎగవపెట్టాలనే జూసిండ్రి. మొండి బాకీల్ని నేను నీచంగానే వసూలు చేసుకుంట కావచ్చు. కాని మీ అసోంట్లోల్లను కూడా గట్లనే జేస్తననుకుంటిరా...” అన్నడు.

వాడి మంచి మనసుకి... వాడిలోని నిర్మలత్వానికి... నిష్కల్మశానికి రామయ్య కండ్లు తడిగా మారినయ్. మల్లా బక్కడే చెప్పిండు. “సర్పంచిగ గెల్చినంక ఆర్పెల్లల్ల బాకీ దీరుస్తరా అని ఎలచ్చన్నల్ల నలుపైవేలు తీసుకున్నడు సర్పంచి గంగమల్లు... అడిగి నప్పుడల్లా దాటేసిండు. నిలదీసి అడిగినం దుకు ... పొరుగుగార్లై మెదడువాపు

రోగమస్తందని... పూర్లెకచ్చిన నా పండుల్ని సుంకరోల్లతోని వేటాడి చంపిచ్చిండు... పండుల్ని కుట్టిన దోమలు మనుషుల్ని కుడితె చచ్చిపోవుడేనని పూర్లోని ఎగేసిండు... అప్పు ఎగవెట్టిండు.. అంటరానోడు అప్పిచ్చినా లోకువే... ఈ లోకంల” అన్నడు బాధగా.

“పదకొండు పండుల్ని చంపిండ్రి... మా అంటరానిజీవాలు...పూర్లోల్ల అశుద్ధాన్ని తింటయిగావచ్చనయ్యా...కాని ఆల్ల మనసుల్లవున్న అశుద్ధాన్ని ముక్కుతోనైనా వాసన చూసుటానికి ఇట్టపడయ్... అవి చెట్లు చేమలు తినయయ్యా... పచ్చదనాన్ని కాపాడు తాయ్... అవ్వి అశుద్ధాన్ని తిని పరిశుభ్రతను కాపాడుతయ్. అయినా మా పంది జాతి అంటరానిదైంది...” వాడి కళ్లలో సన్నటి కన్నీటి తెర... ఎండ పొడకి జిగేల్ మంది.

“ఎనుకట ఈవూరిని ఏలిన హన్మంత రావ్ దొర కూడా ఇంటి పక్కకు పండులు పోతే మమ్ముల్నీ, మా కులాన్నీ బండబాతులు తిడుతుండె... ఇయ్యాల్ల పట్నంల ఆయినె సీమపండుల్ని పెంచుకుంట అమ్ముతండు.”

వాడి మాటలకు రామయ్యసారు శిలావిగ్రహం లెక్క అయిపోయిండు. వాడి లోని సంఘర్షణ బయటకు చెప్పుకునే అవకాశం మొదటిసారి దొరికింది.

“పంది తల్లిని ఓ పోరడు కొడితే... అది గుర్రుమనుకుంట మీదబడి కరిచిందని పంచాదిపెట్టి...నా దగ్గర నాలుగువేలు జుర్రా నా తీసిండ్రి గాని... దాని తల్లి మనసునర్థం జేసుకోలే... ఊరోల్లలకు బాకీలిత్తన్నమని ఎన్నడు మిడిసిపడలేదయ్యా .. మా బాకీ ఎగ్గొట్టాలనుకునేటోల్ల ఇండ్లల్లనే పండుల్ని తోలుతం...” వాడి కన్నెప్పల కింద ఉప్పెనలా పొంగుతున్న వేదన...

“మీకు చెప్పేటోల్ని కాదయ్యా... అదేందోగాని బాకి అనంగానే అందరికి డబ్బే యాదికస్తది... కాని డబ్బుదేముందయ్యా...

మీరు ఇంక ఆర్పెల్లదాక బాకీ పైసలియ్యక పోయినా... నేను అడిగెటోల్ని కాదయ్యా ... చెప్పంపితే నేను వచ్చేటోల్ని...” అన్నడు.

బక్కడిలో మరో మనసున్న మనిషిని చూసిన రామయ్య సారు లేచి నిల్చొని కన్నీళ్లతో నమస్కరించిండు.

అంతటి వ్యక్తి నమస్కరించేసరికి తట్టుకోలేని బక్కడు...

“అయ్యో.. బాబయ్యా... మీరు నాకు దండం పెట్టుదేంది?” అనుకుంట రామయ్య కాళ్లమీద సాష్టాంగపడిపోయిండు.

■ కె.వి.నరేందర్



# కార్మిక శాఖకు పరిశీలనా అధికారం

■ వి.శ్రీహరి

1929 రాయల్ కమిషన్ ఆఫ్ లేబర్ తో కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. మధ్యలో ఎన్నికేసులో నడిచాయి. స్వతంత్ర భారతం మొదటి లేబర్ కమిషన్ ను నియమించింది. 1951 నుండి ప్రణాళికా యుతంగా దేశాన్ని అభివృద్ధి చేస్తున్నట్లు పాలకులు చెప్పుకుంటూనే వున్నారు. కాని ప్రస్తావన వచ్చిన నలభై ఒక్క సంవత్సరాలకు ఒక చట్టం వచ్చింది.

అదినేరుగా కార్మికులను కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో నియమించడం రద్దుచేయలేదు. ఆటవిక జీవితానికి గుర్తుగా, దోపిడీకి నగ్న స్వరూపంగా వివిధ లేబర్ ఎన్క్వైరీ కమిషన్ లు, అనేక కేసుల్లో కోర్టులు ఈ విధానాన్ని అసహ్యించుకున్నాయి. అలాంటి విధానాన్ని నేరంగా ఈ చట్టం పేర్కొనలేదు. బిల్లు లక్ష్యాలు, కారణాల ప్రకటన ఒక విచిత్రమైన వాదన. సాధ్యమైన చోట, ఆచరణయుతమైన చోట ఈ విధానాన్ని రద్దు చేయాలని భావించింది. రద్దు చేసే అధికారం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలది. రద్దు చేయడం సాధ్యం కాదనుకున్న చోట్ల వారి జీతాల చెల్లింపుకు, ఇతర కొన్ని సౌకర్యాలు కల్పించేందుకు ఈ చట్టం చేశారు. చట్టం పేరులోనే ఈ వక్రీకరణ వుంది. కాంట్రాక్ట్ లేబర్ (క్రమబద్ధీకరణ మరియు రద్దు) చట్టం.

సాధ్యం అని భావించే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఎందుకు? ఏ పరిస్థితిలో కాంట్రాక్ట్ లేబర్ ను రద్దు చేయవచ్చునో స్టాండర్డ్ వాక్యూం ఆయిల్ కంపెనీ కేసులో సూప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. అవి వివరంగా గత వ్యాసంలో పేర్కొన్నాము. కాబట్టి అలాంటి అంశాలు వున్న చోట్ల కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో కార్మికులను నియమించడం తప్పుని, అది నిషిద్ధమని ప్రకటించి వుండవచ్చు. ప్రభుత్వం గూడ నేరుగా ఈ విధానం రద్దు చేయదు. అందుకు ఒక సలహా మండలిని నియమించాలి అందులో కార్మిక, యజమానుల ప్రతినిధులు వుంటారు. ఆ కమిటీ విచారణకు ప్రభుత్వం సమస్యను నివేదించాలి. చివరన రద్దుచేసే సమయంలో గూడ ప్రభుత్వం కాంట్రాక్ట్ లేబర్ పని పరిస్థితులు, వారికి కలిగించే సౌకర్యాలను దృష్టిలో వుంచు

కోవాలి. సుప్రీంకోర్టు తీర్పులో పేర్కొన్న అంశాలు గూడ పరిశీలించవలసిన సంబంధం గల అంశాలు. కాని ఈ విషయాలను పరిశీలించాల్సింది కమిటీయా? కమిటీ తన సిఫార్సు సమయంలో వీటిని పరిశీలించి, తన సిఫార్సుకు ఆధారం చేసుకోవాలా?

ఆ యంత్రాంగం సహజంగానే కార్మిక శాఖ. ఆ శాఖ అధికారి లైసెన్స్ లేదా రిజిస్ట్రేషన్ ఇచ్చే సమయంలో ఈ విషయాలు పరిశీలించాలని, సుప్రీంకోర్టు పేర్కొన్న అంశాల పరిధిలో గనుక కార్మికులను కాంట్రాక్ట్ కార్మికులుగా నియమిస్తున్నారని తన విచారణలో తేలితే ప్రధాన యజమాని అలా నియమించు కోరాదని చెప్పి రిజిస్ట్రేషన్ నిరాకరించే అధికారం ఆ అధికారికి ఎందుకు ఇవ్వలేదు?

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ చట్టం క్రింద నిబంధనలు చేసింది. లైసెన్స్, రిజిస్ట్రేషన్ ఇవ్వదగిన, నిరాకరించదగు సందర్భాలు పేర్కొన్నారు.

అందులో అప్లికేషన్ లో తెలియజేయవలసిన అంశాలు అన్నీ తెలియజేసి, తగిన ఫీజు చెల్లించివుంటే చాలు రిజిస్ట్రేషన్ ఇవ్వాలి. ఒకవేళ సమాచారం అంతా లేకుండా అసంపూర్తిగా వుంటే, ఆ వివరాలు గూడ పూర్తి చేయాలని కోరాలి. అప్పటికీ ప్రధాన యజమాని వివరాలు అందించకపోతే రిజిస్ట్రేషన్ నిరాకరించవచ్చు.

అప్లికేషన్ లో యజమాన్య వివరాలు, కాంట్రాక్ట్ లేబర్ గా నియమించే కార్మికుల గరిష్ట సంఖ్య చేసే ఉత్పత్తి వివరాలు ఇస్తే చాలు.

అంటే ప్రధాన యజమాని నిరంతరం వుండే కార్యకలాపంలో కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను

నియమిస్తున్నాడేమో పరిశీలించే అవకాశమే లేదు. కాంట్రాక్ట్ కార్మికులకు ఇచ్చే సౌకర్యాలు ఏమిటో లేదు. అలాంటిదే మరే పరిశ్రమలో నైనా ఇదే పనిని శాశ్వత లేదా ప్రత్యక్ష కార్మికులతో నియమిస్తున్నారేమో తెలుసుకునే అవకాశం లేదు.

ఏదైనా సందర్భంలో కార్మిక శాఖ అధికారులు కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమించే పరిస్థితి కాదని తెలుసుకున్నా, రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు చేసే అవకాశం లేదు. అప్లికేషన్ లో చూపిన వివరాలు మారినప్పుడు, అంటే యజమాని మారినా, ఆయన కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమించుకున్న వ్యాపకం మారినా, నియమించు కార్మికుల సంఖ్య మారినా, అలాంటి మార్పులను తెలియజేసి రిజిస్ట్రేషన్ లో మార్పులు చేయించుకొనక పోతే, రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు చేయవచ్చు. రిజిస్ట్రేషన్ పద్ధతికి సంబంధించి తప్ప కార్మికుల స్థితిగతులకు సంబంధించి రిజిస్ట్రేషన్ రద్దుకాదు.

అదేవిధంగా కాంట్రాక్టర్ లైసెన్స్ తీసుకోకుండా ఎలాంటి కాంట్రాక్ట్ వర్క్ ప్రారంభించడంగాని, కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమించుకొనడం కాని చేయరాదు నిజమే. కాని ఆయన లైసెన్స్ పొందే సమయంలో పని స్వభావం తెల్పవలసిన అవసరంలేదు. లైసెన్స్ కోసం పెట్టే అప్లికేషన్ లో ఫలానా యజమాని తనను పనిచేయించేందుకు కాంట్రాక్టర్ గా నియమించినట్లు, కాంట్రాక్ట్ లేబర్ చట్టంలోని నిబంధనలకు కట్టుబడి వుంటానని వాగ్దానం పొందుపరచాలి. కాంట్రాక్ట్ లేబర్ చేత చేయించే పని స్వభావాన్ని పేర్కొనాలి. కాంట్రాక్ట్ ఎన్నాళ్ళు సాగుతుందో రాయాలి. పనిజరిగే చోట కాంట్రాక్టర్ తరపున ఎవరు అజమాయిషీ చేస్తారో పేర్కొనాలి. కార్మికుల గరిష్ట సంఖ్యను పేర్కొనాలి. ఇదివరలో, అంటే గత ఐదేండ్ల కాలంలో ఇతర సంస్థలలో కాంట్రాక్టర్ గా పనిచేసి వుంటే, వాటి వివరాలు ఇవ్వాలి. ప్రిన్సిపల్ ఎంప్లాయర్ రిజిస్ట్రేషన్ వివరాలు కావాలి.

ఈ వివరాలు అన్నీ వుంటే కాంట్రాక్టర్ మైనర్ కాకుంటే, పిచ్చివారుగా ప్రకటింపబడకుండా వుంటే, దివాలా తీసివుండకపోతే, నైతిక భ్రష్టతకు శిక్షింపబడకుండా వుంటే,



తప్పుడు సమాచారంతో లైసెన్స్ పొందాడనే అభియోగంతో లైసెన్స్ రద్దుచేసి వుండక పోతే, కాంట్రాక్టర్ చేపట్టబోయే పనిలో కాంట్రాక్ట్ విధానం ప్రభుత్వం రద్దు చేసివుండకపోతే మాత్రమే లైసెన్స్ నిరాకరించవచ్చు.

కాబట్టి కాంట్రాక్టర్ సహితం సుప్రీం కోర్టు చెప్పిన పరిస్థితులు ఆ పనిలో వున్నాయా లేవా అని వివరించ వలసిన అవసరం లేదు.

ఈ వివరాలు ఇంత లోతుగా ఎందుకు చర్చిస్తున్నాము?

రెండు ఉదాహరణలు చూద్దాం.

భారత ఆహార సంస్థ ఆహార ధాన్యాల కొనుగోలు, అమ్మకాలు చేస్తుంది ప్రాక్యూర్ మెంటు ధాన్యం కొంటుంది. ఇది సీజన్లో జరిగేపని. రేషన్ షాపులకు బియ్యం సరఫరా చేస్తుంది. ఇది నిత్యం జరిగేపని. ఈ వ్యాపారంలో భాగంగా కొన్న ధాన్యం రవాణా చేసి, గోదాన్లలో పెట్టేందుకు, నిల్వచేసిన ధాన్యం వివిధ ఏజన్సీలకు నరఫరా చేసేందుకు కార్మికులను నియమిస్తుంది.

రవాణా, నిల్వ, సరఫరా అనేవి దాని వ్యాపార కార్యకలాపాలలో అంతర్భాగం నిత్య కార్యకలాపం. తగినంత సంఖ్యలో కార్మికులను నియమించుకునే అవసరం వుంది. వీటిని పరిశీలించే అవకాశం లైసెన్స్ ఇచ్చే అధికారులకు వుంటే ఎఫ్.సి.ఐలో కాంట్రాక్టు కార్మికులను నియమించేందుకు వారు నిరాకరించవచ్చు. అలాంటి అధికారం లేదు గనుక, వారు ఆ పని చేయలేకుండా వున్నారు.

రైల్వే రవాణా మాత్రమే చేయాలి. కాని ప్రయాణీకులకు ఆహారాది సదుపాయాలు కలిగించడం రైల్వే వారి బాధ్యత. కాబట్టి అది దాని వాణిజ్య వ్యవహారాలలో అంతర్భాగం. కాబట్టి కాంటీన్ కార్మికులు రైల్వే పని వారే ఔతారని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పి వుంది. ఎఫ్సిఐ లోడింగ్, అన్లోడింగ్ కార్యకలాపాలు దాని వాణిజ్యంలో అంతర్భాగం. రైల్వే తీర్పును అనుసరిస్తే ఇక్కడా కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమించరాదు. కాని వారంతా కాంట్రాక్ట్ కార్మికులే. ఏళ్ల తరబడి పని చేసినా, కాంట్రాక్టర్ మారితే కార్మికులను మార్చుకోవచ్చనే కోర్టు తీర్పులు వారి పాలిట శాపాలు ఔతున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏ సంస్థలో నైనా సెక్యూరిటీ గార్డులను కాంట్రాక్ట్ కార్మికులుగా నియమించరాదని నిషేధించింది. కాని

గుర్తింపు పొందిన ఏజన్సీల ద్వారా జరిగే నియామకాలను మినహాయించింది. ఈ గుర్తింపు ఎవరు ఇవ్వాలి? మాత్రం జి.ఓ.లో పేర్కొనలేదు. ఫలితంగా నిషేధం ఒకవైపు వుంది. తామరతంపరగా సెక్యూరిటీ ఏజన్సీలు ఏర్పడుతున్నాయి. రిటైర్ అయిన ప్రతి పోలీస్ అధికారి తన స్థాయిలో ఒక ఏజన్సీ ప్రారంభిస్తున్నాడు. పాత పరిచయాలను ఉపయోగించుకుని కాంట్రాక్ట్ సంపాదించుకుంటున్నాడు. గత పది సంవత్సరాలలో సెక్యూరిటీ గార్డులు అనబడేవారు కాంట్రాక్ట్ కార్మికులుగా అవతారమెత్తారు. ఏ సంస్థలో నైనా ఈ ప్రైవేట్ ఏజన్సీలు రాజ్యమేలుతున్నాయి. సెక్యూరిటీ గార్డులకు జీవితంలో సెక్యూరిటీ లేకుండా పోయింది.

రద్దు చేయదగిన, చేసిన రెండు ఉదాహరణలు మీ ముందు వుంచాను.

అలాంటిది కాంట్రాక్ట్ లేబర్ నియమించుకునే అవకాశం వుందా లేదా అని పరిశీలించే అధికారం కార్మిక శాఖకు లేకుంటే కార్మికులు ఎదుర్కొనే మరొక సంకటకరమైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నారు. చట్టమే ఇచ్చింది అంటున్న పార్కులన్నిటినీ అనుభవించే అవకాశం కూడా లేకుండా పోతున్నది.

చట్టరీత్యా యాజమాన్యం తన కార్మికులకు కొన్ని సౌకర్యాలు కలిగించాల్సి వుంటుంది. ఉదాహరణకు నిర్దిత సంఖ్య దాటినప్పుడు ఫ్యాక్టరీ కార్మికులకు యాజమాన్యం కాంటీన్ సౌకర్యం కలిగించాలి. అలాంటి కాంటీన్లలో పని చేసే కార్మికులు ప్రధాన యజమాని కార్మికులేనని సవాల్ క్ష తీర్పులు వున్నాయి. యాజమాన్యాలు చట్ట విరుద్ధంగా అలాంటి పనులలో కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమిస్తున్నారు. అలా నియమించేందుకు ప్రధాన యజమాని రిజిస్ట్రేషను పొందుతున్నాడు. కాంట్రాక్టర్ లైసెన్స్ పొందుతున్నాడు. ఫ్యాక్టరీ చట్టం ఇచ్చే సౌకర్యాన్ని, కాంట్రాక్ట్ కార్మిక చట్టం రక్షించడం లేదు. మొదటి దానిని నిరుపయోగం చేసే యజమానుల చట్ట వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు ముసుగు ఔతున్నది.

కార్మికులకు రావలసిన సౌకర్యాలను నిరాకరించేందుకు కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిన కార్మికులను నియమించడం “ముసుగు”. అలాంటి “ముసుగు”లను అనుమతించరాదని సుప్రీంకోర్టు చెప్పింది. అయినా ఈ కాంట్రాక్ట్

చట్టం అందుకే సహాయపడుతున్నది.

మరొక విషయం గూడ పాఠకుల దృష్టికి తేవాలి. ఈ కాంట్రాక్ట్ చట్టం వచ్చిన తరువాతనే ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల నియామకం పెరిగిపోయింది. 1980లలో నూతన ఆర్థిక విధానంలో భాగంగా ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమలలో కార్మికులు “హైవేజ్ ఐలెండ్లు” అంటూ ఇందిరాగాంధీ ప్రచారం చేసింది. ప్రభుత్వ రంగంలో కొన్ని సంస్థలు ప్రైవేట్ పెట్టుబడిదారీ సంస్థలలాగా లాభాలు తీయడం లేదు. దానికి నిజమైన కారణాలు వేరు. కాని ప్రభుత్వం ప్రచారం చేసింది మాత్రం కార్మికుల అత్యధిక జీతాల మూలంగానే ఆ నష్టాలు వస్తున్నాయి అని. ఆ ప్రచారం ప్రభుత్వ రంగేతర కార్మికుల నుండి సాధారణ కార్మికులే గాదు, ప్రజలు గూడ నమ్మ గలిగే స్థితికి చేరుకుంది. ఫలితంగా ఆ సంస్థలు లాభదాయకంగా నడవాలంటే కార్మికుల నియామకం ఆపి వేయాలని ప్రచారం సాగింది. అదీ ప్రజామోదం పొందింది. కార్మికుల నియామకాలపై నిషేధం వచ్చింది.

కాని పనులు జరగాలంటే కార్మికులు అవసరం.

అదిపని చేయించే వారి అనుభవ జ్ఞానం.

నిషేధానికి - అవసరానికి మధ్య గల గండిని ఔట్ సోర్సింగ్ ద్వారానో, కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల నియామకం ద్వారానో అధికారులు పూడ్చసాగారు.

ఔట్ సోర్సింగ్ మరొక రూపంలో కాంట్రాక్ట్ విధానమే.

కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమించడం కాంట్రాక్ట్ కార్మికచట్టం ఆమోదిస్తున్నది.

గతంలో పరిశ్రమలోనే జరిగే పనిని పర్మినెంట్ కార్మికుల సంఖ్యలో వచ్చే లోటును పరిశీలించి ఔట్ సోర్సింగ్, కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల నియామకం సరియైనదా, కాదా అని పరిశీలించే అధికారం కార్మిక శాఖకు వుంటే ఈ ముసుగు తతంగం సాగేదా?

ఈ ఒక్క అంశమే ఇంత చర్చకు దారితీసింది.

అసలు చట్టం మొత్తంగా కార్మిక వర్గానికి ప్రయోజనకరమా? నష్టదాయకమా?

ఈ వివరాలు ధారావాహికంగా తరువాత వ్యాసం నుండి చూద్దాం.



# మేధావుల సమరంలో సైనికుల మోదాం !

■ వి.శ్రీహరి

దేశంలో ఒక కొత్త యుద్ధం జరుగుతోంది. రాజకీయ వాదనలుగా ప్రారంభమై, అది చివరకు మేధావుల యుద్ధంగా పరిణామం చెందింది. ప్రపంచ బ్యాంకు, అంతర్జాతీయ సంస్థలు మన ఆర్థిక వ్యవస్థ సంక్షోభంలో చిక్కుకున్నప్పుడల్లా మన ప్రభుత్వ విధానాల మీద పెత్తనం చేస్తూనే వున్నాయి.

కార్మికవర్గం, ఇతర కష్టజీవులు కీలకమైన కేంద్ర ప్రభుత్వంపై పెత్తనం ఏనాడూ చలాయించలేదు. గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంత సంపన్నుల ప్రతినిధులే అధికారంలో వున్నారు. ప్రజలలో కొరవడిన చైతన్యాన్ని, తమ సంపదను, సాంప్రదాయంకంగా వున్న పెత్తనాన్ని ఆధారం చేసుకుని ఎన్నికల పేరుతో అందలం ఎక్కిారు.

అధికారం చలాయించడంలో వారికి తోడ్పడింది మేధావులే. వారి సలహాలు, సంప్రదింపులు ప్రభుత్వ విధానాలకుమూలం. అవి విఫలమైనాయి పదేపదే. తాము విఫలమైనప్పుడల్లా తమ మెదడు తాకట్టుపెట్టడం అలా వాటింది. ఆ అలవాటు అమలు జరిగినప్పుడల్లా దేశంలో కష్టజీవుల పరిస్థితి పెనంలో నుండి, పొయ్లోకి దూకినట్లు జెతూనే వుంది.

బాధపడినప్పుడల్లా ప్రజలు అధికారంలో వున్న రాజకీయ నాయకులను ఓడించి మరొక గ్రూపుకు అధికారం అప్పగిస్తూనే వున్నారు. కాని మారకుండా వున్నవి విధానాలే. ఈ వైఫల్యానికి ప్రభుత్వంలో తిష్టవేసిన ఏ అధికారి నైతిక బాధ్యత వహించలేదు.

ప్రస్తుతం ప్రణాళికా సంఘం బాధ్యత చూస్తున్న ఆహ్లావాలియానే చూద్దాం. ఆయన ఆర్థిక శాస్త్రం చదివిన తరువాత ఏదో ఒక స్థాయిలో అధికారంలో భాగస్వామి. నిర్ణయాలలో భాగస్వామి. అయినా 'నేను విఫలమైనాను' అని ఏనాడూ చెప్పే సాహసం చేయలేదు.

ఈ దేశ అనుభవపు నాణెనికి రెండో వైపు గూడ వున్నది. ఈ దేశం స్వతంత్రంగా అభివృద్ధి చెందాలని వాదించి, అంగీకరింపజేసిన వారూవున్నారు. దేశ ప్రణాళిక రూపకర్త మహాలనోబిస్. ఆయనకన్న కలలకుసాకారం చుట్టేందుకు కృషి చేసిన వారిలో కీర్తిశేషులు అరుణ్ ఘోస్, బెంగాల్ ఆర్థిక మంత్రిగా గూడ పని చేసిన అశోకమిత్రా, వి.బి.సింగ్, సురేంద్ర, జె.పాటిల్, కె.ఎన్.రాజు లాంటి వారు వున్నారు. వీరంతా స్థూలంగా మార్బ్బిజంను ఆమోదించారు. అధికార వ్యవస్థలో భాగస్వాములైనా, ప్రతిపక్షంలో వున్న కష్టజీవుల

ప్రయోజనాల పట్ల ఏమాత్రం ఏమరపాటు లేకుండా పోరాడారు.

గత చరిత్రలో పాలకపక్షాలు సామ్రాజ్యవాదంతోనో, స్థానిక ప్రతీపశక్తులతోనో పోరాడవల్సినపుడు వీరి సహాయంతోనే ఆ పోరాటం సాగించగలిగింది.

సిండికేట్తో పోరాడి తన ఆధిపత్యం ప్రతిష్ఠించుకునే సమయంలో ఇందిరాగాంధీ "బి.ఇండియన్, బై ఇండియన్" అని నినాదం ఇచ్చింది. అత్యవసర పరిస్థితిని సమర్థించుకునేందుకు "గరీబీ హరావో" తరువాత అధ్యాయంగా 20పాయింట్ల ప్రోగ్రాం ప్రకటించింది. అలాంటి సమాయా లో మార్బ్బిజం ఆమోదించినవారే ఆర్థిక సలహాదారులు.

1991లో కాంగ్రెస్ ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టింది. అందుకు మూలంగా అధికారం కోల్పోయింది. 'స్వదేశీ' నినాదం చేపట్టి బిజెపి నాయకత్వం వహించింది. విదేశీయులకు సాష్టాంగ నమస్కారమే చేసింది. కాంగ్రెస్ స్వంత ప్రభుత్వం కాక యు.పి.ఏ ప్రభుత్వం ఏర్పర్చవలసి వచ్చింది. కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం అమలు అంగీకరించవలసిన వచ్చింది.

ఆ కార్యక్రమం అమలు జరపవలసింది ప్రణాళికా సంఘం దాని ఆధ్వర్యం ఆహ్లావాలియాది. ఆయన ప్రపంచబ్యాంక్ మానసపుత్రుడు. రాజకీయ అవసరాల దృష్ట్యా కొందరు వామపక్ష మేధావులను సభ్యులుగా నియమించారు. ఆచరణకు వచ్చేసరికి స్టీరింగ్ ప్రపంచబ్యాంక్ సలహాదార్ల చేతికి ఇవ్వాలని ఆయన ప్రయత్నం.

ఈనాడు ప్రణాళికా సంఘంలో సభ్యులైన వామపక్ష మేధావులు 1980లో రాజీవ్ విధానాలపైనే తిరుగుబాటు జెండా ఎగురవేసి, 1991లో దేశానికి పట్టబోయే గతిని చెప్పారు. 1991 జూన్ నుండి నూతన ఆర్థిక విధానాలను ఎప్పటికప్పుడు శల్య పరీక్ష జరిపినట్లు పరీక్షించి సిద్ధాంత రీత్యా, దేశముఖ్యంగా శ్రామిక ప్రజల ప్రయోజనాల కోసం ప్రజల్లో ప్రచారం చేశారు. తమ కలాన్ని కష్టజీవుల ప్రయోజనాల కోసం అంకితం చేశారు. ఈపోరాటం లో కాంగ్రెస్ లేదు. ఆర్.ఎస్.ఎస్. విభాగాలైన బి.ఎం.ఎస్, న్వదేశీ జాగరణ మోర్చాలు "అరిచే శునకాలు"గా రుజువైనాయి.

పోరాటం సాగించింది కష్టజీవులు. వారికి మేధో సహకారం అందించింది వామ

పక్ష దేశభక్తి పూరిత ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు. నిర్మాణ, రాజకీయ సహాయం వామపక్ష పార్టీలది. ఫలితంగానే సంఖ్య రీత్యా వామ పక్షాల బలం పెరిగింది. యు.పి.ఏ.లో కీలక పాత్రకు వచ్చారు. ఆ క్రమంలో భాగమే ప్రణాళికా సంఘంలో వామపక్ష మేధావుల స్థానం. తాము చేపట్టవలసిన భారం ఏమిటో, ఎంతటి క్లిష్ట పరిస్థితులలో బాధ్యత తీసుకున్నారో వారికి తెలుసు. అందుకే ప్రణాళికా సంఘానికి ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాద సంస్థల సలహాలు అవసరం లేదంటున్నారు. వారి సలహాలే ముఖ్యమనుకుంటే రాజీనామా చేస్తామని స్పష్టం చేశారు.

బూర్జువా ఆర్థికశాస్త్ర వేత్తలలాగా తాము "మేధో దారిద్ర్యం"లో లేము అంటున్నారు. కష్టజీవుల ప్రయోజనాల కోసం ఘర్షణ పడుతున్నారు.

1970 లో వామపక్ష మేధావులు సలహాదారులుగా వున్నప్పుడే ప్రభుత్వరంగం విస్తరించి, ఉపాధి పెరిగింది. దారిద్ర్యం తగ్గుముఖం పట్టింది.

సామ్రాజ్యవాద సంస్థల సలహాలు ఈ పద మూడేళ్లలో దరిద్రం పెంచాయి. ఉపాధి పొగొట్టాయి. రైతులు, చేనేత కార్మికుల మూకుమ్మడి ఆత్మహత్యలకు దారితీశాయి.

ఈ పరిస్థితి పోవాలని ఓటేశాం తిరిగి తెచ్చి పెట్టానంటున్నారు ఆహ్లావాలియాలు. ప్రతిఘటించాల్సింది మేధావులు మాత్రమే కాదు. పోరాడవలసింది, వీధికెక్కి వలసింది, తప్పుచేసే వారిని కాలర్ పట్టుకొని నిలదీయవలసింది జనం.

పాలకులు విశ్వాస ఘాతకులైతే ప్రతిఘటన కష్టజీవుల హక్కు. అలా చేయకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్లో దారిద్ర్యం తెగతగ్గి పోయిందని ప్రపంచబ్యాంక్ మేధావులు చెప్పారు. అందుకు లెక్కలూ చూపారు. అది తన ఘన కార్యక్రమం అని చంద్రబాబు నాయుడు స్వోత్కర్ష అది అబద్ధమని వామపక్ష మేధావి ఉత్సా పట్నాయక్ ప్రభుత్వ సంస్థల లెక్కల నుండే చూపారు. అధికార అంచనాల ప్రకారం నూటికి 10.5శాతం, అదే లెక్కలు ఆమె విశ్లేషించి ఈ సంఖ్య 84 శాతంగా వివరించి, నిజం బైట వేశారు. (చూడు "సోషల్ సైంటిస్ట్" జూలై-ఆగస్టు 2004)

అలా నిజాలు తెలియాలంటే, వాటి కోసం కృషి చేసే సిద్ధాంత పరిపక్వతగల, ప్రజాపక్షం వహించగల మేధావులు పాలనా వ్యవహారాలు నిర్ణయ కేంద్రాలలో వుండాలి.

అందుకే వామపక్ష మేధావులను బలపరుద్దాం. ఇది మేధావుల సమరం కాదు. మన యుద్ధం కావాలి.



## అంగన్వాడీ కార్యకర్తలకు శ్రద్ధాంజలి

రోడ్డు ప్రమాదంలో మృతి చెందిన నిజాంబాదు జిల్లా ఆర్మూరు ప్రాజెక్టుకు చెందిన అంగన్వాడీ కార్యకర్తలు శ్రీదేవి, దండ రాజాబాయి, పుష్పలత, సుజాతలకు సిఐటియు ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నది. వారి కుటుంబాలకు సంతాపం తెలుపుతున్నది.

విజయలక్ష్మి, గంగుబాయి, మమతా, గంగమణి, సునీత లు గాయపడి హైదరాబాద్ ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. ప్రభుత్వం చనిపోయిన, గాయపడిన వారి కుటుంబాలకు సహాయం అందించాలని కోరుతున్నాము.

### వినిమయ ధరల సూచిక (బేస్ 1982=100)

సెంటర్ సీరిస్	జూన్ 2004	జూలై 2004	లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్ (1960=100)
ఆలిండియా	512	517	4.93
హైదరాబాద్	511	514	5.23
గుంటూరు	513	512	5.60
గూడూరు	484	489	4.33
విశాఖపట్నం	502	502	
వరంగల్	539	541	
కొత్తగూడెం	513	518	
రాష్ట్ర సీరిస్			
విజయనగరం	441	445	
రాజమండ్రి	492	497	
విజయవాడ	469	473	
ఆదోని	498	503	
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	492	496	
ఎంజిపి కాంప్లెక్స్	486	491	
ఎ.పి	-	-	
లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్	1971=100	1960=100	
విశాఖపట్నం	2.48	1.87	
రాజమండ్రి	2.55	1.81	
ఆదోని	2.33	1.88	
వరంగల్	2.36	1.90	
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	2.52	1.89	
ఎ.పి	-	-	

సమాచార వనరు : డైరెక్టరు ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ & స్టాటిస్టిక్స్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము వారి వెబ్సైటు. డి లెబర్ మ్యూజ్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

## కొత్త పెన్షన్ స్కీం జి.వో.లను ఉపసంహరించాలి

సెప్టెంబర్ 1 నుండి చేరే ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు కొత్త పెన్షన్ స్కీం ప్రవేశపెడుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జి.ఓ.లు విడుదల చేసింది. ఈ కంట్రీబ్యూటరీ పెన్షన్ స్కీంను వ్యతిరేకించిన ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ సంఘాల జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీతో ముఖ్యమంత్రి చర్చలు జరిపి కమిటీ వేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. తమిళ వేయకుండా, ఉద్యోగ సంఘాలతో చర్చించకుండా, ఇచ్చిన హామీలను పక్కన పెట్టి జి.వో.లు ఇవ్వటం ప్రభుత్వానికి తగిన పని. కొత్త ప్రభుత్వం పై ఉద్యోగులు పెట్టుకున్న నమ్మకాన్ని ఇలా వమ్ము చేయటం మంచిది కాదు. వెంటనే ఈ జి.ఓ.లను ఉపసంహరించాలని సి.ఐ.టి.యు. రాష్ట్ర కమిటీ కోరుతున్నది.

కొత్త ప్రభుత్వం కూడా ప్రపంచ బ్యాంకు విధానాల వేపే మళ్ళుతున్నదనే అనుమానలకు బలం చేకూరే విధంగా జి.ఓ.ల విడుదలలో ప్రభుత్వం అత్యుత్సాహాన్ని ప్రదర్శించింది. కేంద్రప్రభుత్వం అమలు చేసే వరకూ కూడా ఆగలేదు. 30,40 సంవత్సరాలు సర్వీసు చేసిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి పదవి విరమణ తరువాత శేష జీవితానికి భద్రత కల్పించటం ప్రభుత్వ బాధ్యత. ఖర్చు పేరుతో ఈ కనీస బాధ్యత నుండి తప్పుకోవటం క్షంతవ్యం కాదు.

పెన్షన్ సౌకర్యం కల్పించటం రాబోయే రోజులలో భారం అవుతుంది కాబట్టి ఉద్యోగులు చందాలు చెల్లించే విధంగా కొత్త పెన్షన్ స్కీంను ప్రవేశపెట్టామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. ఇదే నిజమయితే, ఈ స్కీము కొత్తగా సర్వీసులో చేరే ఉద్యోగులకే పరిమితమవుతుందని ప్రభుత్వం ఉద్యోగులను నమ్మించలేదు. భవిష్యత్తులో తమకు రాబోయే ప్రమాదం ఏమిటో ఇప్పటికే సర్వీసులో ఉన్న ఉద్యోగులకు అవగతమయి ఆందోళన చెందుతున్నారు.

పెన్షన్ ఫండ్స్ పేరుతో విదేశీ ఫైనాన్స్ కు పెన్షన్ల వ్యాపారం మన దేశంలో బలపడటానికి ప్రపంచ బ్యాంకు సిఫార్సులు చేస్తే, ఆ సిఫార్సులను తూ.చా తప్పకుండా కొత్తగా అధికారంలోకి వచ్చిన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా అమలు చేయ బూనుకోవటం విచారకరం.

గత ప్రభుత్వాలు తిరిగి అధికారంలోకి వస్తే తమకు భవిష్యత్తు ఉండదని వాటిని ఉద్యోగులు ఎన్నికలలో ఓడించారు. వారి మనోభావాలకు విలువ లేకుండా చేస్తే కొత్త ప్రభుత్వాల పైన కూడా ఉద్యోగులు వ్యతిరేకత పెంచుకుంటారని హెచ్చరిస్తున్నాము.

ఇప్పటికయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలని, కొత్త పెన్షన్ జి.ఓ.లను ఉపసంహరించాలని కోరుతున్నాము. కొత్త పెన్షన్ స్కీమును అమలు చేయబోమన్న పశ్చిమ బెంగాల్ వామపక్ష ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకోమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.



# పొరపాటు... విపరీతాలు... అనుగులించడగని కార్మికనేత లాసాల్



‘మన శత్రువుల శత్రువు’ అని వ్యాఖ్యానించారు ఫెర్డినాండ్ లాసాల్ గురించి కారల్ మార్క్స్.

అయితే తమ సమకాలీనుడైన ఈ కార్మికనేత గురించి ప్రతి విప్లవకారుడూ తెలుసుకోవాలనే మార్క్స్, ఎంగెల్స్ భావించే వారు. జర్మనీ రాజకీయాలను ప్రభావితం చేసిన లాసాల్ మనకు ‘ఆధారపడదగని మిత్రుడ’ని ఎంగెల్స్ వ్యాఖ్యానించేవారు.

19వ శతాబ్దపు మధ్య కాలంలో జర్మన్ కార్మికోద్యమ ప్రముఖుల్లో ఫెర్డినాండ్ లాసాల్ ఒకరు. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ మీద ఆయనకు తీవ్ర స్థాయిలో ఆగ్రహం ఉండేది. ఆ ఆగ్రహంతో అవగాహన లేకుండా పెద్దపెద్ద ఆలోచనలతో దూనుకుపోయేవాడు. సైద్ధాంతికంగా కూడా అనేక మిత్రమ భావాల సమ్మిళితం లాసాల్.

సమస్యలను గుర్తించడంలోనూ, తన ప్రసంగాలతో కార్మికులను విశేషంగా ఆకట్టు కోవడంలోనూ ప్రతిభావంతుడైన లాసాల్ విపరీత ధోరణులకు ప్రతిబింబం. పొరపాటు అవగాహనతో తోచినట్లు చేయడంలో ప్రతిభా శాలి. సమాజమార్పు కోసం పని చేసేవారు చేయకూడని తప్పులేమిటో తెలుసుకునేందుకు లాసాల్ జీవితం ఉపకరిస్తుంది.

సంపన్న వ్యాపారం కుటుంబంలో 1825 ఏప్రిల్ 11న లాసాల్ జన్మించాడు.

బెర్లిన్ లాసాల్ జీవితాన్ని విశ్వవిద్యాలయ ఆవరణ, భౌతిక పరిస్థితులు, ఎప్పటికప్పుడు జరిగే చర్చలు బాగా ప్రభావితం చేశాయి. ఆయన జీవితశైలినే మార్చి వేశాయి. ఇక్కడి నుండే ఛాందసవాద వ్యతిరేకత ఆయనలో బలపడింది.

హాఫ్స్ ఫెల్ట్ ప్రభి అనే మహిళ తన భర్త తనను ప్రతిరోజూ వేధిస్తున్నాడని, నిరంకుశంగా వ్యవహరిస్తున్నాడంటూ తనకు విడాకులు మంజూరు చేయాలని కోర్టుకు వచ్చింది. ఈ కేసులో ప్రభి తరపున లాసాల్ న్యాయవాది అవతారం ఎత్తి వాదించాడు. ఈ కేసు పరిధి చాలా చిన్నదే అయినప్పటికీ లాసాల్ చేసిన ‘అతి’ కొందరు మేధావులకు ఆగ్రహం కల్గించాయి.

లాసాల్ కొంత ఘోజుల రాయుడే అయినప్పటికీ తన లక్ష్యాన్ని మర్చిపోలేదు.

జర్మనీని కుదిపివేసిన 1848 నాటి విప్లవం పట్ల ఉదాశీనతను ఆయన ప్రదర్శించ లేదు. అధికారులను ఎదిరించాలని, వన్నుల చెల్లింపులు నిరాకరించాలని ఆయన ఇచ్చిన పిలుపులకు ప్రజల నుండి విశేష స్పందన లభించింది. తనపై ఆరోపణలను తిరస్కరిస్తూ ఆయన చేసిన సూటి, తర్కాయుక్త సమ్మోహన వాదనలు ఎప్పటికీ మనసును హత్తుకునేలా ఉంటాయని అప్పట్లో అనుకునేవారు.

★★★

స్థిరమైన విప్లవాత్మక విశ్వాసాలు ఆయనకు కొరవడ్డాయి. ఇదే ఆయనను కొన్ని దుస్సాహసిక చర్యలకు పురికొల్పింది. 1862 లో ఒక సాయుధ తిరుగుబాటుకు సంబంధించి వ్యూహరచన చేశాడు. అటు జర్మనీలోనూ ఇటు ఇటలీలోనూ ఏక కాలంలో సాయుధ పోరాటాలకు ఆయన చేసిన ప్రయత్నం బెడిసికొట్టింది. ఈ రెండు దేశాల్లోనూ ఆ సమయానికి తగిన విప్లవ పరిస్థితులు లేవు. అలాంటి సందర్భంలో ఈ చర్యకు పూను కోవడం దుస్సాహసం తప్ప మరొకటి కాదని ఆచరణలో తేలింది.

జర్మనీ కార్మికవర్గాన్ని రాజకీయంగా సంఘటితం చేయాలని తలపోశాడు. జర్మనీలో అఖిల కార్మిక యూనియన్ నెలకొల్పు కోవల్సిందిగా కార్మికవర్గానికి సిఫార్సు చేశాడు. ఇదొక ముఖ్యమైన అంశం. ఎందుకంటే రాజకీయ సంఘం కార్మికవర్గ ఉద్యమాన్ని పెట్టుబడిదారీ ప్రభావం నుండి విముక్తి చేస్తుంది. అయితే ఇక్కడ లాసాల్ చేసిన పొరపాటు... ఆ పోరాటాల మార్గాన్ని పార్లమెంటరీ పద్ధతులకు, శాంతియుత ఆందోళనలకు పరిమితం చేయడం. ఆయన ఉపన్యాసాలు, రచనలు తీవ్ర రాజకీయ కార్యకలాపాలకు పిలుపులుగానే ఉండేవి. కానీ అందులో సోషలిస్టుభావం వెనుకపట్టుపట్టేది.

రాజ్యం విషయంలోనూ లాసాల్ అదే విధమైన పొరపాటు అవగాహనలో ఉండేవాడు. ప్రభుత్వ రుణాలతో కార్మికులు పరిశ్రమలు స్థాపించుకుని ఉత్పత్తి నిర్వహణను క్రమంగా తమ చేతుల్లోకి తీసుకుంటారు. సార్వజనిక ఓటు హక్కు సాధించుకుని పార్లమెంటులో మెజార్టీ సాధించుకునే ఫలితంగా ‘కార్మిక రాజ్యం’ ఆవిర్భవిస్తుందనేది లాసాల్

వాదన. ఇది కూడా ఆచరణలో పూర్తిగా విఫల ప్రక్రియ తప్ప మరొకటి కాదు.

★★★

ఆయన లక్ష్యం సమాజ మార్పుకాదు కాబట్టి సంఘం విస్తరణ అనుకున్నంత స్థాయిలో జరగలేదు. సంఘానికి 1863లో ఐదేళ్ల పాటు లాసాల్ అధ్యక్షుడిగా వ్యవహరించాడు. కచ్చితమైన కేంద్రీకరణతో ఏర్పడిన సంఘం కావడంతో అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ ప్రతినిధులు ఉండేవారు. సంఘానికి లాసాల్ ఏకైక నాయకుడయ్యాడు. ప్రకమశిక్షణకు అధిక ప్రాధాన్యం పేర ఏకఛత్రాధిపత్య ధోరణికి గురయ్యాడు. దాంతో సంఘంలో అన్యవర్గ ధోరణులు ప్రబలడానికి, సంకుచిత భావాలు పెరగడానికి ఎంతోకాలం పట్టలేదు. ఒకానొక కాలంలో సభ్యత్వం కేవలం 900 వద్దే ఉంది. అయితే పెద్ద ఎత్తున సభ్యత్వ సమోదా కార్యక్రమం చేపట్టి తిరిగి కార్మికులను తనవైపు తిప్పుకున్నాడు.

సైద్ధాంతిక అంశాలు పక్కన పెడితే ఆయన విజయాలన్నింటికీ ఆయన వ్యక్తిగత లక్షణాలే కారణమని చెప్పుకోవచ్చు. ఆయన ఉపన్యాసాలు అవసరమైతే శ్రోతలను కన్నీళ్లు పెట్టించేవి. అదే సందర్భంలో కన్నెర్ర చేయించేవి. శ్రోతల మనోస్థితికి అనుగుణంగా ఉపన్యసించగల మంచి వక్త. అయితే, లక్ష్యంలో స్పష్టత లేకపోవడం ఆయనకున్న పెద్ద లోపం.

లాసాల్ జీవితం ప్రతి ఉద్యమ కారుడికీ ఒక గుణపాఠం లాంటిది. కార్మిక వర్గం పట్ల అజరామరమైన ప్రేమాభిమానాలు ఉన్నప్పటికీ అనుసరించిన మార్గం సరైంది కాకపోవడంతో ఆయన పరోక్షంగా కార్మిక వర్గానికి ద్రోహం చేసినవాడిగానే భావించాలి. ఆయనను ఆవరించిన భావజాలాన్ని ఎప్పటికీ శత్రువుగానే పరిగణించాలి.





“ప్రజలిచ్చిన అధికారంలో, నా దేశాన్ని చివరి రక్తపు బొట్టు వరకు కాపాడుకునే యత్నం చేస్తాను...” - సాల్వేడార్ అలెండీ

**సెప్టెంబర్ 11....** అధునిక ప్రపంచ చరిత్రలో పలుసంచలన సంఘటనలకు ఆలంబనగా నిలిచింది.

**ఆరోజు...** ▶ 1947లో తెలంగాణా గడ్డ పైన నిజాం నిరంకుశ పాలనకు వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న ప్రజా పోరాటం- సాయుధ పోరాటం బావుటాను ఎగిరేసిన రోజు. ▶ 1973లో చిలీ ప్రజలెన్నుకున్న ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాన్ని అమెరికన్ పాలకులు సైనిక కుట్రలతో కూల్చేసిన రోజు. ▶ 2001 బలహీనమైన ఉగ్రవాదం, ప్రపంచంలోనే తనకు ఎదురు లేదని విర్రవీగే ‘శక్తివంతమైన ఉగ్రవాది అమెరికన్’ గడ్డపై విమాన దాడులతో విధ్వంసం సృష్టించి ప్రపంచాన్నే నివ్వెరపరచిన రోజు.

★ **అమెరికాపై విమానదాడి :** సెప్టెంబర్ 11 అనగానే రక్కున గుర్తుకు వచ్చేది 2001 న్యూయార్క్లోని ‘ప్రపంచ వాణిజ్య కేంద్రం- ఉగ్రవాదుల వైమానిక దాడి- 3వేల మంది అగ్నికి ఆహుతి కావడం’. టి.వి. తెరలపైన, పత్రికల పతాక శీర్షికలలో పదేపదే కనిపిస్తున్నది, వినిపిస్తున్నది ఈ సంఘటన గురించే.

గత 60-70 సంవత్సరాలకు పైగా అమెరికా ప్రపంచంపై తిరుగులేని పెత్తనం చేసింది. ఇతరుల గడ్డపై యుద్ధాలు చేసి విధ్వంసం సృష్టించింది. తన గడ్డపై ఏనాడు యుద్ధాన్ని ఎరుగదు. ఇలాతలంపై ‘తమ దేశం రక్షణ దుర్గం- ప్రశాంత నిలయం’గా చెప్పుకుని అమెరికన్ పాలకులు మురిసి పోతుంటారు.

ఈ దాడి అమెరికన్ పాలకుల ను నివ్వెరపరిచింది. ప్రపంచ మానవాళి చరిత్రలో ఈ ఘటన హేయమైనదిగా వారు గుండెలు బాదుకుంటున్నారు. పై సంఘటనను అమెరికన్ పాలకులు ప్రపంచ ఆధిపత్యానికి ఒక సాధనంగా వాడుకున్నారు. ఆఫ్ఘనిస్తాన్లో వేలాది మందిని వధించారు. ఇరాక్లో లక్షలాది మంది సాధారణ పౌరులను ఊచకోతకోశారు.

ఈ అంశం అమెరికన్ అధ్యక్ష ఎన్నికల ప్రచారంలో ప్రధాన చర్చనీయాంశం అయింది. అమెరికన్ ప్రజలే బుష్ ప్రభుత్వ చర్యలను ప్రశ్నిస్తున్నారు.

★ **1973 చిలీలో మారణకాండ:** అది సెప్టెంబర్ 11. చిలీ అధ్యక్ష భవనం. తలకు హెల్మెట్ ధరించి, చేతిలో మిషిన్ గన్ తో అధ్యక్షుడు అలెండీ దేశ ప్రజల నుద్దేశించి రేడియోలో ప్రసంగిస్తున్నారు.

“ఇవి నా తుది పలుకులు కావచ్చు. ఈ రేడియో కొద్ది సేపట్లో మూగపోవచ్చు. శత్రువుల తుపాకి బుల్లెట్లు మా దేశాన్ని దునుమాడవచ్చు. అమెరికన్ పాలకుల వత్తాసుతో మన సైన్యంలోని కుట్రదారులు సాయుధ దాడి ప్రారంభించారు. నేను వారికి లొంగదు. నాకు, నా పార్టీకి అధికారం అప్పగించిన ప్రజలకు కార్మికవర్గానికి నేను రుణపడి ఉన్నాను. వారిచ్చిన అధికారంలో, నా దేశాన్ని చివరి రక్తపు బొట్టు వరకు కాపాడుకునే యత్నం చేస్తాను...”

కొద్ది గంటల్లోనే రేడియో మూగబోయింది. విమానదాడులలో అధ్యక్ష భవనం పేలిపోయింది. ఆ పేలుడులో దేశాధ్యక్షుడు అలెండీ దేశంకోసం బలైపోయాడు. 20వేల నుండి 50వేల మంది కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు, మేధావులను కొద్ది వారాలలోనే మట్టుబెట్టారు.

ఇంతకీ ఆయన చేసిన నేరమేమిటి? అలెండీ కమ్యూనిస్టు. 1970లో ప్రజలు ఆయన పార్టీకి పార్లమెంటు ఎన్నికలలో అధికారం కట్టబెట్టారు. అమెరికన్ పాలకులకు ప్రజల తీర్పు గిట్టలేదు. “లాటిన్ అమెరికాలో విస్తరిస్తున్న మార్క్సిజం క్యాన్సర్ ను” అంతం చేసే సాకుతో ఈ రాక్షసత్వానికి పాల్పడ్డారు.

20 సంవత్సరాలు సైనిక నియంతృత్వం క్రింద చిలీ నలిగి పోయింది. ఇటీవలే ఎన్నికలు జరిగి ప్రజాస్వామ్య పవనాలు మళ్ళీ చిలీలో వీస్తున్నాయి. చిలీ ప్రజాకవి నెరుడా “వికసించే పుష్పాలను చిదిమేయవచ్చు. కానీ వసంతాన్ని ఎవరూ ఆపలేరు” అన్న మాటలు అక్షరసత్యం.

★ **వీరతెలంగాణా విప్లవ పోరాటం:** 1947 సెప్టెంబర్ 11న ప్రపంచ స్థాయి ప్రాధాన్యతగల ప్రజా ప్రతిఘటన భారతదేశంలో జరిగింది. తెలంగాణాలో నిజాం ప్రభువుల నిరంకుశ భూస్వామ్య పాలనకు వ్యతిరేకంగా సన్నకారు జనం సాగించిన వీరోచిత ప్రజాప్రతిఘటన నూతన దశకు చేరింది. భూమికోసం, భుక్తికోసం, కనీస మానవ హక్కుల కోసం సాయుధులై శత్రు దాడులను ఎదిరించండని ఆ పోరాట రథసారథి కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆ రోజున పిలుపు నిచ్చింది. ఈ పోరు “వీరతెలంగాణా విప్లవ పోరాటం” గా ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచింది.

మొదట నిజాం రజాకారుల, 1948 తర్వాత నెహ్రూ సైన్యం దాడులలో 6వేల మంది రైతు, కూలి బిడ్డలు హతులయ్యారు. అంతకు అనేక రెట్లు పోలీసు కానసన్ ట్రేషన్ క్యాంపులలో నెలల తరబడి చిత్రహింసల పాలయ్యారు. పెద్ద సంఖ్యలో మహిళలు మానభంగాల కు గురయ్యారు. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ఉన్నాదమే ఈ రాక్షసత్వానికి పరికొల్పింది.

బలిదానాలు, రక్తతర్పణలతో నిండిన ఈ చరిత్రక ఘటనకు బిజెపి వక్రభాష్యం చెబుతున్నది. పోరాటంలో అగ్రభాగాన నిలిచిన కమ్యూనిస్టులపై బురద జల్లే చిల్లర పనికి పాల్పడింది. ముస్లిం పాలకుడి పై హిందు ప్రజల సాగించిన పోరాటంగా, చరిత్రకు మతం రంగు పులిమే కుట్రలు చేస్తున్నది.

■ వై.ఎస్



# కపటనాటకానికి తెరదించాలి!

తలనుండు విషము ఫణికి  
తోకనుండు మృశ్చికమునకున్  
ఖలునకు నిలువెల్ల విషము  
కదరా సుమతీ!

సుమతీ శతక కర్త పాము, తేలు, మూర్ఖుల కుండే విషం గురించి చెప్పారు. సంఘపరివార్, దాని రాజకీయ విభాగం బి.జె.పి. మతోన్మాద విషాన్ని అణువు అణువునా నింపుకొని ఉన్నాయి. హిందూ, ముస్లిం, క్రిష్టియన్ పేర కష్టజీవులు, కార్మికవర్గాల్లో విద్యేష్టాలు రగులుస్తున్నాయి. వారి ఐక్యతను విచ్ఛిన్నం చేస్తున్నాయి. ఈ విద్రోహాన్ని తిరస్కరిస్తూ ఈ శక్తులను కేంద్ర ప్రభుత్వ గద్దె నుండి ప్రజలు తరిమేశారు.

అధికారం కోల్పోయాక బిజెపి నాయకత్వానికి దిక్కుతోచటం లేదు. కీలకమైన మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో లబ్ధిపొందాలంటే ఏదో ఒక సంచలనం సృష్టించాలి. ఒక్క దెబ్బకు రెండు పిట్టలు కొట్టాలి. అసలు సమస్యల నుండి ప్రజలను ప్రక్కదోవ పట్టించాలి. ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణలకు వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటాలను నిర్వీర్యం చేయాలి. రెండవది హిందువుల రక్షకులుగా, అపరదేశ భక్తులుగా ఘోష పెట్టి మహారాష్ట్ర ఎన్నికలలో అధికారం చేపట్టాలి. ఈ పనిలో ఈ శక్తులు తలమునకలై వున్నాయి.

★★★

పార్లమెంటు స్థంభన : కళంకిత మంత్రులను యుపిఎ మంత్రివర్గం నుండి తొలగించాలన్న నినాదంతో పార్లమెంటు బడ్జెట్ సమావేశాలను స్థంభింపజేశారు. ఫలితంగా కీలకమైన ఆర్థిక బిల్లుపై లోతైన చర్చ జరగనివ్వలేదు. ఆ బిల్లులోని లోపాలను, పరిమితులను ప్రజలు తెలుసుకునే అవకాశం లేకుండా చేశారు. బిల్లు మాత్రం పాస్ అయిపోయింది.

గురువిందగింజ తన క్రింద నలుపు ఎరగదంటారు. అద్వానీ నుండి వెంకయ్యనాయుడు, ఉమాభారతి వరకు బిజెపి నేతలు పలు క్రిమినల్ కేసులలో ముద్దాయిలే. అరుణ్ శౌరి, రాంనాయక్, జార్జి పెర్నాండజ్ వంటివారి మంత్రులు పలు కుంభకోణాలలో నేరగాళ్ళే.

నేరగాళ్ళు ఎవరైనా అధికార పదవులలో వుండరాదన్న నియమాన్ని బిజెపి, కాంగ్రెస్లు ఉల్లంఘించాయి.

★★★

తిరంగా ద్రామా : తరువాత అంకం తిరంగా యాత్ర. సంఘ పరివార్ శక్తులు ఈ సీన్లో అపరదేశభక్తులుగా అభినయించారు. మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి పద్మవిధి రాజీనామా చేసిన 'ఉమాభారతి'ని తెరపైకెక్కించారు. 'జాతీయజెండా'ను చేతబట్టి దేశ ప్రజలను సమ్మోహితులను చేయాలన్న ఆమె నటన ప్లాప్ అయ్యింది. ఆ పార్టీలోని అంతర్గత కుమ్ములాటలు, ముఠాల మాయా జాలంలో ప్రజలకు రోత పుట్టింది. రాజకీయ సన్యాసం చేసి, హిమాలయాలకు పోయి తపస్సు చేసుకుంటానని ఒకసారి, మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా మరలా గద్దెనెక్కుతానని మరొకసారి మాటలు మార్చి తమ అవకాశవాదాన్ని వెల్లడించుకున్నారు.

మతోన్మాద ఎజెండా : పదవి కోల్పోటంపై పరివార్ శక్తులు మేధోమధనం జరిపారు. ప్రజలు తిరస్కరించటానికి కారణ-హిందూత్వ అజెండాను బండగా అమలు జరపకపోవటమేనని తెల్పేసారు. ఇప్పుడు ఆ పవిత్ర కర్తవ్యం అమలులో ఉన్నారు.

మహారాష్ట్రంలోని సతారాలో ఉన్న 'అఫ్ జల్ ఖాన్ సమాధి' వారి దృష్టిలో పడింది. 'విశ్వహిందూ పరిషత్' అల్లరి మూకలు ఆ సమాధి కూల్చేందుకు ప్రయత్నించారు. ఆయోధ్యలో మశీదు కూల్చిస్తే ఢిల్లీలో అధికారం దక్కింది. సతారాలో సమాధి కూల్చిస్తే మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ పీఠం దక్కకపోతుందా? అన్నది వారి ఆశ. సమాజం ఎంత విచ్ఛితి అయినా వారికి చింతలేదు. వారి చింత అంతా అధికారం గురించే.

ప్రతిపక్షంగా విఫలం : బిజెపి లోక్ సభలో ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా ఉంది. మన్మోహన్ సింగ్ యుపిఎ ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న ఆర్థిక విధానాలపై నోరుమెదపడం లేదు. పెరుగుతున్న పెట్రోలియం, కిరోసిన్, గ్యాస్ ధరలపై కిమ్మనటం లేదు. ఇపిఎఫ్ వడ్డీరేటు తగ్గింపు, ఇన్సూరెన్స్ తదితర రంగాలలో విదేశీ పెట్టుబడుల పెంపు వగైరా అంశాలపై మౌన ముద్ర ధరించారు. ప్లానింగ్ కమిషన్- సలహా సంఘాలలో, విదేశీ ప్రతినిధులుంటే తప్పేంటని ఎదురు ప్రశ్న వేస్తున్నారు. ఈశాన్య రాష్ట్రాలలో ఉగ్రవాదం అణచివేతకు అమెరికన్ సంస్థ యఫ్.బి.ఐ సహకారం అందుకోవాలంటూ అమెరికన్ పాలకుల పట్ల ప్రభుభక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నారు.

ఒకవైపు యు.పి.ఎ ప్రభుత్వం త్వరలో కూలిపోతుందని అద్వానీ మహాశయుడు శాపనార్థాలు పెడుతున్నారు. వామపక్షాలు ఈ ప్రభుత్వం పని చేయనీయకుండా అడ్డుపెడుతున్నాయని నిందలు వేస్తున్నారు.

భారత కార్మికవర్గం బిజెపి సంఘపరివార్ కపటనాటకాల ప్రమాదాన్ని గమనించింది. వారి కుట్రలను వమ్ముచేయాలి. మతోన్మాద ఎజెండా ను, ప్రపంచబ్యాంకు అనుకూల విధానాలను ప్రతిఘటించాలి.

## కైస్తవ నన్ పై ఆర్ఎస్ఎస్ గుండాల దాడి



స్నేహ భవన్ మిషనరీస్ ఆఫ్ చారిటీ (మదర్ థెరిస్సా పని చేసిన సంస్థ) కు చెందిన సిస్టర్ కుసుమమ్ పై ఆర్ఎస్ఎస్-బిజెపి గుండాలు తీవ్రంగా దాడి చేసి గాయపరిచారు. కేరళ రాష్ట్రంలోని కోచిగోడ్ జిల్లాలోని ఒక దళితవాడకు సిస్టర్ కుసుమమ్ వెళ్ళినప్పుడు ఈ సంఘటన జరిగింది. స్నేహ భవన్ దళితులకు సేవా చేయడానికి పని చేస్తున్న సంస్థ. మత మార్పిడులకు ఈ సంస్థ పని చేస్తున్నదనే తప్పుడు ఆరోపణతో ఈ దాడి చేశారు. కేరళ రాష్ట్రంలో పెరుగుతున్న మతోన్మాద ప్రమాదాన్ని ఇది తెలియజేస్తున్నది.



పచ్చని గోదావరిగా పేరొందిన పశ్చిమ గోదావరిలో నేడు ఆ పచ్చదనం కరువయ్యింది. పంట పోలాల స్థానంలో రొయ్యల చెరువులు, చేపల చెరువులు దర్శనమిస్తున్నాయి. 1970 నుండి ఈ జిల్లాలో చేపల చెరువుల తవ్వకాలు ప్రారంభించారు. ఆదాయం బాగుండటంతో చేపల పెంపకం పట్ల రైతులు ఆకర్షితులయ్యారు. చేపల చెరువులు, రొయ్యల చెరువులుగా రూపు దాల్చాయి. గోదావరి నుంచి సేకరించిన రొయ్య “సీడ్”ను చెరువుల ద్వారా అభివృద్ధి చేసి రైతులు పండించేవారు. అప్పట్లో అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో రొయ్యలకు అధిక ధర పలకటంతో లాభాలు గడించారు.

వరి పండించే రైతులు సైతం పంట పోలాలను రొయ్యల చెరువులుగా తయారు చేసి రొయ్య సాగు చేస్తున్నారు.

రొయ్యలు పావడ్యకుండా ఉండేందుకు కోల్డ్ స్టోరేజీలు, మెరైన్స్ ఎక్స్పోర్ట్స్ కంపెనీలు పుట్టుకొచ్చాయి. ఈ కంపెనీలు రొయ్యలను కొనుగోలు చేసి, వాటిని శుభ్రంగా కడిగి, తలలు ఒలిచి, ఐస్ పెట్టెలలో పెట్టి ఇతర ప్రాంతాలకు తరలిస్తుంటారు. రొయ్యల కంపెనీల యజమానులు కోట్లకు పడగ తెత్తుతుంటే, ఆ కంపెనీల్లో పని చేసే కార్మికులు మాత్రం సమస్యలతో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు.

ఈ జిల్లాలో మెరైన్స్ ఎక్స్పోర్ట్స్ కంపెనీలు సుమారు 18 వరకూ ఉన్నాయి. ఈ కంపెనీల్లో పని చేసే కార్మికులు ఇక్కడి వారితోపాటు కేరళ, ఒరిస్సా, తమిళనాడు తదితర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చి పని చేస్తున్నారు. వీరిలో కొంత మంది నెల వారీ జీతాలకు, మరికొంత మంది కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై పని చేస్తుంటారు.

నెలవారీ జీతాలకు పని చేసే కార్మికులు 3000 మంది నుంచి 4000 మంది వరకు ఉన్నారు. వీరంతా ఆఫీస్ స్టాఫ్, సూపర్వైజర్స్, మిషనరీ వర్కర్స్, సెక్యూరిటీ, ప్రాసెసింగ్ తదితర పనులు చేస్తుంటారు. కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై పని చేసే కార్మికులు గ్రేడింగ్, హెడ్లెస్, పియుడి మొదలగు పనులు చేస్తారు. వీరు ఒక్కొక్క కంపెనీలో సుమారు 300 మంది నుంచి 500 మంది వరకూ ఉంటారు. వీరి సమస్యలు వర్ణనాతీతం.

రోజుకు 12 గంటలు పని చేస్తారు. రెండు షిఫ్టులుగా ఉదయం 9 గంటల నుంచి రాత్రి 9 గంటల వరకూ ఒక షిఫ్ట్, రాత్రి 9 గంటల నుంచి ఉదయం 9 గంటలకు

## సమస్యల వలయంలో ఆక్వా కార్మికులు

రెండవ షిఫ్ట్ ద్యూటీ చేస్తారు.

ఆఫీస్ స్టాఫ్కు నెలకు 3500 రూ. నుంచి 5000 రూ. వరకు, సూపర్వైజర్లకు నెలకు 2000 రూ.ల నుంచి 2500 రూ., మిషనరీ వర్కర్స్కు 2000 రూ. నుంచి 3000 రూ., ప్రాసెసింగ్ వారికి 2000 రూ. నుంచి 2500 రూ., సెక్యూరిటీ సిబ్బందికి 1500 రూ. నుంచి 2000 రూ. వరకూ జీతాలు లభిస్తాయి.

అయితే వీరికి ఎటువంటి సౌకర్యాలు, ఉద్యోగభద్రత లేదు. వీరంతా అద్దె ఇళ్లలో నివసిస్తున్నారు. వచ్చే వేతనాలు అద్దెలు చెల్లించలేక, కుటుంబ పోషణ గడవక పలు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. పని చేసే సందర్భంలో ఏమైనా ప్రమాదాలు జరిగితే యాజమాన్యం ఎటువంటి బాధ్యత వహించదు. మిషనరీ వర్కర్స్ తరచూ ప్రమాదాల బారిన పడుతుంటారు. ఉద్యోగభద్రత లేక పోవడంతో ఏ క్షణంలో తమ ఉద్యోగం పోతుందోనని భయపడుతున్నారు.

కొన్ని సందర్భాలలో వీరు యాజమాన్యం ఆగ్రహవేశాలకు గురవుతుంటారు. 12 గంటలు కష్టపడి పని చేసినా కుటుంబపోషణ అంతంత మాత్రంగా గడుపుతున్నారు. పనికి తగిన వేతనం లేక వీరు శారీరక, మానసిక వ్యాధులకు గురవుతున్నారు. జీతాలకు పని చేసే కార్మికులు ఒక భాగమైతే, రెండవ భాగం కాంట్రాక్టు కార్మికులు.

కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై పని చేసే కార్మికులు ఎక్కువ ఇతర రాష్ట్రాలు కేరళ, ఒరిస్సా, తమిళనాడు ప్రాంతాల నుంచే వచ్చారు. వీరంతా 16 సం॥ నుంచి 30 సం॥ మధ్య ఉన్న మహిళా కార్మికులు. తల్లిదండ్రులను, భర్తలను, పిల్లాపాపలను వదిలి ఉపాధి కోసం వచ్చినవారు. మహిళా కార్మికులకు యాజమాన్యానికి కాంట్రాక్టరు మధ్యవర్తిగా వ్యవహరిస్తాడు. కాంట్రాక్టు కార్మికులు హెడ్లెస్ (తలలు

తీయడం) పి.యు.డి. (పన్నుతీయడం), గ్రేడింగ్, సెట్టింగ్ తదితర పనులు చేస్తుంటారు.

వీరికి హెడ్లెస్ పనికి కేజీకి ఒక రూపాయి చొప్పున ఒప్పుందంతో కాంట్రాక్టరు పని చేయిస్తుంటాడు. వీరు ఎక్కువ సమయం నిలబడే పని చేస్తారు. సరుకు ఎప్పుడు వస్తే అప్పుడే పని. నిర్దిష్టమయిన సమయం అంటూ ఉండదు. అర్ధరాత్రి, అవరాత్రి సమయంలో కూడా పని చేస్తుంటారు. సీజన్లో 4 మాసాలు, అన్సీజన్లో 6 మాసాలు మాత్రమే పని దొరుకుతుంది.

వీరికి సీజన్లో 60 రూ. నుంచి 80 రూ., అన్ సీజన్లో 15రూ. నుంచి 35 రూ.ల వేతనం లభిస్తుంది. ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన కార్మికుల నివాసానికి కంపెనీ క్వార్టర్స్ ఉంటాయి. అయితే ఒక్కొక్క గదికి 30 నుంచి 40 మంది వరకూ కార్మికులు ఉంటారు. ఈ క్వార్టర్స్లలో సౌకర్యాలు అంతంత మాత్రంగా వుంటాయి. దీంతో తరచూ అనారోగ్యాలకు గురవుతుంటారు.

ఈ కార్మికులకు ఎక్కువగా గ్యాస్ట్రిక్స్ బ్రుజిల్, చర్మ వ్యాధులు, జలుబు, జ్వరాలు వ్యాపిస్తాయి. ఈ సమయంలో వీరిని ఎవరూ పట్టించుకోరు. ఈ మహిళా కార్మికులు పని చేసే సమయాలలో అవమానాలకు, వేధింపులకు గురవుతుంటారు.

వీరిని తీసుకువచ్చిన కాంట్రాక్టరు కార్మికుల సౌకర్యాలను, ఆరోగ్యాన్ని ఏ మాత్రం పట్టించుకోడు. కొన్ని సందర్భాల్లో జీతాలు కూడా ఇవ్వకుండా వీరి జీవితాలతో చెలగాటాలాడుతాడు. కొంత మంది మహిళలు ఇక్కడ, వాతావరణం నచ్చక తిరిగి తమ ప్రాంతాలకు వెళ్ళిపోతామంటే కాంట్రాక్టరు నిరాకరిస్తాడు. అతను చెప్పినట్లు చేయకపోతే వీరికి జీతాలు సక్రమంగా ఇవ్వడు. కుటుంబ భారాన్ని తమపై వేసుకొని ఉపాధిని వెదుక్కుంటూ ఇక్కడికి వచ్చిన మహిళలు పలు సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు.

మెరైన్స్ ఎక్స్పోర్ట్స్ కంపెనీల్లో పని చేసే కార్మికుల సమస్యలపై కార్మిక సంఘాలు స్పందిస్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో భారత్ నుంచి వెళ్ళిన రొయ్యలకు ధర పడిపోవడంతో మన దేశంలోని ఆక్వారంగం సంక్షోభంలో కూరుకుపోతున్నది. ఇలాంటి దుర్భిక్ష పరిస్థితుల్లో ఆక్వారంగంలో పని చేస్తున్న వేలాది అసంఘటిత కార్మికుల మనుగడ ప్రశ్నార్థకంగా మారింది.

■ పి.నరసింహ

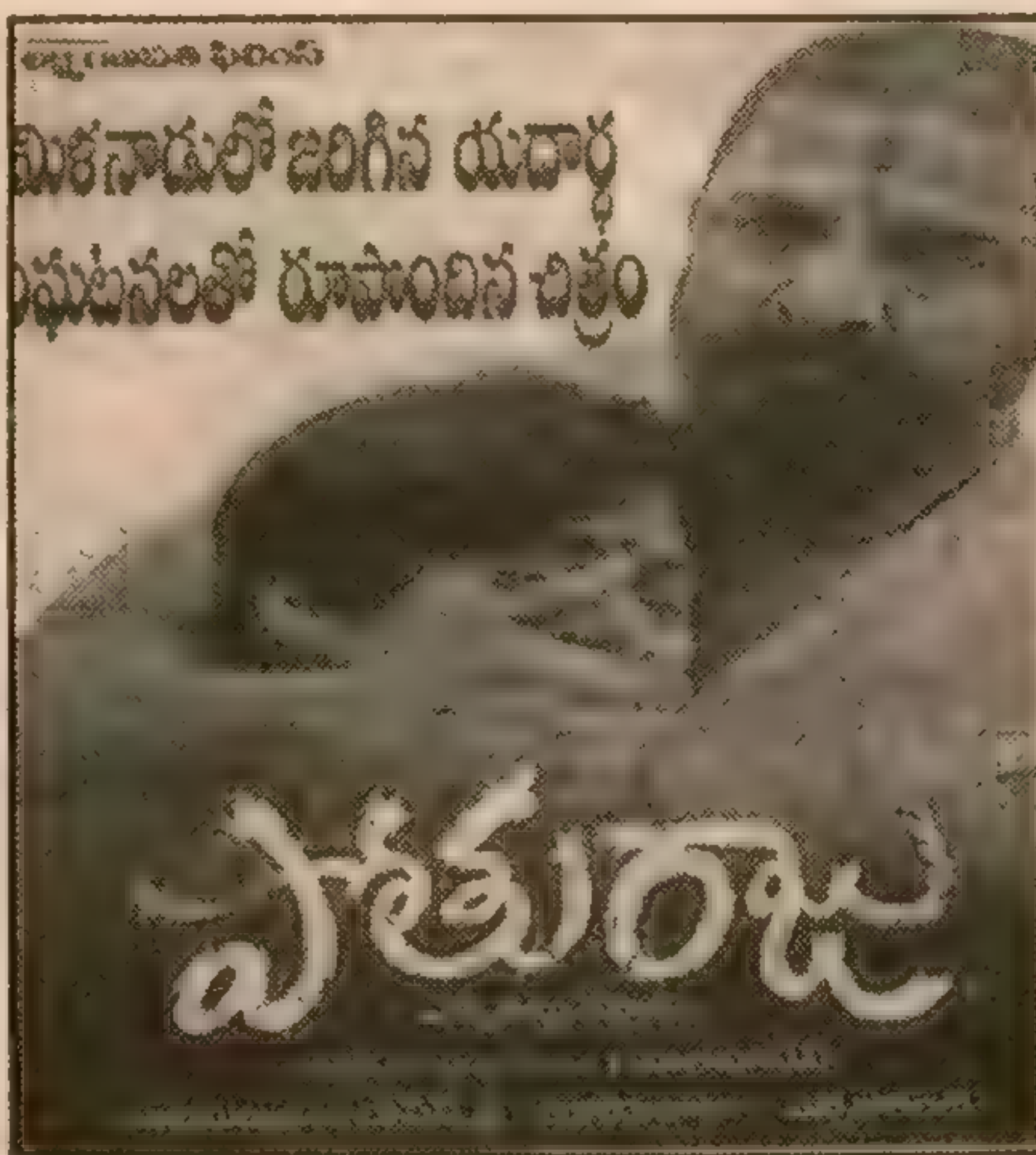


పద్మశ్రీ కమలహాసన్ చిత్రం అంటేనే ఓ విధమైన ప్రత్యేకత ఉంటుంది. తాను నటించిన చిత్రాలకు ఎప్పటికప్పుడు తానే భిన్నమైన కథాంశాలతో విభిన్న పాత్రోచిత నటనా రీతులతో ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకొని మెప్పించడం కమల్ విశిష్ట శైలి. ఉదాత్తమైన అభిరుచి గల కళావిలువలకు సామాజిక విలువలు జోడించడం కంటే ప్రేక్షకులకు కావాల్సిందేముంది!

ఆ కోవలోనే ఇటీవల విడుదలైన చిత్రం "పోతురాజు"-చెప్పినట్టు చేస్తాడు.

గ్రామాల్లో చెలరేగే ముఠా కక్షలకు ప్రధాన కారణం భూమి నీరు. ఈ విషయాన్నే అంతర్దీనంగా చిత్రం చెప్తుంది. పోతురాజు మొరటువాడు, అమాయకుడు, నిజాయితీ కలిగినవాడు. అవ్వ చచ్చిపోతే తాతా ఆస్తికి, భూమికి వారసుడవుతాడు. చుట్టు ప్రక్కల పంట పొలాలకు లేని విధంగా అరుదైన జలవనరు పోతురాజు భూమికి లభిస్తుంది. కేవలం 15 అడుగుల లోతులోనే జల పుడుతుంది. అప్పటికే ఆ భూమిపై ఆ ఊరి భూస్వామి నాగమనాయుడు (నెపోలియన్), పొరుగుూరు భూస్వామి కోదండరామిరెడ్డి (పశుపతి) కన్నెస్తారు. ఒకరికి తెలియకుండా మరొకరు పోతురాజును లోబర్చుకోవడానికి విఫలయత్నం చేస్తుంటాడు.

క్రమంగా పోతురాజు కోదండరామి రెడ్డి వలలో చిక్కుకుంటాడు. కాని, కోదండ రామిరెడ్డి పోతురాజునే అంతం చేయడానికి కుట్ర పన్నుతాడు. చావుబతుకుల్లో వున్న పోతురాజును కోదండరామిరెడ్డి అన్న కూతురు ఆదిలక్ష్మి (అభిరామి) రక్షిస్తుంది. ఆదిలక్ష్మి పోతురాజు పరస్పరం ప్రేమించు కుంటారు. కోదండరామిరెడ్డి విధిలేక పెళ్ళికి అంగీకరిస్తాడు. కాని ఆదిలక్ష్మి తన చిన్నాన్న దుర్మార్గం నుంచి, ముఠా కక్షల నుంచి, హింస నుంచి పోతురాజును కాపాడుకోవాలని తాపత్రయపడుతుంది. మంచి ఏమిటో, చెడు ఏమిటో విశదపరుస్తుంది. విషయం తెలుసు కుని ఘర్షణను నివారించేందుకు పోతురాజు నాగమనాయుడు మనుషుల వద్దకు ఒక్కడే వెళ్తాడు. ఇదే అదునుగా భావించి కోదండ రామిరెడ్డి తన మనుషులను నాగమనాయుడు మనుషులపై వేట కోడవళ్ళతో పంపిస్తాడు.



పోతురాజు ఎంత వారిస్తున్నా జరగరాని ఘోరం జరిగిపోతుంది. పిల్లా జల్లా విచక్షణ లేకుండా 24 మంది చనిపోతారు. పోలీసు ను, కోర్టును మేనేజ్ చేసి కోదండరామిరెడ్డి తన వాళ్ళకు శిక్ష లేకుండా చేస్తాడు. నిజం చెప్పనీయకుండా పోతురాజు నోరునొక్కేస్తాడు. పశ్చాత్తాపంతో పోతురాజు తన యావదాస్థి ని, భూమిని నాగమనాయుడు గ్రామవాసులకు (అదే తన గ్రామం కూడా) రాసి యిచ్చేస్తాడు. ఆదిలక్ష్మి, పోతురాజు రాత్రికి రాత్రే పెళ్ళి చేసుకొని ఊరు విడిచి పట్నం వచ్చేస్తారు.

పోతురాజు, ఆదిలక్ష్మి తనకు ద్రోహం చేసారని కోదండరామిరెడ్డి వారి పై పగపడ్డాడు. ఆదిలక్ష్మిని లాక్కొచ్చి వేరే వ్యక్తితో పెళ్ళి చేసి హింసిస్తాడు. అభిమానవతి అయిన ఆదిలక్ష్మి ఉరేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకుంటుంది. అమానుషత్వాన్ని తట్టుకోలేని పోతురాజు అపరరుద్రుడౌతాడు. దుర్మార్గుల్ని చండాడుతాడు. చివరకు కోర్టు కోదండరామి రెడ్డికి యావజ్జీవ శిక్ష, పోతురాజుకు మరణ శిక్ష విధిస్తుంది.

ప్రకృతిపరంగా లభించే చావు మాత్ర మే సహజమైన చావు, ఇతర ఏ చావయినా,

"గ్రామాల్లో చెలరేగే ముఠా కక్షలకు ప్రధాన కారణం భూమి నీరు. ఈ విషయాన్నే అంతర్దీనంగా చిత్రం చెప్తుంది."

"మంచి వాడైన ఖైదీలు, పోలీసులు ఒకప్రక్క, అవినీతిపరులైన ఖైదీలు, పోలీసులు మరో ప్రక్క చేరుతారు. జైల్లో కూడా మంచికి, చెడుకు ఘర్షణ చెలరేగుతుంది."

కథానాయక పాత్రతోపాటు కథ, స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వ బాధ్యతల్లో కూడా కమల్ తన ముద్రను స్పష్టంగా చూపుతాడు.

కడకు మరణశిక్షైనా హత్యలాంటిదేనని మానవ హక్కుల కార్యకర్త (రోహిణి) వాదిస్తుంది. ఆ క్రమంలో ఖైదీలను ఇంటర్వ్యూ చేయడానికి కెమెరామెన్తో వస్తుంది. మరోప్రక్క జైల్లో జరిగే అవినీతి, అక్రమాలు పరాకాష్ఠకు చేరి జైలు సూపరింటెండెంట్ నే (నాజర్) హత్య చేసే వరకు వెళ్తాయి. మంచి వాడైన ఖైదీలు, పోలీసులు ఒకప్రక్క, అవినీతిపరులైన ఖైదీలు, పోలీసులు మరో ప్రక్క చేరుతారు. జైల్లో కూడా మంచికి, చెడుకు ఘర్షణ చెలరేగుతుంది. ఆ ఘటనంతా వీడియోలో బంధించి ప్రజలకు నిజాలు తెలపడంతో చిత్రం పరిసమాప్త మవుతుంది.

ముఠాకక్షలు, చట్టం అమలులో లోసుగులు, జైళ్ళలోని అవినీతి అక్రమాలు నేపథ్యంగా చిత్రం ఉన్నప్పటికీ హీరోయిజం డామినేషన్ కన్పించదు. పొగరబోతు పోట్లగిత్తను లొంగదీసుకునే (జల్లికట్టు) క్రీడ చిత్రానికి ప్రత్యేక ఆకర్షణ. ప్రారంభంలోనే ఉంటుంది.

రోహిణి ఇంటర్వ్యూ చేసేటప్పుడు కోదండరామిరెడ్డి చెప్పే వర్షన్ ప్రకారం చిత్రం ఒకలానడుస్తుంది. పోతురాజు చెప్పే నిజమైన వర్షన్ ప్రకారం చిత్రం మరోలా నడుస్తుంది. ఈ ప్రయోగంలోని స్క్రీన్ ప్లే నేర్పు వల్ల ప్రేక్షకుడు గందరగోళ పడనప్పటికీ చూసిందే చూస్తన్నమన్న అనహానానికి కొంత లోనౌతాడు. హింసను ద్వేషిస్తూ, మంచిని ప్రేమిస్తూ ఉండే కథానాయక ఆదిలక్ష్మి పాత్ర కూడా చాలా విలువైనది. తమిళనాడు గ్రామీణ ప్రజల సంస్కృతికి సంబంధించిన సన్నివేశాలకు ఇళైరాజు సంగీతం ప్రాణం పోస్తుంది. కథానాయక పాత్రతోపాటు కథ, స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వ బాధ్యతల్లో కూడా కమల్ తన ముద్రను స్పష్టంగా చూపుతాడు.

■ శైలి



# షిఫ్ట్ డ్యూటీ !

‘సూర్యాస్తమయం’ తోటే  
మాలో కొందరు నిద్దురలేస్తారు  
నిర్జీవ యంత్రాలకు  
ప్రాణం పోసే మాంత్రికులలా  
‘నిశీధ రాత్రి’

స్మశానాల లాంటి కార్ఖానాలకు  
బయలుదేరుతారు.

చితి మంటలలాంటి  
వెలుగుల్లో

పొగలు సెగలు చిమ్మే  
యంత్రాలను,  
తమ తంత్రాలతో  
రాత్రంతా ఆడిస్తారు.

పగటి వెలుగులు  
పరుచుకోకమునుపే  
పరుగు పరుగునా  
కలుగుల్లాంటి

తమ ఇళ్ళకు చేరి  
‘బొద్దింక’ల్లా నిద్రపోతారు!

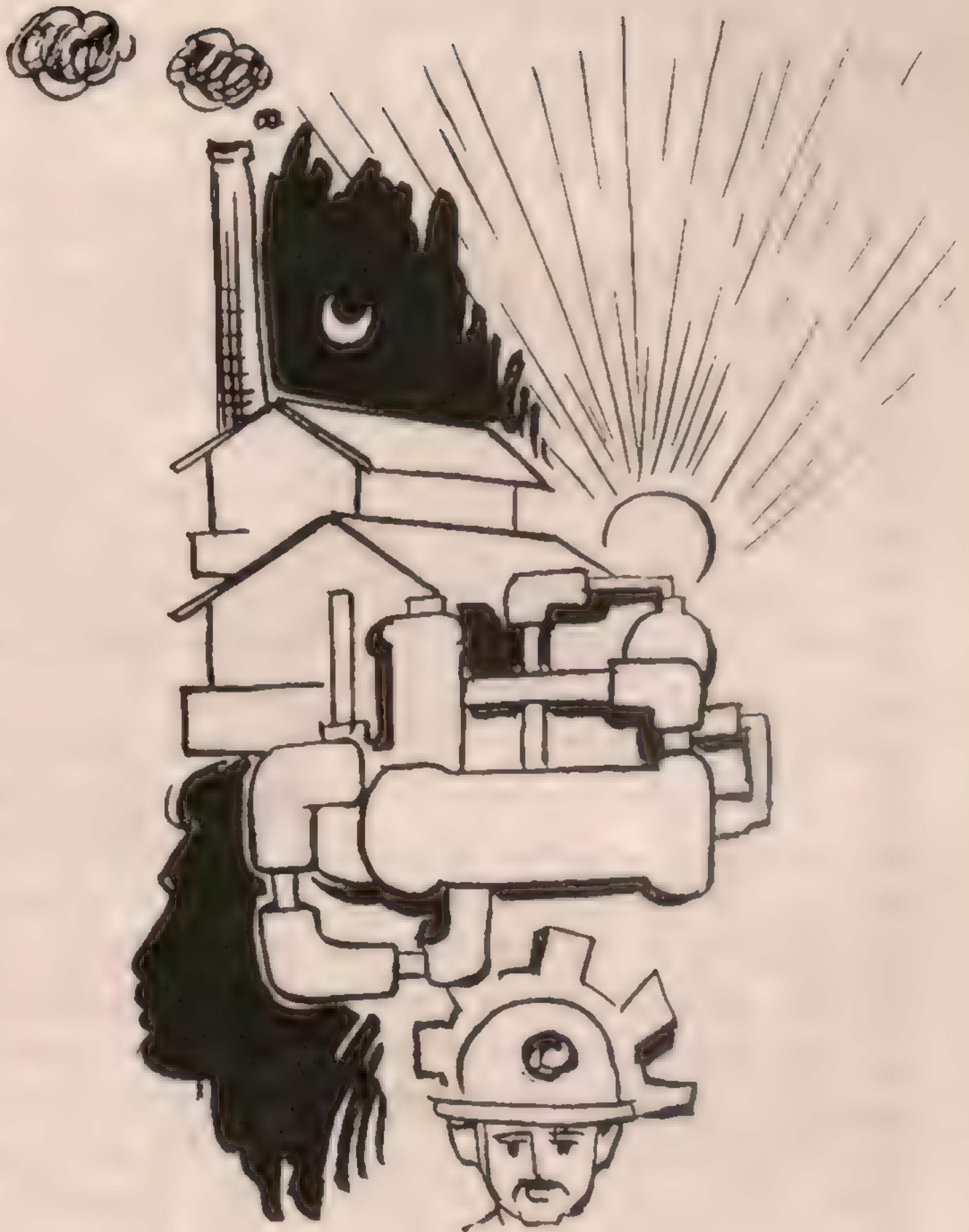
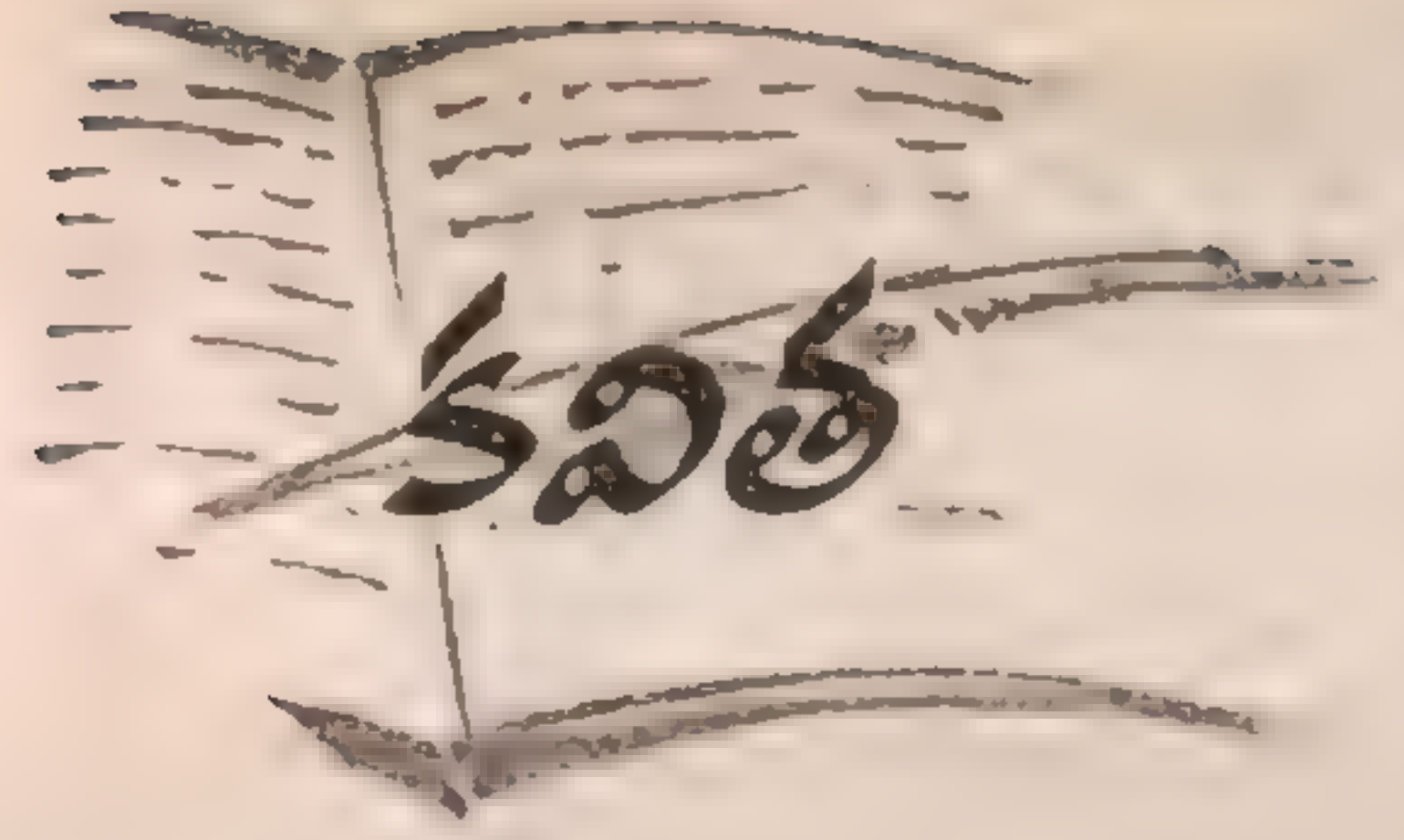
★★★

ఆకలి తీరని రాక్షసుడిలా  
అరిచే కంపెనీ

‘సైరన్’ మోతలకు  
ఆహారం కావడానికి  
మాలోనే మరికొందరు  
పగటి వెలుగుతోపాటే

ఫ్యాక్టరీనిండా పరుచుకుంటారు!

★★★



తరాలను దిగమింగుతూ  
యంత్రాలు

తరగని సంపదలు సృష్టిస్తూంటాయి.

వ్యర్థపదార్థాల లాగే  
మా కార్మికుల జీవితాలు  
ముగిసిపోతుంటాయి!

■ సత్యభాస్కర్.ఎ.



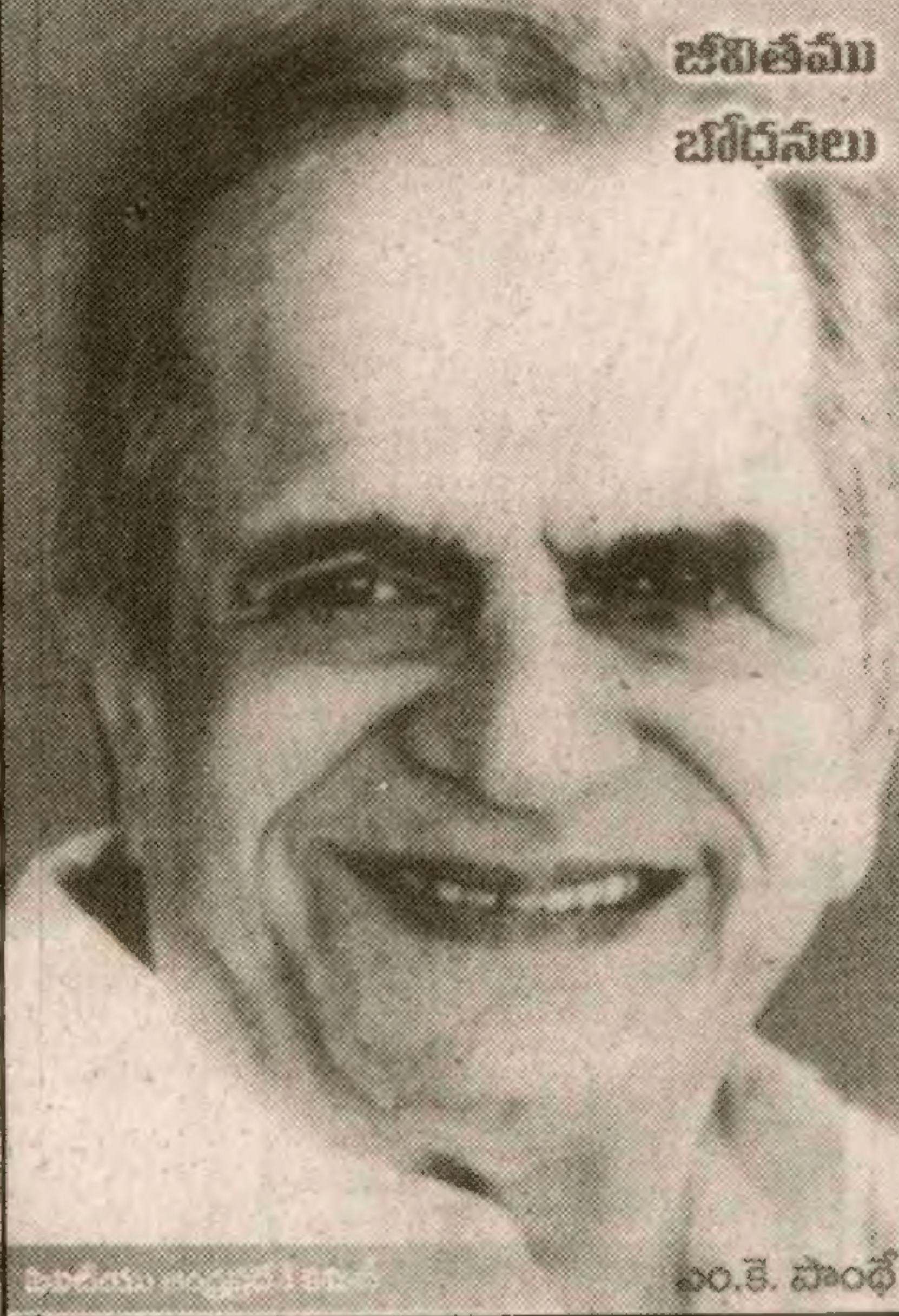
# అంటరానితనాన్ని కులతత్వాన్ని రూపమాపాలి

■ బి.టి.రణదివే

శత జయంతి ప్రయత్న

**బి.టి. రణదివే**

జీవితము  
బోధనలు



ఎం.కె. పొంథే

**స్వాతంత్య్రం వచ్చి దశాబ్దాలు** గడిచి పోతున్నా కులతత్వం, అంటరాని తనం ఇంకా ఎందుకు కొనసాగుతున్నాయి? అంటరాని వారికోసం, గిరిజనుల కోసం సాధించింది అతి స్వల్పంగానే ఎందుకు ఉన్నది?

ఇవి గత కాలపు పాపాలు, ఇది పాపాలతో కూడిన వారసత్వం, దీనిని మన జాతీయోద్యమం తొలగించని, తొలగించలేని సమస్య. సమస్య మూలలోకి వెళ్ళి దానిని కూకటి వెళ్ళలో పెగిలించి వేయాలనే ఆసక్తి జాతీయ బూర్జువా వర్గ నాయకత్వానికి లేదు. అందుకే ఈ సమస్యను తుడిచిపెట్టలేక పోయింది. మెత్తని వినతులతో సంస్కరణతో కాల హరణం ధోరణితో వ్యవహరించింది. అంటరాని తనం అంటే వ్యక్తుల మధ్య కులాల మధ్య సరైన సామాజిక ప్రవర్తన లేకపోవడంగా భావించే ధోరణి ఉండేది. సమస్య యొక్క సామాజిక మూలాలు పై నాయకత్వానికి అవగాహన లేకపోవడం, ఒకవేళ వున్న సమస్య కూకటివెళ్ళతో తొలగించడానికి

సాహసించలేదు. వ్యవసాయ సంబంధాలలో ఉన్న భూస్వామ్య, అర్థ భూస్వామ్య లక్షణాలను తుడిచి పెట్టడంలోనే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. కాని నాయకత్వం ఈపని చేయడానికి సిద్ధంగా లేదు.

జాతీయోద్యమ కాలంలో మరో స్రవంతి కూడా ఉండేది. అది కులతత్వం, అంటరానితనం పై జరిగే పోరాటాన్ని సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటం, వ్యవసాయ విప్లవం కోసం జరిగే పోరాటం నుండి విడదీసింది. దాని దుష్ఫలితాలు మనకు ఇప్పుడు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి.

కులాలతో ఏర్పడిన ఈ సమాజాన్ని రక్షించడానికి మూడు వర్గ శక్తులు గట్టిగా పని చేస్తున్నాయి. ఒకటి సామ్రాజ్యవాదం, రెండు భూస్వామ్యవిధానం, మూడు పెట్టుబడి దారి వర్గం. భూస్వామ్య విధానాన్ని, పెట్టుబడి దారి విధానానికి ముందున్న భూ సంబంధాలను బలపర్చడం ద్వారా వాళ్ళ కుల వ్యవస్థను రక్షించే ప్రయత్నం చేశారు.

అస్పృశ్యతా సమస్యను, కులతత్వాన్ని వ్యవసాయక విప్లవంతో ఓడించాలి. కాని గ్రామీణ వ్యవసాయక ప్రాంతాలలో విప్లవోద్యమం దేశవ్యాపితంగా అభివృద్ధిలో విఫలమవటంతో హరిజనులు, హరిజనేతరులు కలసి ఉమ్మడి పోరాటాల ద్వారా కలిసి పోరాడితే ఈ గండికి వంతెన వేయటం సాధ్యపడేది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయ విప్లవం అభివృద్ధి చేయడంలో విఫలం అయినందున హరిజనులు, హరిజనేతరులు ఉమ్మడిగా పోరాటంలోనే పాల్గొనే అవకాశం రాలేదు. దాని ఫలితంగా వారి మధ్య ఏర్పడిన అగాధం పూడ్చటానికి అవకాశం ఏర్పడలేదు.

మన ప్రజా సంఘాల ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్న రోజువారీ పోరాటాలు హరిజనులకు ఉన్న ప్రత్యేక సమస్యల పట్ల ప్రత్యేక దృష్టిని పెట్టకపోవడంతో వర్గ పోరాటం పట్ల హరిజనులకు విముఖత ఏర్పడింది.

ఈ బలహీనతను మనం అధిగమిస్తేనే ఆ తరగతులు మన వైపుకు వచ్చి నియంతృత్వ పార్టీలకు కోటలుగా పనిచేయరు. ప్రజల మధ్యకులతత్వంతో పాటించబడుతున్న అంటరానితనం పెద్ద అవరోధంగా ఉన్నది. ఇందు

వలనే హరిజనులు వెలి వేయబడుతున్నారు.

రిజర్వేషన్లను వ్యతిరేకించటం తప్పు. హరిజనులు రిజర్వేషన్ల వలన సంపూర్ణంగా లాభం పొందలేక పోయారు. హరిజనులలో అత్యధికులు వ్యవసాయ కూలీలు వీరిపై రిజర్వేషన్ల ప్రభావం ఏమాత్రం లేదు. పెట్టుబడిదారి భూస్వామ్య ప్రభుత్వాలు ఉద్యోగాలలో ఇచ్చే రిజర్వేషన్లలోనే హరిజనులు ఉద్ధరించబడరని నాయకులు గుర్తించాలి. పెట్టుబడి-భూస్వామ్య శక్తులకు ప్రతినిధి అయిన ఇందిరా కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా జరిగే ఉమ్మడి పోరాటంలోనే ఇది సాధించబడుతుంది తప్ప హరిజనులుగా ఒంటరిగా పోరాడితే ఫలితం ఉండదు. సమకాలీన సమాజంలో జరుగుతున్న వర్గ పోరాటాల నుండి విడిపోయి కులతత్వాన్ని, అంటరానితనాన్ని, మతతత్వాన్ని రూపమాపేందుకు జరిగే అన్ని ప్రయత్నాలు విఫలమైనాయి. భవిష్యత్తులో కూడా విఫలమౌతాయి.

కులం పేరుతో, అంటరానితనం వలన ముందుకు వచ్చే విచ్ఛిన్నత సవాలును ఓడించేందుకు ప్రజా పోరాటాలు నిర్వహించే నాయకులు తమతోపాటు పోరాడే కష్టజీవుల కులతత్వానికి వ్యతిరేకంగా చైతన్యం కల్పించాలి. ప్రత్యేకించి కార్మికులలో కార్మికవర్గ ఐక్యత, సంఘీభావం అనే స్ఫూర్తితో ఇది జరగాలి. కుల వ్యవస్థకి, అంటరానితనానికి వ్యతిరేకంగా పటిష్టమైన సైద్ధాంతిక ప్రచారం ద్వారా ఇది సాధించవచ్చు.

అణచివేతకు గురైన వారిని ప్రజా సంఘాలు సంఘటితపరిచే క్రమంలో అంటరాని వారిని, గిరిజనులను, అణచివేయబడిన కులాల వారి పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధను కనపరచాలి. ఇది సాధ్యమైనప్పుడే కష్టజీవులు ఐక్యంగా బలీయమైన శక్తిగా ఏదిగి ఒక నిర్ణయాత్మక దాడి చేసి వ్యవసాయ విప్లవంతో కుల వ్యత్యాసాలను, అంటరానితనం యొక్క పునాదిని బద్దలు కొట్టి ప్రజాతంత్ర శక్తులు రాజ్యాధికారాన్ని చేపట్టే దారి ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు ఉత్పత్తి శక్తులను సామాజిక ఆస్తిగా సోషలిస్టు తరహాలో మార్చి వేగవంతంగా పారిశ్రామికీకరణ చేసి కులం లేని, వర్గం లేని సమాజాన్ని నిర్మించవచ్చు.



కార్మికలోకం పాఠకులకు శుభాకాంక్షలతో...

# టి. దామోదరనాయుడు



జాయింట్ డైరెక్టర్  
పశుసంవర్ధకశాఖ  
విజయనగరం జిల్లా  
మరియు  
అధికారులు, సిబ్బంది



కార్మికలోకం పాఠకులకు శుభాకాంక్షలతో...



**మామిడి అప్పలనాయుడు**  
రాష్ట్ర సర్పంచ్ల సంఘం  
ఉపాధ్యక్షులు & జిల్లా అధ్యక్షులు

భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం అంటే దేశమంతటికీ స్వాతంత్ర్యం. ఇది 72 శాతం జనాభా నివసిస్తున్న పల్లెల నుండే ప్రారంభం కావాలి. అంటే దేశానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్రానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, మాదిరిగా గ్రామానికి గ్రామపంచాయతీయే ప్రభుత్వం కావాలి. అప్పుడే దేశానికి పట్టుకొమ్మలు, పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు పునాదులైన పల్లె ప్రజలు రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా సామాజికంగా చైతన్యవంతులవుతారు. గాంధీ కలలు కన్న గ్రామస్వరాజ్యం సాధ్యమౌతోంది. మన దేశ అభివృద్ధిని మన జాతి అభివృద్ధిని ప్రపంచంలో ఏ శక్తి ఆపలేదు. కానీ ఈ ప్రభుత్వ విధానాల వల్ల నేటికీ కూడా రహదారులు లేని గ్రామాలెన్నో వేసవి కాలం కాదు కదా! వర్షాకాలంలోనే త్రాగునీటి సమస్యతో సతమతమయ్యే గ్రామాలెన్నో అటువంటి గ్రామాలను ప్రభుత్వం అనాధ పిల్లలను చెత్తకుండీలో పడివేసినట్లు పడవేసి రాజ్యంగపరంగా గ్రామీణుల జీవితాల్లో వెలుగురేఖలు నింపవల్సిన హక్కులను ప్రసాదించకుండా నిర్వీర్యం చేస్తున్నాయి.

గాంధీజీ కలలు కన్న గ్రామస్వరాజ్యం కలిగానే మిగిలిపోతుందేమోనని పల్లె ప్రజలు మానసిక వ్యధతో అసంతృప్తితో మార్పు కోసం ఎదురు చూడడం నిత్యకృత్యమైంది. ఇటువంటి తరుణంలోనే ప్రజలకే అధికారం అన్న నినాదంతో, పరిపాలన వ్యవస్థలో సంస్కరణలు స్వచ్ఛమైన, పారదర్శకమైన పాలన కోసం సర్పంచ్ల సంఘం ఉద్యమం అవతరించింది. ఈ ఉద్యమం అనాలోచితంగా ఆవేశంతో ప్రారంభించిన ఉద్యమం కాదు. ఇది కేవలం కొంతమంది అధికారం కోసం చేసే పోరాటం కాదు. తాత్కాలిక ప్రలోభాలకు చేస్తున్న పోరాటం కాదు. ఈ దేశ ప్రజల భవిష్యత్తు కోసం మన భావితరాల వారి కోసం చేస్తున్న ఉద్యమం. దయచేసి మనందరం దాని కోసం పోరాడాలని ఆశిస్తూ...

**మామిడి అప్పలనాయుడు, రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు & జిల్లా అధ్యక్షులు**

ఎపి పంచాయతీసర్పంచ్ల సంఘం, ఫోన్ : (08922)246685, సెల్ : 98491-26827





# ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్ రవాణా సంస్థ

## జంటనగర ప్రయాణీకులకు మైత్రి పథకాల పుష్పాంజలి

ట్రావల్ యాజ్ యూ టైక్ టికెట్

జంటనగర ప్రయాణీకులకు ఆర్టీసీ నజరానా

	ఆర్టీసీ	మెట్రో / వీరా
పెద్దలకు	28/-	40/-
పిల్లలకు	14/-	20/-

అతి తక్కువ ఖర్చు....  
రోజంతా ప్రయాణం



టిక్కెట్లు సిటీబస్ కండక్టర్ల వద్ద లభ్యం

### డయల్-ఎ-బస్



వివాహాది శుభకార్యములకు, విహారయాత్రలకు, సెమినార్లకు మరియు ఇతర కార్యక్రమాలకు రోజువారీ రవాణా సదుపాయం కొరకు అద్దె ప్రాతిపదికపై సరసమైన ధరలకు ఆర్టీసీ బస్సులను పొందండి.

సుఖవంతమైన, సురక్షితమైన ప్రయాణాన్ని చేయండి.

సంప్రదించు ఫోన్ నంబరు: 23443311 / 23443324

### జనరల్ బస్ టికెట్

- ★ జంటనగరాల్లో ఎక్కడి నుంచి ఏక్కడికైనా, ఎన్ని సార్లయినా ప్రయాణ సౌకర్యం.
- ★ 30 రోజులు ఆహ్లాదంగా సిటీ బస్సులలో ప్రయాణించే సదుపాయం.
- ★ తక్కువ చార్జితో ఎక్కువ దూరం ప్రయాణ సౌలభ్యం.
- ★ ప్రతి రోజు కండక్టర్ల వద్ద టిక్కెట్లు తీసుకొనవలసిన అవసరం లేదు.
- ★ చిల్లర పైసల సమస్య అసలే లేదు.

ఆర్టీసీ సిటీ మరియు సబర్బన్ రూ.340/-

ధరలు: మెట్రోఎక్స్ప్రెస్ సిటీ మరియు సబర్బన్ : రూ.440/-

మెట్రోలైనర్ / వీరా సిటీ మరియు సబర్బన్ : రూ.500/-



### మెట్రోకాంబి టికెట్



ఆర్టీసీ జనరల్ బస్ టిక్కెట్ ప్రయాణీకులకు ఆర్టీసీ కానుక

కేవలం రూ.5/- మెట్రోకాంబి టిక్కెట్తో మెట్రోఎక్స్ప్రెస్, మెట్రోలైనర్, వీరా బస్సులలో ఆహ్లాదంగా ప్రయాణించే అవకాశం నెలకు లక్షాధికం వేల ప్రయాణీకులచే వినియోగం.

టిక్కెట్లు మెట్రో / వీరా సిటీబస్ కండక్టర్ల వద్ద లభ్యం

**ఆర్టీసీని ఆదరించండి - మెరుగైన సేవలు అందుకోండి**

మీ సలహాలకు, ఫిర్యాదులకు సంప్రదించు ఫోన్ నెంబరు: 23443320





మహానా ఫౌండేషన్  
పుస్తకాల పరిశీలనావట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLVOIA 369
పుస్తకం పేరు	50825450
తారీఖు	25-8-2023
ముందు అట్ట	Yes
వెనుక అట్ట	Yes
మొత్తం పేజీలు	37
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాక పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Manika
పేజీలు విడదీసినది	Manika
హ్యాన్ చేసినది	Alandhu
పరీక్ష చేసినది	pragathi
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
హ్యాన్ చెయ్యబడినది	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good